

F13.3

1871 - 1873

1
A. 3

TV. 12

Manufaktur-Direktionens

i FINLAND

till HANS KEJSERLIGA MAJESTÄT afgifna

underdåniga berättelse

för åren 1871, 1872 och 1873.

HELSINGFORS,

J. C. Frenckell & Son, 1875.

Till Hans Kejsersliga Majestät!

Ifrån Manufakturdirektionen

underdånigst.

Till åtlydnad af föreskriften i § 15 af Nådiga Instruktionen för Manufakturdirektionen, gifven den 14 Augusti 1872 att hvar tredje år till Eders Kejsersliga Majestät aflemna underdånig berättelse om fabriker-

nes och handelslördernes äfvensom de under Direktionens inseende ställda läroanstalters tillstånd för de tre förflutna åren, får Direktionen härhos i underdånighet öfverlemna sagde berättelse, jämte dertill hörande bilagor och tabeller, omfattande treårsperioden 1871—1873, äfvensom i lika underdånighet redogöra för Direktionens verksamhet under sagde tid.

Till grund för denna berättelse ligga hufvudsakligast de förteckningar öfver underlydande fabriker och manufakturinrättningar samt handtverkerier, hvilka det åligger Magistraterna att till Direktionen insända, men såvida dessa förteckningar äro i hög grad bristfälliga och ofullständiga, hvarutom uppgifterne i desamma icke alltid torde öfverensstämma med verkliga förhållandet, har Direktionens underdåniga berättelse icke heller kunnat blifva så fullständig och exakt, som önskligt varit. Detta beklagliga af Direktionen äfven förut påpekade förhållande, har icke, oakadt gjorda uppmaningar till vederbörande, kunnat ändras och torde ännu länge komma att fortfara, såvida insigten om statistikens nytta ännu är ganska ringa och benägenheten att förhemska resultaten af sin verksamhet ganska stor hos våra industriidkare. Hvad man likväl med säkerhet kan antaga är, att de uppgifna siffrorna icke äro högre än det verkliga tillverkningsvärdet, ty om äfven en del industriidkare uppgifva för låga siffror, torde deremot ingen afgifva en högre siffra än den verkliga, så att medeltalet dock icke blifver för högt eller landets industriella produktion, på grund af de utaf Direktionen uppgjorda tabeller, kan komma att öfverskattas.

I likhet med hvad äfven uti föregående berättelser ägt rum, och närslutande de af Direktionen särskildt för hvarje af nu ifrågakomne år uppgjorda förteckningar öfver landets samtliga fabriker och industriella inrättningar, i hvilka förteckningar fabrikerna upptagas under Litt. A och B med fästadt afseende å deras olika ändamål under Litt. C med hänsyn till de särskilda Magistrater, hvarunder de lyda, och slutligen under Litt. D i tabellarisk öfversigt, får Manufakturdirektionen i underdånighet närmare redogöra för de industriella inrättningar, hvilka Direktionen med afseende å arbetspersonalens och tillverkningens storlek eller råmaterialens inhemska beskaffenhet ansett vara förtjenta af en närmare uppmärksamhet.

1:o *Bomullsindustrin* representeras i landet af fem bomullsspinnerier, nämligen: Wasa bomullsmanufaktur-aktiebolags fabrik å Brändö, Forssa bomullsspinneri och väfveri, Finlayson et Comp:is enahanda fabrik i Tammerfors, John Barker et Comp:is i Åbo och Hammarén et Comp:is i Tavastkyro socken. Antalet af dessa fabriker är sålunda detsamma som under sednaste femårsperiod eller åren 1866—1870, men af dessa nedbrann Forssa bomullsspinneri den 20 December 1872 och har till följd deraf ända till 1873 års utgång icke varit i gång, hvarföre äfven under åren 1872 och 1873 några uppgifter härifrån icke inkommit. Härigenom har naturligtvis produktionen blifvit betydligt mindre ehuru de öfriga fabriken ökat sin tillverkning. Tillverkningsvärdet å Forssa uppgafs nämligen år 1871 till 3,300,000 mark. De nu inkomna uppgifterna utvisa för samtliga bomullsspinnerier ett tillverkningsvärde

år 1871 af	8,582,422	mark.
” 1872 ”	5,670,488	”
” 1873 ”	6,509,701	”

Bomullsindustrin är sålunda ovedersägligen en af landets viktigaste, såvida dess tillverkningsvärde är det ojämförligt största och då dess arbetspersonal, oafsedt att uppgift från Forssa saknas, år 1873 uppgifvits till 2,780.

Denna betydliga mängd bomullsvaror konsumeras numera till största delen inom eget land, ehuru väl äfven en betydlig export till Ryssland äger rum. Utaf de af General-Tulldirektionen uppgjorda summariska per sedelextrakter framgår, att exporten af bomullsvaror till Kejsaredömet utgjorde:

	1871.	1872.	1873.
Bomullsgarn för ett värde af mark	30,240: —	57,540: —	3,430: —
Bomullsväfnader ”	496,278: —	536,022: —	3,220,225: —
Summa	526,518: —	593,562: —	3,223,655: —

Denna export synes sålunda variera ganska mycket, då deremot införseln från utlandet, särdeles under år 1873, påtagligen till följd af bränden å Forssa och den sålunda minskade inhemska produktionen, betydligt

stigit. Utaf General-Tulldirektionens ofvanberörde sammandrag framgår att importen utgjorde

från Ryssland:	1871.	1872.	1873.
Bomullsgarn till ett värde af mk	3,970: 50.	1,049: 95.	39,912: 85.
Bomullsväfnader " "	613,295: 90.	581,266: 58.	1,916,308: 85.
från utlandet:			
Bomullsgarn " "	1,263,813: 70.	1,718,460: 65.	5,644,459: 90.
Bomullsväfnader " "	922,427: 59.	987,637: 35.	974,418: 20.
Summa	2,803,507: 69.	3,288,414: 53.	8,575,099: 90.

Dessa siffror utvisa en år för år betydligt stegrad konsumtion inom landet af bomullsväfnader.

Med fästadt afseende å ofvan uppgifna siffror och hvad Direktions underdåniga berättelse för åren 1666—1870 härom innehåller, synes således, som om de nu existerande bomullsfabrikerne icke visade någon nämnvärd benägenhet att öka sin produktion, hvaremot importen år för år stigit medan exporten icke visat någon bestämd riktning härtill. På grund deraf synes det, som skulle tiden vara inne att anlägga en eller flere nya bomullsförädlingsfabriker.

2:o *Lädergarfverierne*, hvilka bedrifvas fabriksmessigt, och hvilka år 1870 voro 28 med ett uppgifvet tillverkningsvärde af 280,784 mark, uppgifvas år 1873 till endast 27, hvaremot tillverkningsvärdet uppgått till 432,772 mark 50 penni, utvisande således en icke obetydlig ökning, hvaraf synes framgå att industrin bedrifves enligt bättre metoder. Härtill kommer att några uppgifter angående landets största lädergarfveri, eller bröderne Åströms fabrik i Uleåborg, icke ingå uti de från Magistraten inkomna tabeller. De af General-Tulldirektionen uppgjorda persedelextrakterne utvisa att exporten af läder uppgått år 1871 för ett värde af 12,020 mark, år 1872 för 69,202 mark och år 1873 för endast 5,687 mark, således ganska varierande, hvaremot importen varit i ständigt stigande. Den här nämligen uppgått

	1871.	1872.	1873.
från Ryssland:			
för ett värde af mark. . . .	181,660: 80.	193,244: 80.	387,020: 50.
från utlandet:			
för ett värde af mark. . . .	53,444: 53.	71,003: 80.	119,170: —
Summa	235,105: 33:	264,248: 60.	506,190: 50.

Jämför man dessa siffror, synes det som stode äfven inom läderfabrikationen ett stort fält öppet för den inhemska industrins utveckling. Likväl torde det böra anmärkas, att alltännu den största delen af läderfabrikationen sker handtverksmessigt, hvarföre ock då ens någotsånär tillförlitliga uppgifter härutinnan saknas, icke några fullt säkra grunder för bedömande af landets läderfabrikation i dess helhet finnas.

3:o *Fajans-, porslins-, kakel- och krukfabrikerne* uppgåfvos för år 1870 till 9 och med ett tillverkningsvärde af 128,250 mark, hvilket ökats för år 1871 till 10 med ett tillverkningsvärde af 202,381 mark 42 penni:

” 1872 ” 11 ”	”	” 211,737 ” 71 ”
” 1873 ” 15 ”	”	” 248,574 ” — ”

Af den för år 1873 uppgifna summa belöper sig dock 197,647 mark å Fabrikanten Andsténs fabrik invid Helsingfors och Kommerserådet Artemjoffs enkas fabrik å Suotniemi holme i Kexholms socken, hvilka sålunda så godt som ensamne representera denna industri. Tillökningen i tillverkningsvärdet torde få sökas icke allenast i en ökad produktion, utan jämväl i den tillverkade varans finare beskaffenhet. Denna industrigren torde äfven i den närmaste framtiden erhålla en välkommen förstärkning i den af Rörstrands aktiebolag i Sverige anläggande filialfabrik i närheten af Helsingfors.

4:o *Fabrikerne för tillverkning af trädpappersmassa och trädpapper,* äro i raskt uppåtgående, ehuru de uppgifter Manufakturdirektionen erhållit om desamme äro ganska bristfälliga och otillförlitliga. Men redan dessa visa en hastig tillökning. Medan dessa fabriker år 1870 uppgåfvos till två, med ett tillverkningsvärde af 84,500 mark, uppgåfvos desamma för år 1873 till fyra, med ett sammanlagdt tillverkningsvärde af 353,006 mark. Dessa siffror äro dock vida lägre än i verkligheten och denna industri tilltager för

hvarje år med växande hastighet, samt torde kunna uppnå en för landet stor betydelse.

5:o *Glasbruken*. Tillverkningen af glas har likasom under femårsperioden 1866—1870 betydligt nedgått. Medan glasbrukens antal år 1870 var 15 med ett uppgifvet tillverkningsvärde af 264,471 mark, uppgafs deras antal år 1873 till endast 12 med ett tillverkningsvärde af 190,100 mark 15 penni. Dessutom bestå deras tillverkningar uteslutande af simplare glasvaror. Importen från utlandet har derföre äfven årligen ökats och uppgår enligt General-Tulldirektionens persedelextrakter till ett värde år 1871 af 342,198 mark 76 penni, år 1872 af 375,308 mark 75 penni och år 1873 af 474,027 mark 5 penni.

6:o *Klädesfabrikerne* visa deremot en glädjande tillväxt. Medan desse fabrikers antal år 1870 uppgafs till fyra med ett tillverkningsvärde af 30,290 mark, utvisa uppgifterna för år 1871 ett antal af tre klädesfabriker med ett tillverkningsvärde af 22,018 mark, för år 1872 ett antal af sex klädesfabriker med ett tillverkningsvärde af 579,380 mark och för år 1873 ett antal af sex klädesfabriker, sysselsättande 282 arbetare och tillverkande för ett värde af 681,150 mark. De förnämsta af dessa fabriker äro Tammerfors klädesfabriks aktiebolags fabrik i Messuby och Littois klädesfabrik i Lundo socken, tillhörigt Kommerserådet C. M. Dahlström m. fl., hvilka ensamt år 1873 uppgifvits tillverka för 625,000 mark. Dessa tillverkningar äro dock på långt när icke tillräckliga för landets behof såsom synes deraf, att under denna treårsperiod, enligt General-Tulldirektionens persedelextrakter, inhemtats ylleväfnader för ett värde af

år 1871.	år 1872.	år 1873.
2,603,992 mark 88 p.	2,969,654 mark 79 p.	6,213,990 mark 98 p.

Dessa siffror utvisa att, om äfven genom det nordliga klimatet införandet af får, som gifva en till de finare klädessorterna begagnelig ull försvåras, dock ännu ganska mycket torde återstå för industrin att göra för att fylla behofvet äfven för de i landet konsumerade gröfre och billigare klädesslagen.

7:o *Linnespinneriet och väfveriet i Tammerfors*, den enda inrättning af detta slag i landet, är i afseende å tillverkningsvärdet temmeligen stationärt. Dess tillverkningsvärde, som år 1870 upptagits till 3,100,000 mark, uppgafs nemligen för år 1871 till 3,005,000 mark, för år 1872 till 3,105,000 mark och för 1873 till 3,154,246 mark. Sistnämnde år uppgifves å fabriken hafva spunnits 1,303,767 skålp. garn och väfvits 26,645 stycken väfnader. Arbetarenes antal uppgafs till 878. Enligt General-Tulldirektionens persedelextrakter har af fabriken tillverkningar exporterats hufvudsakligas till Kejsaredömet

	år 1871	för	329,384	mark	50	penni.
	” 1872	”	154,368	”	—	”
	” 1873	”	531,138	”	50	”

8:o *Ljus- och tvålfabriker* hafva uppgifvits för år 1871 till 5 med ett tillverkningsvärde af 1,660,650 mark.

”	”	1872	till	4	”	”	”	1,448,325	”
”	”	1873	till	5	”	”	”	1,529,060	”

Då härvid tages i betraktande att uppgifter om tillverkningsvärdet saknas för år 1872 från en och för år 1873 från två fabriker, utvisar ljus- och tvålfabrikationen likväl icke någon minskning. Dock har tillverkningen å den förnämsta fabriken Havis aktiebolags ljus- och tvålfabrik minskats så, att medan denna fabrik år 1871 tillverkade för 1,579,100 mark, densammas uppgifna tillverkningsvärde år 1873 uppgick till endast 1,511,060 mark.

9:o *Mekaniska verkstädernas* antal är fortfarande detsamma som under hela föregående femårsperiod, men tillverkningsvärdet, som år 1870 uppgick till 2,474,084 mark, och arbetarenes antal, som samma år uppgafs till 1,291, har nästan fördubblats. De inkomna uppgifterna utvisa nämligen följande antal arbetare och tillverkningsvärde:

år 1871	arbetare	1,498,	tillverkningsvärde	2,925,407	mark	46	penni.
” 1872	”	1,546,	”	3,281,008	”	—	”
” 1873	”	2,101,	”	4,891,379	”	—	”

Denna tillökning måste i främsta rummet tillskrifvas den mängd ångbåtsbyggnader, som på sednaste år verkstälts, och hvilken i hög grad ökat de mekaniska verkstädernas arbeten, men en icke oviktig faktor är Osberg et Bades mekaniska snickeri, hvarigenom denna verkstads tillverkningsvärde, som år 1870 uppgafs till 530,000 mark, för år 1873 stigit till 1,500,000 mark. Denna verkstad, om hvars tillverkningar tyvärr saknas närmare uppgifter, och hvilken sysselsätter 609 arbetare, är sålunda den förnämsta af våra mekaniska verkstäder. Dernäst följer W:m Crichton et Comp:is mekaniska verkstad i Åbo med 419 arbetare och ett tillverkningsvärde år 1873 af 811,850 mark, hvaribland ingå 1 ångslup, 3 färdiga och 2 påbörjade ångbåtar, deraf en med 100 hästars kraft, nya ångpannor för fregatten "Olof", 2 auxiliära ångmaskiner, m. m.; vidare Wiborgs mekaniska verkstads aktiebolags mekaniska verkstad i Wiborg, å hvilken med 282 arbetare år 1873 tillverkats 8 ångslupar, 2 landångmaskiner, 8 sågramar, 2 cirkelsågar m. m. för ett uppgifvet värde af 600,000 mark; vidare handelsbolaget Paul Wahl et Comp:is mekaniska verkstad å Warkaus i Leppävirta socken, som samma år tillverkat 5 ångbåtar, 1 lokomobil, sågverk och valsverk m. m. för 534,895 mark; vidare J. D. Stenbergs et Söners verkstad i Helsingfors, från hvilken änsagde år utgått 3 ångfartyg och 2 ångslupar, 5 sågverk, 4 ångmaskiner m. m., till ett uppgifvet värde af 450,800 mark samt slutligen C. J. Lindströms mekaniska verkstad i Björneborg, hvars tillverkning uppgifvits år 1873 bestå af 2 ångskonertar, hvardera om 60 hästars kraft, reparationer af 3 ångfartyg, äfvensom af sågar och brännerier, till ett sammanlagdt värde af 400,000 mark.

Härvid bör ytterligare anmärkas, att i de allmänna uppgifterna icke ingå tillverkningarne vid mekaniska verkstaden vid torrdockan i Helsingfors, vid gasverket derstädes, vid Grefve Carl Armfelts åkdonsfabrik i Åbo med flere dylika fabriker. Dessutom saknas uppgifter från Högfors mekaniska verkstad i Pyhäjärvi och L. M. Björkenheims arfvingars verkstad i Wörå socken.

Med den utveckling samfärdseln och särskildt ångbåtsfarten å landets insjöar samt i kustskärgården synes taga, och då äfven behovet af

maskiner för industrin för hvarje år ökas, torde de mekaniska verkstäderna ännu framgent komma att mångdubbla sin tillverkning och blifva en af landets viktigaste industrigrenar.

10:o *Möbelfabrikernes* antal, som år 1870 uppgick till 26, har icke ökats med mer än 2, men tillverkningsvärdet, som år 1870 uppgafs till 107,200 mark 51 penni, har mer än fördubblats, enär detsamma för år 1873 uppgifvits till 253,849 mark 13 penni.

11:o *Oljeslagerierna*, hvilka år 1870 voro 6, hafva under åren 1871 och 1873 uppgifvits till fem och under år 1872 till fyra, och hafva under de begge sednare åren endast från tre af dessa inkommit uppgifter. Några tillförlitliga grunder för bedömande af oljeproduktionen saknas sålunda, men af de uppgifter, som inkommit, synes det, som hade produktionen under år 1872 betydligt nedgått, men under år 1873 åter något ökats.

12:o *Pappersbruken*. Rörande dessa saknas tillförlitliga uppgifter, enär sådana icke under den tid, denna underdåniga berättelse omfattar, inkommit från landets näst största pappersbruk, eller Tervakoski i Janakala socken. Dock uppgår tillverkningsvärdet för landets sex öfriga pappersbruk, hvilket år 1870 för alla 7 uppgafs till 994,562 mark, för år 1871 till 623,271 mark 65 penni, för år 1872 till 1,035,485 mark 40 penni och för år 1873 till 1,218,894 mark 2 penni; hvaraf för år 1873 belöper sig endast å J. C. Frenckell et Sons pappersbruk i Tammerfors en summa af 1,200,000 mark.

13:o *Skeppsvarfven*. Tillverkningen å dessa har varierat för de olika åren. Enligt inkomna uppgifter byggdes:

år 1871:	å Björneborgs skeppsvarf	för	19,000	mark.
	å Jakobstads	”	22,000	”
	å Ijo sockens	”	200,000	”
	å Brändö	”	8,000	”
	å Åbo stads	”	364,800	”
år 1872:	å Helsingfors stads	”	21,000	”
	å Åbo stads	”	365,000	”

år 1873: å Björneborgs stads skeppsvarf för 179,000 mark.

å Åbo stads " " 746,000 "

å Jakobstads " " 2,700 "

Emellertid lemna dessa siffror ingen grund för bedömning af landets skeppsbyggeri, enär detta till största delen bedrifves å landsorten utan att några uppgifter derom inlöpa.

14:o *Sockerbruken* äro fortfarande tvenne, det ena å Thölö invid Helsingfors och det andra i Åbo. Uppgifterna angående tillverkningen och de förbrukade råmaterialen utgjorde:

	år 1870.			
	Råsocker. Lispund.	Raffinadsocker. Lispund.	Sirap. Lispund.	Tillverknings- värde.
Thölö	232,400.	179,430.	35,020.	2,293,240 mark.
Åbo	140,000.	115,000.	25,000.	1,664,000 "
	372,400.	294,430.	60,020.	3,957,240 "
år 1873.				
Thölö	248,000.	198,400.	37,200.	2,728,000 "
Åbo	125,000.	105,000.	20,000.	1,460,000 "
	373,000.	303,400.	57,200.	4,188,000 "

utvisande sålunda visserligen någon minskning i Åbo sockerbruks tillverkning, men dock en totalökning i produktionen.

Enligt uppgifterna uti General-Tulldirektionens persedelextrakter, hafva till landet införts:

	år 1871.	år 1872.	år 1873.
Råsocker för ett värde af mark	3,486,702: 20.	3,681,303: 10.	3,814,849: 70.
Topp-, kak- o. lumpsöcker "	2,762,732: 98.	3,450,724: 19.	3,744,081: 70.
Kandiasocker "	28,053: 14.	39,013: 1.	52,001: 15.
Summa	6,277,488: 32.	7,171,040: 30.	7,610,932: 55.

15:o *Spritfabrikens* antal, som redan under femårsperioden 1866—1870 ökats från 4 till 46; har ytterligare under de tre år, denna underdåniga berättelse omfattar, stigit till 65 och tillverkningsvärdet, som år 1870

uppgafs till 2,401,538 mark, har i det närmaste fördubblats och uppgafs för år 1871 till 4,019,107 mark 4 penni, för år 1872 till 4,692,913 mark 81 penni och för år 1873 till 4,797,057 mark 51 penni, eller närmare 13 procent af samtliga fabrikers tillverkningsvärde, ett förhållande, som icke kan undgå att väcka uppmärksamhet.

16:o *Tobaks-, cigarr- och snusfabrikerna.* Dessas antal och tillverkningsvärde har utgjort:

	Antal.	Tillverkningsvärde.
år 1871	26.	1,475,420 mark 94 penni.
år 1872	26.	1,995,747 " 96 "
år 1873	25.	2,259,156 " 78 "

Tillverknigen har sålunda ökats i ganska hög grad. De förnämsta fabrikerna äro H. Borgströms och firman Tollander et Klärichs fabriker i Helsingfors, Ph. U. Strengberg et Comp:s fabrik i Jakobstad, P. Jakowleffs fabrik i Wiborg samt P. F. Rettigs och R. F. Jäderholms fabriker i Åbo.

Att utöfver den inhemska produktionen äfven en mängd såväl blad-
tobak som förädlad tobak inom landet förbrukas, framgår af följande från
General-Tulldirektionens persedelextrakter hemtade siffror, utvisande att
bladtobak under ofvannämnda treårsperiod importerats

år 1871 till ett värde af 1,704,939 mark 83 penni
år 1872 " " " af 1,988,925 " 50 "
år 1873 " " " af 2,524,535 " 7 "

eller således mera än hvad som uppgifvits såsom användt till de utaf denna råvara förädlade produkter. Förädlad tobak har till landet importerats under år 1871 för 109,053 mark 85 penni, under år 1872 för 150,497 mark och under år 1873 för 214,600 mark 34 penni.

17:o *Tändsticksfabriker,* af hvilka år 1870 funnos 8 med ett uppgifvet tillverkningsvärde af 157,575 mark, uppgäfvos år 1871 till 9 med ett tillverkningsvärde af 228,001 mark 80 penni, år 1872 till 8 med ett tillverkningsvärde af 301,944 mark 50 penni samt år 1873 till 6 med ett tillverkningsvärde af 278,565 mark 16 penni, utvisande väl en minskning

i antalet, men deremot ökning proportionsvis i tillverkningen. Då äfven flere nya fabriker äro under anläggning, torde denna industri hafva framtiden för sig, synnerligast som exporten af dessa varor icke är så obetydlig.

Enligt de af General-Tulldirektionen uppgjorda persedelextrakter uppgå nämligen exporten af tändstickor till följande värden:

Till Ryssland:	år 1871.	år 1872.	år 1873.
för mark	82,140.	96,334.	106,003.
Till utlandet:			
för mark	44,998.	51,960.	66,000.
	<u>Summa 127,138.</u>	<u>148,294.</u>	<u>172,003.</u>

Importen åter utgör år 1871 för 170 mark, år 1872 för 2,115 mark och år 1873 för 11,406 mark.

Vid sammanställningen af ofvanberörde förteckningar öfver landets samtliga fabriker och industriella inrättningar, såvidt uppgifterna derom till Manufakturdirektionen ingått, framstår följande resultat:

1:o) Antal mästare, gesäller och lärlingar

år 1871 till 8,904.

år 1872 „ 9,500.

år 1873 „ 10,508.

2:o) Fabrikernas tillverkningar, uppskattade i värde

år 1871 till 32,660,372 mark 47 penni.

år 1872 „ 31,855,936 „ 10 „

år 1873 „ 37,188,876 „ 95 „

3:o) Beloppet af de till desse inrättnings bedrivande utestående lån af allmänna medel:

år 1871 till 869,185 mark 7 penni.

år 1872 „ 1,329,228 „ 56 „

år 1873 „ 1,093,489 „ 89 „

Öfver de af Eders Kejsrerliga Majestäts Senat för Finland under loppet af åren 1871—1873 utfärdade privilegier för nya fabriksanläggningar får Manufakturdirektionen härhos närsluta tre stycken förteckningar under

Litt. E, innehållande derjemte uppgift å de tillståndsresolutioner, hvarigenom transport af förut meddelade fabriksprivilegier beviljats, äfvensom de af Kejslerliga Senaten utfärdade uteslutande privilegier.

Följande privilegier på fabriksanläggningar hafva på grund deraf, att innehafvarene icke fullgjort dem åliggande skyldigheter, blifvit af Eders Kejslerliga Majestät förklarade förverkade, nämligen:

Den 13. Februari 1872.

Privilegium af den 8 Maj 1869 för Handlanden E. F. Alftan å en spritfabrik i Åbo stad; dito af den 4 Juni 1869 för Kofferdiskepparen J. G. Malmberg å en spritfabrik i Jakobstad; dito af den 23 Juni 1869 för Bagaren J. Lassander å en spritfabrik i Gamla Karleby; dito beviljadt den 16 Juni 1865 samt förlängdt den 18 Juni 1867 och den 9 Juli 1869 för Provinciaälläkaren N. J. W. Idman och Bohkällaren E. A. Polviander å en stärkelsefabrik i Tämmerfors; privilegium af den 1 September 1869 för Handlanden K. J. Wikman å en spritfabrik i Jakobstad; dito af den 5 November 1869 för Handlanden H. Nordgren å en spritfabrik i Nikolaistad; dito af den 26 November 1869 för Kollegiirådet G. Nasaroff å ett gjuteri i Mohla socken.

Den fastställda terminen för tillgodonjutandet af de af Kejslerliga Senaten beviljade uteslutande privilegier eller patenter, har under ifrågasvarande trenne år tilländalupit för endast två privilegier, nämligen:

År 1872 för det Öfverstelöjtnanten A. af Forselles den 9 Juli 1869 meddelade patent under tre år å benzinlampor.

År 1873 för det Mekanikern C. G. Hult den 8 Maj 1868 meddelade patent under 5 år å en propeller för ångfartyg.

Med ledning af de från vederbörande erhållna uppgifter har Direktionen, beträffande handtverkerierna i landet, låtit upprätta tvenne särskilda sammandrag för hvarje af nu ifrågakomne år, hvilka härhos i underdånighet närslutas; innehållande:

Under Litt. F. handtverkerierna i landets städer, specificerade efter de särskilda yrkena och med uppgift å samtliga i hvarje stad befintliga gesäller och lärlingar; samt

Under Litt. G sammandrag, upptagande antalet socknehandverkare, äfvensom deras lärningar.

En sammanställning af hithörande siffror utvisar följande förhållande, nämligen: Antal handverksmästare, gesäller och lärningar.

I landets städer:

år 1871	mästare	1,441,	gesäller	och	lärningar	3,027.
” 1872	”	1,743,	”	”	”	3,276.
” 1873	”	1,547,	”	”	”	3,368.

På landet:

år 1871	mästare	8,094,	gesäller	och	lärningar	1,822.
” 1872	”	7,755,	”	”	”	1,818.
” 1873	”	7,585,	”	”	”	1,713.

Öfver quantiteten och beskaffenheten samt värdet af de utaf städernas handverkare förfärdigade arbeten hafva fullständiga uppgifter icke blifvit aflemnade.

För att meddela en öfversigt af de under Manufakturdirektionens inseende ställda söndagsskolor i landet, får Direktionen härhos under Litt. H underdånigst bifoga tre förteckningar, hvilka på grund af inkomna berättelser i ämnet blifvit upprättade och antalet af ej mindre handverks-gesäller och lärningar i hvarje stad, deri söndagsskolor finnas, än ock eleverna i enhvar af dessa läroanstalter, samt beloppet af de till skolornas underhåll beviljade anslag af allmänna medel.

Hvad tekniska realskolan i Helsingfors beträffar, så har under näst-förflutna treårsperiod en för densamma högst betydelsefull förändring inträffat genom Eders Kejslerliga Majestäts Nådiga förordning af den 1 Maj 1872, angående densammas reorganisation till en polyteknisk skola, hvilken förändring trädde i verkställighet den 1 September 1872. Genom denna reorganisation erhöll läroverket icke blott sin rätta benämning, hvilken densamma, i följd af efterhand skedda förändringar redan ifrån år 1859 motsvarat, utan blef äfven förfullständigadt genom införandet af några nya undervisningsämnen och motsvarande nya biträdande läraretjenster, samt erhöll dessutom förökade anslag för anskaffande af instrumenter och mo-

deller. Äfven en annan för skolans verksamhet vigtig fråga, nämligen den om erhållande af en egen ändamålsenlig lokal, har under denna treårsperiod erhållit en lycklig lösning derigenom, att Eders Kejsrerliga Majestät i nåder bifallit till uppförande af ett eget hus för polytekniska skolan.

Undervisningen har blifvit meddelad i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det under Litt. I underdånigst bifogade program för läseåret 1873—1874 och har den sålunda både till omfång och beskaffenhet motsvarat den tekniska undervisningen i utländska polytekniska läroanstalter.

Skolans lärarepersonal har under denna period icke undergått annan förändring än att Arkitekten F. Sjöström blifvit antagen till lärare i arkitektur.

De vid skolan inskrifne ordinarie elevernas antal utgjorde:

	Hösttermin.	Vårtermin.
Under läseåret 1871—1872	77.	71.
” ” 1872—1873	91.	81.
” ” 1873—1874	78.	76.

Dessutom har skolan årligen varit besökt af omkring 20 extra elever. Under ifrågavarande läseår hafva inalles 23 elever efter fullständigt genomgångne kurser blifvit utexaminerade, 18 såsom ingeniörer och 5 såsom maskinbyggare. Af dessa hafva de flesta funnit fast anställning i eget land och endast några få utom landet. Af ingeniörerne hafva de fleste blifvit använde vid pågående jernvägsbyggnader och undersökningar, vid hvilka arbeten äfven elever vid skolan, som icke ännu slutat sin kurs, under sommarferierna fått biträda.

I öfverensstämmelse med stadgandet i Nådiga förordningen den 18 April 1859, angående behörighet att vinna anställning såsom befälhafvare, styrman eller maskinist på passagerareångfartyg, har under nu ifrågakomne tidsperiod vid skolan blifvit examinerade 39 ångbåtskaptener, 58 ångbåtsmaskinister af första klassen och 25 ångbåtsmaskinister af andra klassen, eller inalles 122 personer, hvilka nästan samtliga åtnjutit undervisning i nödiga ämnen af de vid skolan anställdé lärarene i maskinbyggnad och mekanik.

Tekniska realskolan i Åbo, har fortfarande arbetat enligt samma läroplan som förut och meddelat undervisning uti de i underdånighet under Litt. K närlagde program upptagna ämnen, fördelade uppå trenne klasser, så att elever med goda anlag kunnat genomgå hvarje klass uppå ett år. Elevernas antal har utgjort:

	Vårtermin.	Hösttermin.
År 1871	50.	54.
” 1872	54.	64.
” 1873	64.	70.

Undervisningen har handhafts af 7 lärare.

Skolan i Nikolaistad har varit indelad i tvenne klasser, hvardera fördelad på två afdelningar, och undervisningen har meddelats enligt under Litt L underdånigst närlagde program. Elevernas antal har uppgått

läsåret 1871—1872 till 52

” 1872—1873 ” 56 och

” 1873—1874 ” 54.

Hvardera dessa skolor motsvara dock icke på långt när sitt ändamål och tidens kraf uppå lämpliga bildningsanstalter för de tekniska yrkena i landet.

Det genom Nådigt bref af den 4 Mars 1843 grundade Mekaniska institut i denna stad, hvilket blifvit ställdt under Manufakturdirektionens vård och inseende, har fortfarande varit i verksamhet: och har Direktionen genom årligen verkställda besigtningar förvissat sig om att de för kronans räkning till institutet anskaffade instrumenter och inventarier finnas i behåll samt i behörigt skick underhållas och vårdas.

Det uti § 14 af Nådiga förordningen den 14 Augusti 1872 till bildande af lärare för de tekniska undervisningsanstalterna bestämda reseunderstöd af ettusen sexhundra mark om året, har, enligt Generalguvernörens förordnande, åtnjutits under åren 1871 och 1872 af studeranden Viktor Aristides Nordqvist samt år 1873, i brist på lämpliga sökande, fördelats emellan läraren vid polytekniska skolan, Arkitekten F. A. Sjöström och läraren vid tekniska realskolan i Nikolaistad J. Lindskog, sålunda att

den förre erhållit 600 mark för besökande af världsexpositionen i Wien och den sednare 1,000 mark för resor i Skandinavien och norra Tyskland för studerande af tekniska undervisningsanstalterna derstädes.

De uti Direktionens stat upptagna tvenne reseunderstöd för bildande af handtverkare och manufakturister, hafva af Generalguvernören blifvit tillerkände Målareeleven W. A. Johansson, K. G. Sundell och Handsmakaregesällen G. W. Eklund, hvilka alla genom insända intyg styrkt sig hafva iakttagit de dem af Manufakturdirektionen gifna föreskrifter och instruktioner.

Slöjdskolan i Helsingfors har under de trenne år, denna underdåniga berättelse omfattar, gått framåt uppå ett raskt och glädjande sätt, utvisande hvilket stort och oafvisligt behof denna skola fyllt. Skolan har gjort till sin uppgift att under aftontimmar å såväl söckne- som helgedagar meddela arbetare i yrkena och andra personer af den arbetande klassen undervisning i de till deras yrkesgrenar hörande kunskaper med särskildt fästadt afseende å det artistiska elementet.

I sådant afseende har under året 1871—1872 undervisning meddelats:

i teckningskonsten, hvilka öfningar varit obligatoriska för alla de elever, som icke redan hunnit till målning, modellering eller konstruktionsritning, och i hvilka deltagit under Oktober och November 45, December 24, Januari 54, Februari 79, Mars 70 samt April 68 elever, fördelade på tvenne grupper.

i konstruktionsritning, hvori under hela året ett nästan oförändradt antal af 9 elever deltagit.

i skönskrifning och textning, hvilka öfningar anlåtats af 24 elever i Oktober, 25 i November, 17 i December, 43 i Januari, 50 i Februari, 46 i Mars och 48 i April.

i yrkes- och ornamentsmålning, hvori under höstterminen 5 till 7 och under vårterminen 7 till 11 elever åtnjutit undervisning.

i modellering, med 4 till 6 elever under höst- och 8 till 10 elever under vårterminen.

i aritmetik, hvilket ämne åhörts i Oktober af 34, November af 29, December af 20, Januari af 50, Februari af 60, Mars af 56 och April af 51 elever.

i geometrisk formlära, hvori undervisning begagnats under Oktober af 19, November af 16, December af 11, Januari af 10, Februari af 11 samt Mars och April af 9 elever; samt

i bokföring med 10 elever under Oktober, 11 under November, 8 under December, 7 under Januari, 37 under Februari, 30 under Mars samt 29 under April månad.

Läseåret 1872—1873 voro i slöjdskolan inskrifne under höstterminen 59 manliga och 30 qvinliga eller inalles 89 elever, samt under vårterminen 65 manliga och 42 qvinliga eller tillsammans 107 elever.

Undervisning meddelades i följande ämnen och åtnjöts af följande antal elever:

	Ok- tober.	No- vember.	De- cember.	Ja- nuari.	Fe- bruari.	Mars.	April.
Linear-, frihands- och klotsteckning .	76	67	75	86	93	91	84
Ornamentsteckning	—	—	—				
Kalligrafi och textning	56	57	58	51	55	48	40
Yrkes- och ornamentsmålning	5	5	5	6	6	6	5
Modellering	7	7	9	10	12	15	10
Ornamentsskulptur	8	11	7	19	18	13	12
Arithmetik I kl.	22	23	16	22	23	21	16
Arithmetik II kl.	23	26	25	40	43	42	40
Deskriptiv geometri	9	13	12	6	7	9	7
Geometrisk formlära	26	26	18	23	26	24	13
Bokföring	21	18	12	20	23	18	15

Under läseåret 1873—1874 var slöjdskolan besökt under höstterminen af 142 elever, deraf 98 manliga och 44 qvinliga samt under vårterminen af 155 elever, deraf 116 manliga och 39 qvinliga.

I undervisningsämnena hade under året tvenne nya brancher tillkommit, nämligen: konstruktionsritning samt lackering och ornering i bleck. För öfrigt meddelades undervisning i enahanda ämnen som under föregående år. De ämnen, hvori undervisning anlåtats af största antalet elever voro: linear-, klots- och gipsteckning, ornamentsteckning samt kalligrafi och textning.

Vid uppvisningen utdelades skriftligt loford eller diplom åt 25 elever, samt mundtligt loford: i aritmetik (högre klassen) åt 6 elever, i aritmetik (lägre klassen) åt 4, i geometrisk formlära åt 3, i deskriptiv geometri åt 2, konstruktionsritning jämte geometrisk mönsterritning åt 4, i bokföring åt 2, i skönskrifning åt 21, i textning åt 3, i modellering åt 8, i träskulptur åt 4, i elementarteckning efter klots åt 5, i elementarteckning efter gips åt 3, i ornamentsteckning åt 29 samt i yrkes- och ornamentsmålning åt 9 elever.

Skolan har åtnjutit ett statsanslag af 1,200 mark om året, hvarutom Helsingfors stads styrelse tillagt densamma ett årligt understöd af 2,600 mark. För öfrigt har skolan uppehållits genom elevernas afgifter och bidrag af enskilde personer.

Skolan har utom sin egentliga verkningskrets arbetat äfven för grundläggande af ett konstindustrimuseum, i hvilket afseende skolans styrelse af Kejserliga Senaten erhållit 1,500 mark samt af skolans egna medel för ändamålet tillskjutit 2,000 mark för uppköp vid utställningen i Wien af artiklar för ändamålet samt med anledning hvaraf skolans förståndare arkitekten Granholm företagit en resa till utställningen. Helsingfors, den 29 December 1874.

J. Mickwitz.

K. Leonard Lindeberg.

Aug. F. Soldan.

E. Lekwe.

C. B. Federley.

Förteckning öfver de Magistraterna i Finlands städer underlydande och i verksamhet varande Fabriker och Manufakturinrättningar, klassificerade efter deras olika ändamål jämte öfversigt af deras tillstånd vid slutet af år 1871.

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.						Tillverkningarnes värde år 1871.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarne åtnjutas.	
		Mästare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Summa.	Sifver.		Sifver.	
			Pinnar.	Tjänningar.	Pinnar.	Tjänningar.		Mark	penni.	Mark	penni.
Bagerifabrik.	Fredrikshamn.	Konstantin Aladjin	1	2	2	—	—	2	5,000	—	—
"	Helsingfors stad.	Maria Gustafva Lindqvist	1	—	3	—	—	3	9,376	—	1,000
"	"	F. H. Lundgren	1	3	4	—	—	4	20,362	—	—
"	"	D. H. A. Bergström	1	4	—	—	—	5	21,390	—	—
"	Joensuu.	Handlanden Ivan Palakoff	1	—	—	—	—	1	4,000	—	—
Bleckslagerfabrik	Fredrikshamn.	W. Warzabu	—	7	7	—	—	7	3,000	—	—
"	"	F. Roos	—	3	—	—	—	3	1,000	—	—
"	Helsingfors stad.	A. B. Söderström	—	3	3	—	—	3	975	—	—
Bennjölfsfabrik	Jakobstad.	V. Schauman	1	—	—	—	—	1	10,400	—	—
"	Helsingfors stad.	C. Saurén	—	8	6	—	2	8	21,600	—	—
Bomullsspinnerier	Nikolaistad, Brändö.	Wasa bomulls & manufaktur-aktiebolag, verkställande direktör, Kommerserådet A. A. Levon	6	339	289	—	55	345	1,183,422	—	25,000
"	Tammela socken, Forssa.	Forssa aktiebolag, disponent A. W. Wahren	—	Arbetspersonalen ej uppgifven.				—	3,300,000	—	13,333
"	Tammerfors stad.	Geheimerådet G. A. Ranchs och Hedersborgaren C. S. Nottbecks arvingar under firma Finlayson & Komp.	7	—	1,490	—	626	2,117	3,750,000	—	30,000
"	Åbo stad.	Apothekaren L. E. Stigzelius under firma John Barker & Komp.	2	75	41	2	34	77	310,000	—	50,000
"	Tavastkyro socken.	Handlanden G. O. Sumelius n. fl. under firma Hammarin & Komp.	1	36	28	—	7	36	39,000	—	—
Borstbinderifabrik	Åbo stad.	Målareäldermannen A. G. Andersson	1	5	3	—	2	5	7,000	—	—
Brons, messings och andra metallgjutier	Joensuu stad.	Kopparslagaren J. Jacklin	—	1	1	—	—	1	1,550	—	—
"	Pörtom socken.	Bonden M. Ahlholm	1	2	3	—	—	3	987	25	—
"	Uleåborgs stad.	Gelbgjutaren C. E. Helander	1	4	—	—	—	5	10,888	—	—
Cikoriefabriker	Wiborgs stad.	Grosshandlanden W. Rothe	1	9	10	—	—	10	10,400	—	—
"	Wiborgs socken, Herttuaala by.	Kommerserådet J. F. Hackman	1	12	13	—	—	13	110,000	—	—
Engelska lädergarfverier	Ekenäs stad.	Fabrikanten A. G. Gardberg	1	4	5	—	—	5	95,000	—	—
"	Ekenäs stad.	" Knut Björkbom	1	4	5	—	—	5	28,400	—	—
"	Hiitola socken.	Handlandesonen W. Lisitzin	1	5	—	—	—	6	13,225	—	—
"	Hirvensalmi socken.	Daniel Honkanen	—	1	1	—	—	1	843	—	—
"	Jakobstad.	Frabrikanten C. A. Ahlbäck	1	1	2	—	—	2	2,970	—	—
"	"	" P. L. Hallbäck	1	1	2	—	—	2	4,000	—	—
"	Joensuu stad.	Handlanden M. Ponttinen	1	1	1	—	—	2	2,200	—	—
"	Kronoby socken.	Landthandlanden G. Rudbäck	1	—	—	—	—	1	11,500	—	—
"	Kuopio stad.	Sadelmakaren K. G. Svahn	1	4	5	—	—	5	57,500	—	—
"	Kuopio socken.	Handlanden Johan Liljeström	1	4	5	—	—	5	Ej uppgifvet.	—	—
"	Kristinestad.	Farmaciestuderanden L. Fougstedt	1	6	7	—	—	7	40,000	—	—
"	Lappo socken.	C. A. Lundqvist	—	ej uppgifven.				—	1,660	—	—
"	Lappvesi socken, Mikonsaari by.	Bonden F. Mikonsaari	—	2	2	—	—	2	1,476	90	—
"	Lappvesi socken, Simola by.	Nämndemannen P. Haikala m. fl.	—	3	3	—	—	3	4,010	—	—
"	Lovisa stad.	Snickaremästaren M. E. Bergmans enka	—	1	1	—	—	1	1,700	—	—
"	Mäntsälä socken.	Garfwaren J. P. Järveläinen	1	2	3	—	—	3	1,592	50	—
"	S:t Michels socken.	Karl Dahlberg	1	1	2	—	—	2	13,250	—	—
"	Nikolaistad.	Fabrikanten G. A. Hedmans enka & Komp.	—	2	2	—	—	2	11,229	—	—
"	"	Sadelmakaremästaren O. F. Widgren	—	3	3	—	—	3	4,641	80	—
"	Nykarleby stad.	Fabrikanten A. I. Thulin	—	3	2	—	1	3	15,500	—	—
"	"	Fabrikanten J. W. Lundqvists arvingar	1	3	—	—	—	4	17,260	—	—
"	Nykarleby socken.	Fabrikanten J. Eng	—	2	2	—	—	2	18,500	—	—
"	Nykyrko socken.	Länsmanssonen K. Summa	1	3	4	—	—	4	3,055	—	—
"	Nyslott socken.	Rådmannen J. Strömberg	1	4	—	—	—	5	16,700	—	—
"	"	Fabrikanten F. H. Roslin	1	4	4	1	—	5	20,000	—	—
"	Sordavala socken, Toivo.	Handlandesonen N. Siitoin	1	3	3	—	1	4	17,355	—	—
"	Tammerfors stad.	Johan Koskinen	1	2	—	—	—	3	2,000	—	—
"	"	Adam Klingsten	1	1	2	—	—	2	800	—	—
"	"	F. R. Brummert, disponent E. Numminen	—	ej uppgifvet.				—	1,000	—	23,000
"	Teerijärvi kapell.	Bonden M. H. Fors	1	—	—	—	—	1	17,000	—	—
"	"	Landthandlanden I. H. Elfström	1	—	—	—	—	1	900	—	—
Fajans-, Porslins-, Kakel- och Krukfabriker	Björneborg.	J. G. Helander	1	2	1	—	2	3	499	—	—
"	Gamlakarleby socken.	f. d. Korpralen G. A. Rönqvist	1	1	—	—	—	2	3,766	—	—
"	Helsingfors stad.	Fabrikanten W. Andsten	—	63	60	3	—	63	92,000	—	29,142
"	"	" S. Akesson	1	1	—	—	1	3	3,600	—	—
"	"	" W. Eichinger	—	14	14	—	—	14	15,000	—	—
"	Kexholms socken, Suotniemi.	Kommersekandidaten A. Artemjeff	1	26	26	1	—	27	80,000	—	—
"	Mustasaari socken.	Kakelungsmakaren H. Fagerholm	1	1	2	—	—	2	955	—	—
"	Nikolaistad, Brändö.	Kakelungsmakaregesällen J. Nyström	1	2	3	—	—	3	1,156	—	—
"	Sjundeå socken, Svedja.	Löjtnanten C. L. v. Zansen	—	2	2	—	—	2	865	42	—
"	Åbo stad.	Kommerserådet E. Julin m. fl.	1	5	5	1	—	6	4,540	—	—
"	Ekenäs stad.	Fabrikanten P. Madsén	1	—	1	—	—	1	1,210	—	—
Fabrik för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller.	Helsingfors stad.	Guldsmeden J. E. Fagerroos	—	2	2	—	—	2	1,200	—	—
"	"	J. E. Rautell	1	4	4	—	—	5	Ej uppgifvit.	—	—
"	"	J. Nissinen	—	7	—	—	—	7	2,000	—	—
Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	Borgå stad.	Fabrikanten E. Bärbloom	1	6	6	—	1	7	8,000	—	—
"	"	Fabrikantsenkan A. Ch. Karten	1	3	4	—	—	4	1,801	40	—
"	Helsingfors stad.	Fabrikanten A. F. & E. F. Bergman	—	7	4	3	—	7	15,180	—	—
"	"	Fabrikanten O. I. H. Messerschmidt	—	8	6	2	—	8	15,000	—	—
"	"	" I. Nyberg	—	—	1	—	—	1	1,500	—	—
"	Lovisa stad.	Kopparslagaregesällen I. E. Kadenius	—	1	1	—	—	1	2,140	—	—
"	Nikolaistad.	Veterinärläkaren I. Backlund	—	—	2	—	—	2	400	—	—
Fabrik för förtenning af jern, koppar m. m.	Raumo stad.	I. E. Ericsson	1	1	—	—	—	2	2,765	—	—
"	Åbo stad.	Klensmedsmästaren C. I. Wulff	—	—	1	—	—	1	950	—	—
Fabrik för tillverkning af blyhagel.	Tammerfors stad.	Fabrikanten H. I. Bergman	1	3	2	—	2	4	5,000	—	—
Fabrik för tillverkning af blyhvit och andra färgstoffer.	Nikolaistad.	Kommerserådet A. A. Levon m. fl.	—	ej uppgifven.				—	10,166	—	—
Fabrik för förfärdigande af kirurgiska bandager samt hängsel m. m.	Helsingfors stad.	Fabrikanten A. Starosky	1	1	—	—	—	2	1,700	—	—
Fabriker för tillverkning af foderalmakare och bokbinderi arbeten.	"	Fabrikanten K. L. Jürgenfeldt	—	4	3	1	—	4	3,027	—	—
"	"	" I. Th. Lagerbohm	—	ej uppgifvet.				—	6,600	—	—
"	"	" I. E. Lindén	—	4	4	—	—	4	10,000	—	—
Fabrik för tillverkande af sadelmakare arbeten.	Mustasaari socken.	Bokbindaregesällen K. A. Österblad	1	—	1	—	—	1	451	70	—
"	Borgå stad.	Fabrikanten A. F. Malmberg	1	2	2	—	1	3	1,593	—	—
"	Helsingfors stad.	" Efraim Falck	—	1	1	—	—	1	1,982	—	—
"	Åbo stad.	Sadelmakaren A. I. Lindholm	—	4	3	—	1	4	7,825	—	—
"	"	Fabrikanten W. Weselin	—	2	2	—	—	2	2,050	—	—
Fabrik för tillverkning af manskläder.	Helsingfors stad.	" A. E. Jürgens	—	9	7	1	1	9	24,000	—	—
"	"	" Carl Lundström	—	ej uppgifven.				—	5,000	—	—
"	"	" F. L. Nikander	—	ej uppgifvet.				—	6,450	—	—
"	"	" C. Eklöf	—	ej uppgifvet.				—	Ej uppgifvit.	—	—
"	"	" E. Boström	1	5	4	—	2	6	4,400	—	—
"	"	" I. W. Tuisku	1	8	8	—	—	9	8,858	50	—
"	"	" L. Natus	3	3	3	—	1	4	2,653	—	—
"	"	" P. Leinonen	1	4	5	—	—	5	1,034	—	—
"	"	" I. E. Nyqvist	—	2	2	—	—	2	1,529	25	—
"	"	" F. A. Werner	1	1	—	—	—	2	600	—	—
Fabrik för målare och glasmästare arbeten.	Borgå stad.	Rustmästaren K. Granbohm	1	3	3	—	1	4	2,091	20	—
"	Fredrikshamn stad.	Fabrikanten H. Wellberg	—	3	—	—	—	3	1,000	—	—
"	"	" A. I. Sjöberg	—	3	3	—	—	3	1,500	—	—
"	Helsingfors stad.	" C. O. Mattlin	1	—	—	—	—	1	400	—	—
"	"	" C. M. Holm	1	2	3	—	—	3	4,075	—	—
"	"	" A. R. Wessman	—	3	3	—	—	3	2,063	—	—
"	Tammerfors stad.	" H. H. Fredman	1	4	3	—	1	5	2,000	—	—

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.					Tillverkningarnes värde år 1871.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarna åtnjutas.	
		Mästare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Mark	penni.	Mark	penni.
			Gesällver, lärlingar och arbetare.	Finnar.	Utlänningar.	Finnar.				
Fabrik för målare och glasmästare arbeten.	Åbo stad. Glasmästaren W. Weini	1	—	—	1	1	—	1,550	—	—
Fabrik för beredande af pappersmassa af träd och trädpaper.	Wiborgs socken. Apothekaren A. Thunberg	1	—	31	—	—	—	41,400	—	—
Fabriker för tillverkning af terpentin kamfin, trädojla, tjära, beck m. m.	Tammerfors stad. Bergsingeniören K. F. Idestam	1	—	18	—	1	—	36,200	—	12,000
"	Janakkala socken, Turengi. Bolaget C. Qvist & Komp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Kexholms socken. P. Leontjeff	—	—	2	—	—	—	310	—	—
"	Kerimäki socken. Jeffei Solelmainen	1	—	4	—	—	—	2,000	—	—
"	Padasjoki socken. Ett bolag, disponent A. Blomqvist	—	—	1	—	—	—	790	—	—
Fabrik för tvåll tillverkning parfymier m. m.	S:t Marie socken, Kårsämäki. Fabriksmästaren W. Lancaster	1	6	4	—	3	—	37,700	—	—
"	Sibbo socken. Handlanden C. Lenngren	1	1	1	1	—	—	9,500	—	—
"	Åbo stad. Fabrikanten C. Jönsson	1	5	3	—	2	—	43,120	—	—
Fabrik för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten.	Helsingfors stad. Apothekaren A. E. Forsberg	—	—	4	—	—	—	13,000	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	3,620	—	—
"	"	—	—	5	—	—	—	14,650	—	—
Fabriker för tillverkning af likörer och andra förädlade spritvaror.	Björneborgs stad. P. Larsson, disponent	1	—	1	—	—	—	37,480	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	36,600	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	13,185	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	81,100	—	—
"	Borgå stad. Fabrikanten C. A. Levin	1	1	2	—	—	—	108,000	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	3,000	—	—
"	Ekenäs stad. Handlanden W. Stenius	1	1	2	—	—	—	24,947	—	—
"	"	—	—	3	—	—	—	29,971	—	—
"	Helsingfors stad. Fabrikanten H. I. Falckmans arvingar	1	2	2	1	—	—	140,000	—	—
"	"	—	—	5	—	—	—	256,743	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	129,407	10	—
"	"	—	—	2	—	—	—	96,000	—	—
"	"	—	—	3	—	—	—	122,263	56	—
"	"	—	—	—	—	—	—	51,505	85	—
"	Joensuu stad. Handlanden I. Kononoff	1	—	—	—	—	—	8,000	—	—
"	"	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—
"	Jyväskylä atad. Ch. Lindh	1	—	1	—	—	—	57,913	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	20,910	91	—
"	Kaskö stad. Fabrikanten K. D. Renström	1	—	—	—	—	—	115,825	—	—
"	Kuopio stad. Handlanden G. Ranin	1	3	4	—	—	—	198,207	50	—
"	Kexholms stad. Handlanden N. A. Lisitzin	1	1	2	—	—	—	102,607	—	—
"	Kuopio stad. Kuopio bränvins bolag	1	2	2	—	—	—	75,000	—	—
"	Lovisa stad. H. J. Hansson	1	1	2	—	—	—	36,208	12	—
"	"	—	—	2	—	—	—	55,559	—	—
"	Nystad. Landthushållaren O. af Forselles	1	1	2	—	—	—	137,982	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	43,110	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	16,200	—	—
"	Nändens stad. Handlanden C. Franck	1	—	1	—	—	—	9,400	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	9,000	—	—
"	S:t Michels stad. G. Liukoinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Tammerfors stad. Apothekaren E. J. Granberg	1	—	1	—	—	—	71,000	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	70,000	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	100,000	—	—
"	Tavastehus stad. Handlanden Bogdanoff & Novaschiloff	1	—	1	—	—	—	63,000	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	122,752	—	—
"	Uleåborgs stad. Sadelmakaremästaren E. Reiss	—	—	1	—	—	—	91,760	—	—
"	"	—	—	—	—	—	—	412,431	—	—
"	Wiborgs stad. Handlanden W. Rothe	1	4	5	—	—	—	200,000	—	—
"	"	—	—	3	—	—	—	41,000	—	—
"	"	—	—	4	—	—	—	106,175	—	—
"	"	—	—	5	—	—	—	71,000	—	—
"	Åbo stad. Handlanden I. A. Schuschin	1	—	—	—	—	—	30,625	—	—
"	"	—	—	—	—	—	—	110,000	—	—
"	"	—	—	—	—	—	—	88,927	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	48,521	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	58,000	—	—
"	"	—	—	—	—	—	—	78,000	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	180,000	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	63,594	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	2,560	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	57,190	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	70,597	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	66,300	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	20,750	—	—
"	"	—	—	16	—	—	—	4,000	—	—
"	"	—	—	8	—	—	—	13,435	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	2,100	—	—
"	"	—	—	3	—	—	—	6,600	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	3,300	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	1,623	—	—
"	"	—	—	3	—	—	—	4,755	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	6,000	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	1,850	—	—
"	"	—	—	8	—	—	—	13,000	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	600	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	210	—	—
"	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	—	—	19	—	—	—	65,000	—	—
"	"	—	—	14	—	—	—	24,682	40	—
"	"	—	—	5	—	—	—	19,600	—	—
"	"	—	—	6	—	—	—	12,800	—	—
"	"	—	—	19	—	—	—	51,154	27	—
"	"	—	—	6	—	—	—	14,702	76	—
"	"	—	—	7	—	—	—	15,000	—	—
"	"	—	—	7	—	—	—	21,050	—	6,000
"	"	—	—	4	—	—	—	50,000	—	8,000
"	"	—	—	2	—	—	—	2,800	—	—
"	"	—	—	36	—	—	—	13,860	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	1,500	—	—
"	"	—	—	5	—	—	—	2,100	—	—
"	"	—	—	5	—	—	—	75	—	—
"	"	—	—	5	—	—	—	8,000	—	—
"	"	—	—	12	—	—	—	140,000	—	—
"	"	—	—	6	—	—	—	35,000	—	—
"	"	—	—	18	—	—	—	25,600	—	—
"	"	—	—	10	—	—	—	71,000	—	—
"	"	—	—	2	—	—	—	982	50	—
"	"	—	—	1	—	—	—	800	—	—
"	"	—	—	3	—	—	—	2,280	—	—
"	"	—	—	10	—	—	—	4,400	—	—
"	"	—	—	6	—	—	—	4,000	—	—
"	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	—	—	1	—	—	—	500	—	—
"	"	—	—	6	—	—	—	180	—	—
"	"	—	—	6	—	—	—	3,250	—	—
"	"	—	—	12	—	—	—	13,400	—	—

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.						Tillverkningsvärde år 1871.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarna åtnjutas.			
		Mästare.	Gesällar, lärjungar och arbetare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Summa.	Silfver.		Silfver.		
				Finnar.	Utlänningar.	Finnar.	Utlänningar.		Mark.	penni.	Mark.	penni.	
Tegelslageri.	Björneborgs stad.	Handlanden D. W. Widbom	1	5	—	—	—	6	4,000	—	—	—	—
Tobaks-, cigarr- och snusfabrik.	"	Handlanden E. Hulten, disp. J. Ilvan	1	4	5	—	—	5	3,725	—	—	—	—
"	Borgå stad.	Fabrikanten F. V. Strandström	1	11	10	—	2	12	18,700	—	—	—	—
"	"	" A. G. Rosenqvist	1	3	3	—	1	4	2,700	—	—	—	—
"	Ekenäs stad.	" G. F. Weckström	1	2	2	—	1	3	4,100	—	—	—	—
"	Gamla Karleby socken.	Anders Pulkis och Matts Brandt	1	2	—	—	—	3	200	—	—	—	—
"	"	Bonden M. Hahalaks m. fl.	2	6	6	—	—	8	600	—	—	—	—
"	Gamla Karleby stad.	Aktiebolag	1	2	—	—	—	3	2,300	—	—	—	—
"	"	Finnila & Komp.	1	17	—	—	—	18	31,000	—	—	—	—
"	Helsingfors stad.	Kommerserådet H. Borgström	1	—	8	—	10	19	273,464	78	—	—	—
"	"	Fabrikanten F. H. A. Klärlich, firma Tollander & Klärlich	1	101	95	—	7	102	172,000	—	—	—	—
"	"	" C. F. Wickholm	1	2	—	—	—	3	7,000	—	—	—	—
"	Jakobstad.	Fabriksfirman P. U. Strengberg	2	115	—	—	21	138	183,000	—	—	—	—
"	Kristinestad.	Handlanden H. West m. fl.	1	—	1	—	—	1	2,118	—	—	—	—
"	Lovisa stad.	Guld- och Silfverarbetaregesällen G. A. Rosvall	—	2	1	—	1	2	2,000	—	—	—	—
"	Nikolaistad.	Bönderne J. C. och A. Finnilä, firma Finnilä & Komp.	1	27	28	—	—	28	51,300	—	—	—	—
"	Nykarleby socken.	Fabrikanten J. Eng	—	3	2	—	1	3	1,800	—	—	—	—
"	Nystad.	Handlanden F. W. Wahlberg	1	12	11	—	2	13	91,000	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	Fabrikanten W. C. Stiemer	1	1	2	—	3	5	6,000	—	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Handlanden J. Willman, firma Häggberg & Willman	1	23	22	2	—	24	48,000	—	—	—	—
"	"	Fabrikanten J. H. Bödeckers enka Henriette	1	3	4	—	—	4	7,000	—	—	—	—
"	"	Handlanden S. Judéen	1	3	4	—	—	4	4,182	—	—	—	—
"	"	" W. Ivanoffsky	1	5	3	—	3	6	8,200	—	—	—	—
"	Åbo stad.	Kommerserådet P. C. Rettig, firma P. C. Rettig & Komp.	3	113	85	3	25	116	476,363	16	—	—	—
"	"	Fabrikanten W. T. Holm	1	19	—	—	9	21	58,400	—	—	—	—
"	"	" R. F. Jäderholm	2	24	24	—	13	39	112,000	—	—	—	—
"	"	" C. H. Lindberg	1	4	2	1	2	5	8,268	—	—	—	—
Torrdocka jämte mekanisk verkstad.	Helsingfors stad.	Tammerfors Linne- & Jernmanufakturaktiebolag	2	94	—	—	—	96	124,082	—	—	—	—
Tricotfabrik.	Åbo stad.	Hofrättsassessorn A. af Björkstén m. fl., disp. Handlanden J. F. Mansner	1	47	2	—	6	56	101,410	—	—	—	—
Tändsticksfabrik.	Björneborgs stad.	Ett bolag disponeras af J. A. Rundblom	—	—	360	—	—	360	189,715	80	—	—	—
"	Fredrikshamns stad.	Fabrikanten K. Makonen	—	3	—	—	2	5	2,000	—	—	—	—
"	Helsingfors stad.	" C. G. Langéen	1	5	6	—	—	6	2,500	—	—	—	—
"	Jakobstad.	" P. U. Strengberg	1	—	8	—	11	20	7,150	—	—	—	—
"	Kuopio stad.	Handlarna Joh. Silvendoinen och Olof Harlin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	Handlanden W. Moldakoff	1	40	25	—	16	41	16,875	—	—	—	—
"	"	" J. H. Eliander	1	16	8	—	8	17	3,600	—	—	—	—
"	"	" K. O. Laurén	1	1	—	30	10	42	1,800	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	Johan Keckman	1	15	—	—	—	16	4,361	—	—	—	—
Urfabrik.	Nikolaistad.	P. A. Hellstén	1	1	—	—	—	2	1,200	—	—	—	—
"	Raumo stad.	Fabrikanten J. Hjorth	1	—	1	—	—	2	425	—	—	—	—
"	Helsingfors.	" E. Lindroos	1	3	—	—	—	4	8,000	—	—	—	—
"	"	" K. G. Palmgren	1	—	—	—	1	2	1,500	—	—	—	—
"	"	" W. Rautell	1	2	3	—	—	3	2,577	—	—	—	—
Vinfabrik.	Tammerfors.	" C. P. Melchersoon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yllespinnerier och väfverier.	Åbo stad.	" J. G. Berglund	1	1	2	—	—	2	1,200	—	—	—	—
"	Ekenäs stad.	" J. G. Nordling	1	2	3	—	—	3	40,000	—	—	—	—
"	Raumo stad.	" J. Peterson	1	—	17	—	18	35	30,620	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	Tammerfors klädesfabriksbolag, disp. C. Zuhr	4	—	70	8	18	100	172,500	—	—	—	—
"	Messuby socken.	Fabrikanten J. F. Nyström m. fl.	1	11	11	—	—	12	9,815	—	—	—	—
Åkdonsfabrik.	Ulfby socken, Karlsmark.	" A. W. Winqvist	—	20	20	—	—	20	30,000	—	—	—	—
"	Helsingfors stad.	" E. J. Tallqvist	—	6	6	—	—	6	10,122	—	—	—	—
"	"	" F. W. Grönqvist	—	23	23	—	—	23	40,500	—	—	—	—
"	"	enka G. S. Sontag	—	1	—	—	—	1	1,000	—	—	—	—
"	"	" G. Asplund	—	10	10	—	—	10	12,000	—	—	—	—
"	"	Sadelmakaren E. Spennert	1	9	8	—	2	11	8,220	—	—	—	—
"	"	Fabrikanten C. J. Holmberg	1	6	7	—	—	7	4,000	—	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Kopparslagaren J. Piironen	1	13	—	—	—	14	13,596	—	—	—	—
"	Uleåborgs stad.	Sadelmakaren E. Åström	1	1	—	—	—	2	1,200	—	—	—	—
Ångbrännvinsbrännerier.	Tammerfors stad.	Apothekaren E. J. Grandberg	1	19	20	—	—	20	302,000	—	—	—	—
"	"	Bokhandlaren E. Hagelberg	1	26	27	—	—	27	56,700	—	—	—	—
"	"	Kaptenen A. Bollfras	1	20	21	—	—	21	89,872	90	—	—	—
"	Tavastehus stad.	Handlarna Novaschiloff & Bogdanoff	1	21	22	—	—	22	250,000	—	—	—	—
"	"	Ett bolag, disp. F. A. Öberg	1	—	5	—	—	6	12,000	—	—	—	—
Ölbryggerier.	Björneborgs stad.	Borgaren F. Grönvall	1	4	5	—	—	5	4,300	—	—	—	—
"	"	Handlandeekan Maria Bäckman	1	4	5	—	—	5	10,000	—	—	—	—
"	"	Sjömansenkan W. Söderman	1	1	2	—	—	2	2,200	—	—	—	—
"	Brahestad.	Kommerserådet F. Sovelius m. fl.	—	—	2	—	—	2	2,400	—	—	—	—
"	Fredrikshamns stad.	Nybon & Söderström	1	—	6	—	—	7	25,000	—	—	—	—
"	Gamla Karleby stad.	Josef Herler	1	—	3	—	—	4	7,793	—	—	—	—
"	Helsingfors stad.	Kommerserådet P. Sinebrychoff	1	84	84	—	—	85	189,300	—	—	—	—
"	"	H. Brummer & Komp.	1	17	18	—	—	18	59,870	—	—	—	—
"	Helsing socken.	I. K. Kröckell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Hollola socken, Laitiala.	Juris Kandidaten L. Mechelin	1	—	3	—	—	4	12,000	—	—	—	—
"	Hausjärvi socken, Ryttylä.	Professor F. Granfelt	1	—	10	—	—	12	8,000	—	—	—	—
"	Ilmola socken, Östermyra.	Studeranden A. Wasastjerna	1	—	5	—	—	6	6,750	—	—	—	—
"	" Seppälä.	O. Reinius	1	—	5	—	—	6	11,200	—	—	—	—
"	Jakobstad.	C. G. Sanmark	1	5	5	1	—	6	10,300	—	—	—	—
"	Joensuu.	Handlarna Simon och Petter Parviainen samt Ivan Kononoff	1	3	4	—	—	4	10,000	—	—	—	—
"	"	?	1	—	4	—	—	5	ej uppgifvet.	—	—	—	—
"	Jorois, Liuna.	Handlanden J. A. Eberlein	1	5	5	1	—	6	20,000	—	—	—	—
"	Jyväskylä stad.	F. Grützmacher & P. H. Båge	2	5	7	—	—	9	6,500	—	—	—	—
"	Kristinestad.	Consul O. Wendelin & Komp.	1	3	3	1	—	4	14,920	—	—	—	—
"	"	Kopparslagaremästaren J. Sjöström m. fl.	1	2	2	1	—	3	6,400	—	—	—	—
"	"	Grefve C. M. Creutz	1	4	4	1	—	5	12,000	—	—	—	—
"	Lovisa stad.	Fabrikanten Konstantin Petroff	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	S:t Michels stad, Toivo.	Alexander Ehrnroth	1	—	2	—	—	3	9,000	—	—	—	—
"	Sulkava socken, Idenlaks by.	Apothekaren I. Moliis & Komp.	1	—	4	—	—	5	20,000	—	—	—	—
"	Sääminge sn, Heikinpohja by.	A. W. Wahren	1	—	7	—	—	8	21,000	—	—	—	—
"	Tammela socken.	J. A. Eberlein	1	6	7	—	—	7	12,000	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	B. A. Tennberg	1	6	7	—	—	7	20,000	—	—	—	—
"	"	Kapten A. Grahm, disp. Kapten A. Bollfras	1	2	2	—	—	3	17,600	—	—	—	—
"	"	J. F. Schmeuser	1	6	7	—	—	7	20,200	—	—	—	—
"	Tavastehus stad.	Öfverste T. Costiander, disp. Heitmann	1	—	—	—	—	1	7,000	—	—	—	—
"	Urdiala socken, Notsjö.	Ett bolag, disp. Handl. J. A. Hehkonen	1	6	—	—	—	7	34,040	—	—	—	—
"	Uleåborgs stad.	Handlanden J. W. Snellman	1	5	6	—	—	6	10,445	—	—	—	—
"	"	Handlandeekan A. Fellman	1	2	—	—	—	2	6,000	—	—	—	—
"	Wiborgs stad.												

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.					Tillverkningsvärde år 1871.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarne åtnjutas.				
		Mästare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Silfver.		Silfver.				
			Gesällen, lärlingar och arbetare.	Finnar.	Utlänningar.	Finnar.	Utlänningar.	Mark.	penni.	Mark.	penni.		
Klädesfabrik.	Åbo stad.	Färgmästaren T. Hellström	1	5	5	—	—	5,168	—	6,400	—		
Konditorirörelse.	"	A. K. Lemberg	—	2	—	—	—	1,000	—	—	—		
Korffabrik.	Nikolaistad.	Inhyses Gustafva Eriksson	1	4	—	—	—	1,000	—	—	—		
"	"	S. H. Klinkman	1	2	—	—	—	960	—	—	—		
Korgfabrik.	Åbo stad.	Fabrikanten L. G. Zettergren	—	3	—	—	—	2,500	—	—	—		
Korffabrik.	"	Handlanden I. I. Mæxmontan, disp. Kapt. R. J. Mæxmontan	1	6	7	—	—	10,000	—	—	—		
Krutbruk.	Ilmola, Östermyra.	Studeranden A. Wasastjerna	2	10	—	—	—	82,500	—	—	—		
Körnsnärffabrik.	Helsingfors stad.	Fabrikanten A. T. Gratschoff	1	2	3	—	—	12,050	—	—	—		
"	"	" C. F. Domsch	1	2	3	—	—	3,440	—	—	—		
"	"	" R. Holmberg	1	—	1	—	—	2,086	—	—	—		
"	Tammerfors stad.	" Oscar Holmberg	1	—	3	—	—	3,500	—	—	—		
"	Tavastehus stad.	" L. Lindqvist	1	—	2	—	—	6,000	—	—	—		
"	"	" F. Kiuttu	—	—	6	—	—	7,000	—	—	—		
Lackfabrik (sigill).	Helsingfors stad.	Guldsmeden G. Grönholm	1	—	—	—	—	700	—	—	—		
Leksaksfabrik.	"	Fabrikanten F. E. Paulin	—	4	4	—	—	4,600	—	—	—		
Lerpipfabrik.	Björneborgs stad.	Kakelungsmakaren F. Stenberg	1	—	1	—	—	1,182	32	—	—		
Likkistfabrik.	Helsingfors stad.	Fabrikanten G. A. Wall	—	6	6	—	—	3,164	—	—	—		
"	"	" G. A. Holmberg	—	2	2	—	—	3,400	—	—	—		
"	Åbo stad.	" G. Wilén	—	1	1	—	—	777	—	—	—		
Linnespinneri- och linneväfnadsfabrik	Messuby socken.	Tammerfors Linne & Jernmanufakturaktiebolag	5	730	470	—	260	3,005,000	—	189,142	85		
Ljus- och Tvålfabrik.	Helsingfors stad.	Handlanden A. F. Fohström	—	2	2	—	—	18,000	—	—	—		
"	"	Fabrikanten C. J. Causés arvingar	1	—	1	—	—	6,750	—	—	—		
"	"	" W. Eichinger	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—		
"	Kuopio stad.	Handlanden D. F. Bastman	1	2	13	—	—	52,800	—	—	—		
"	Wiborgs stad.	Havis aktiebolag	1	122	—	—	—	1,443,100	—	—	—		
Lysgasfabrik.	Helsingfors stad.	Helsingfors Gaslysnings-aktiebolag; disp. Handl. F. Kiseleff	1	25	26	—	—	136,000	—	—	—		
"	Wiborgs stad.	Handelsfirman Bandholtz & Komp.	—	—	—	—	—	123,681	34	56,000	—		
Manufaktur smedja och verkstad.	Koskis kapell.	J. Dufva	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	30,394	39		
Mekaniska verkstäder och gjuterier.	Helsingfors stad.	Hagnäs verkstad, disponent Stenberg & Söner	2	175	176	1	10	181	386,600	—	68,571	42	
"	"	Fabriksbolaget Ösberg & Bade	8	238	248	16	—	246	730,000	—	41,142	85	
"	Jorois socken, Härrilä by.	Kollegiirådet N. Putiloff	1	10	8	1	2	11	9,000	—	—	—	
"	Kimito sn, Dragsfjerd's kapell.	Brukspatron I. Stunze	5	95	93	2	—	100	198,552	16	120,000	—	
"	Leppävirta socken, Warkaus.	Handelsbolaget P. Wahl & Komp.	4	114	—	—	—	118	135,700	—	—	—	
"	Messuby socken.	Tammerfors Linne & Jernmanufakturaktiebolag	3	96	96	6	5	110	120,000	—	—	—	
"	Nilsä socken, Strömsdal.	Bruksidkaren D. Ponomareff	1	16	17	—	—	17	48,648	—	—	—	
"	Pojo socken, Fiskars.	Bruksegaren E. L. von Julin	—	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	—	—	
"	Wiborgs stad.	Wiborgs mekaniska verkstad	5	230	210	16	—	4	235	450,000	—	—	
"	Wichtis socken, Högfors.	Kaptenen J. Brehmer	2	22	—	—	—	—	24	40,984	78	—	
"	Åbo stad.	Civilingeniören W:m Crichton m. fl. firman W:m Crichton & Komp.	6	348	—	—	—	—	354	514,540	—	—	
"	"	Grefve C. Armfelt, under firma Åbo jernmanufakturbolag	4	92	86	6	6	—	102	262,831	57	78,057	36
Musikinstrumentfabrik.	Wiborgs stad.	Fabrikanten F. Hiekisch	1	1	2	—	—	—	2	200	—	—	
"	Åbo stad.	" C. G. Alander	1	—	1	—	—	—	1	300	—	—	
Möbelfabrik.	Borgå stad.	" C. W. Olander	1	2	3	—	—	—	3	1,411	—	—	
"	"	Fabrikantenkan W. Olander, förestånd. M. Olander	1	8	9	—	—	—	9	6,625	—	—	
"	Helsingfors stad.	Fabrikanten J. W. Alander	—	15	15	—	—	—	15	14,640	—	—	
"	"	" C. J. A. Berglund	1	21	9	—	12	—	21	15,200	—	—	
"	"	" I. Lindblom	—	7	7	—	—	—	7	4,768	—	—	
"	"	" C. Bohnhoff	—	5	3	—	2	—	5	8,310	—	—	
"	"	" G. A. Ringqvist	—	5	—	—	—	—	5	3,058	67	—	
"	"	" I. R. Lindfors	1	3	3	—	—	—	4	1,964	—	—	
"	"	" A. F. Berglund	1	5	5	—	—	—	4	3,803	—	—	
"	"	" C. A. Lindroos	—	1	1	—	—	—	1	1,000	—	—	
"	"	" R. Tullgren	—	—	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	—	
"	"	" A. Hertz	1	—	—	—	—	—	1	376	—	—	
"	"	" P. Karlströms enka Olivia	—	3	3	—	—	—	3	2,715	—	—	
"	"	" F. E. Schwank	—	12	12	—	—	—	12	11,500	—	—	
"	"	" G. Sarin	—	6	5	—	1	—	6	5,300	—	—	
"	"	" I. Åberg	1	7	7	—	—	—	8	5,450	—	—	
"	"	" G. E. Blom	1	1	—	—	—	—	2	2,000	—	—	
"	"	" F. W. Roos	—	5	—	—	—	—	5	1,200	—	—	
"	Kristinestad.	" A. Wörstén	1	1	2	—	—	—	2	830	—	—	
"	Nikolaistad.	" I. A. Boman	1	1	—	—	—	—	2	795	50	—	
"	Tavastehus stad.	Tapetseraren F. F. Fagerström	—	6	6	—	—	—	6	4,200	—	—	
"	Uleåborgs stad.	Fabrikanten H. Zellberg	1	—	1	2	—	—	3	2,320	—	—	
"	Wiborgs stad.	" W. Wekmans enka	—	7	7	—	—	—	7	2,861	—	—	
"	"	" A. Lindholm	1	5	6	—	—	—	6	3,421	—	—	
"	"	Snickaregesällen C. G. Hammarlund	1	2	3	—	—	—	3	2,125	—	—	
"	Åbo stad.	Snickaren G. Haglund	—	4	2	—	2	—	4	2,370	—	—	
"	"	" G. A. Bergström	1	—	3	—	2	—	5	2,175	—	—	
Oljeslagerier.	Helsingfors stad, Dickursby.	Fabrikanten A. W. Elmén	—	4	—	2	2	—	4	4,000	—	—	
"	Kristinestad.	Handlanden H. Lindroos	—	3	3	—	—	—	3	18,100	—	—	
"	Kristinestad.	Handlanden O. Wendelin m. fl.	1	3	4	—	—	—	4	24,915	—	—	
"	Padasjoki socken, Myllyoja.	C. v. Fiandt; disp. L. G. Schultz	2	—	—	—	—	—	2	20,455	—	—	
"	Ulfby socken, Sahakoski.	Handlaren A. & S. Bäckström	1	3	—	—	—	—	4	24,345	—	—	
Pappersbruk.	Tammerfors stad.	Fabrikanten B. A. Tennberg	—	3	3	—	—	—	3	8,500	—	—	
"	Janakkala socken, Tervakoski.	Tervakoski aktiebolag; disp. A. F. Wasenius	—	—	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	40,000	
"	Kiikkala socken, Terttilä.	Bruksidkaren W. Bolin	—	7	7	—	—	—	7	8,500	—	—	
"	Mustasaari socken, Jungund.	Handlanden J. A. Grönberg	2	—	2	—	—	—	2	3,241	65	—	
"	Sastmola socken, Långfors.	Possessionaten A. Ahlström; disp. H. Rosengren	1	3	4	—	—	—	4	2,500	—	—	
"	Tammerfors stad.	Kommerserådet F. W. v. Frenckell	2	—	211	6	24	—	243	600,000	—	32,000	
"	Uskela socken, Juvankoski.	Bruksidkaren F. Bolin	1	10	10	1	—	—	11	9,030	—	—	
Plåtslagerifabrik.	Tammerfors stad.	Henrika Lindstedt	—	3	3	—	—	—	3	400	—	—	
"	Åbo stad.	Plåtslagaren A. Ahlgren	—	2	2	—	—	—	2	700	—	—	
Porter och Ättikfabrik.	Björneborgs stad.	Apothekaren F. Sannlund	—	1	—	—	—	—	1	4,741	—	—	
"	Ekenäs stad.	Ekenäs Ölbyggeri bolag, förestås af A. J. Arenander	1	8	8	1	—	—	9	11,300	—	—	
"	Helsingfors stad.	Fabrikanten C. G. Langéen	—	2	2	—	—	—	2	3,300	—	—	
"	"	Kommerserådet P. Sinebrychoff	—	—	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	—	
"	"	Fabriksfirman H. Brummer & Komp.	—	—	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	—	
"	"	Kommerserådet E. Julin m. fl., disp. W. Th. Holm	—	—	—	—	—	—	—	D:o.	—	—	
"	Uleåborgs stad.	Ett bolag, disp. Rådman C. W. Westerlund	—	—	—	—	—	—	—	D:o.	—	—	
Repslagerifabrik.	Åbo stad.	Amanda Ernestine Nissle	—	—	—	—	—	—	—	D:o.	—	—	
"	Helsingfors stad.	Fabrikanten W. Eichinger	—	10	10	—	—	—	10	3,200	—	—	
"	Raumo stad.	" C. R. Rostedt	1	2	3	—	—	—	3	2,625	—	—	
Skeppsvarf.	Åbo stad.	Repslagaren J. W. Grönfors	—	—	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	—	
"	Björneborgs stad.	Stadens hamndirektion	—	—	—	—	—	—	—	D:o.	—	—	
"	Jakobstad.	Handlanden O. A. Malm m. fl.	—	—	—	—	—	—	—	Tillfälliga arbetare äro använda.	—	—	
"	Ijo socken.	Handelsfirman G. & C. Bergbom	1	30	31	—	—	—	31	22,000	—	—	
"	Nikolaistad, Brändö.	Handelssoctieteten	—	—	—	—	—	—	—	ej uppgifvet.	—	—	
Skjortfabrik.	Åbo stad.	Handlanden E. Julin m. fl.	3	65	68	—	—	—	68	364,800	—	—	
"	"	" G. A. Petrelius	—	—	43	2	—	—	45	80,000	—	—	
"	"	" enkan C. Juselius	—	—	34	1	9	—	44	9,000	—	—	
Snörmakerifabrik.	Helsingfors stad.	Fabrikanten E. R. Wahlberg	—	6	4	—	2	—	6	16,057	—	—	
Socketbruk.	"	Thölö sockerbruksbolag, disp. Handl. F. Kiseleff	3	66	66	3	—	—	69	2,523,737	60	—	
"	Åbo stad.	Aura sockerbruksbolag, disp. C. F. Voss	2	53	53	2	—	—	55	1,800,000	—	—	
Socketbageri.	"	Socketbageraren A. G. Wiberg	1	2	2	—	—	—	3	6,649	40	—	
Spjelfabrik.	Helsingfors stad.	Fabrikanten R. T. Heimberger	—	11	5	—	—	—	11	28,000	—	—	
"	Åbo stad.	Glasmästaren J. M. Westling	—	3	2	1	—	—	3				

Förteckning öfver de Magistraterna i Finlands städer underlydande och i verksamhet varande Fabriker och Manufakturinrättningar, klassificerade efter deras olika ändamål jämte öfversigt af deras tillstånd vid slutet af år 1872.

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.							Tillverkningarnes värde år 1872.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarne änjutas.			
		Mästare.	Gesällar, Inrlingar och arbetare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Summa.	Silfver.		Silfver.			
				Finnar.	Utlänningar.	Finnar.	Utlänningar.		Mark.	penni.	Mark.	penni.		
													Ej uppgifvet.	
Mark.	penni.	Mark.	penni.	Mark.	penni.	Mark.	penni.	Mark.	penni.					
Bagerifabrik.	Helsingfors stad.	Maria Lindqvist	1	—	3	—	—	—	4	11,473	—	—	—	—
"	"	F. H. Lundgren	1	4	4	—	—	—	5	38,072	—	—	—	—
"	"	D. H. A. Bergström	—	2	3	—	—	—	3	20,728	—	—	—	—
"	Fredrikshamn stad.	K. Aladin	1	2	3	—	—	—	3	5,000	—	—	—	—
"	Joensuu.	Handlanden Ivan Polakoff	—	6	6	—	—	—	6	2,400	—	—	—	—
Blecksfäbrik.	Helsingfors stad.	Fabrikanten A. R. Söderström	1	1	1	—	—	—	2	1,650	25	—	—	—
"	Fredrikshamn.	" W. Warzabu	1	7	8	—	—	—	8	4,500	—	—	—	—
Bomullsspinnerier.	Nikolaistad.	Bolag, direktör A. A. Levón	6	—	288	2	70	364	364	1,313,458	—	25,000	—	—
"	Tammerfors stad.	Finlayson & Komp.	8	—	1,683	—	484	2,175	2,175	4,000,000	—	—	—	—
"	Tavastkyro socken.	Firma Hammarin & Komp.	2	—	75	—	15	92	92	65,000	—	—	—	—
"	Tammela socken, Forssa.													
"	Åbo stad.	Apothekaren L. Stigzelius arvingar	2	84	45	4	37	86	86	292,000	—	—	—	—
Borstbinderifabrik.	"	Mälaren A. G. Andersson	—	6	4	—	2	6	6	9,500	—	—	—	—
Cikoriefabriker.	Wiborgs stad.	Grosshandlanden W. Rothe	1	9	10	—	—	10	10	58,000	—	—	—	—
"	" socken.	Kommerserådet J. F. Hackman	1	14	15	—	—	15	15	170,000	—	—	—	—
Engelska lädgarfverier.	Björneborgs stad.	Fabrikanten J. G. Grönroos	1	—	1	—	—	1	1	3,250	—	—	—	—
"	Mäntsälä socken.	" J. P. Järveläinen	1	2	3	—	—	3	3	1,737	50	—	—	—
"	Ekenäs stad.	" A. G. Gardberg	—	12	1	—	—	13	13	89,900	—	—	—	—
"	Jakobstad.	Fabrikanten C. A. Ahlbäck	1	2	3	—	—	3	3	2,280	—	—	—	—
"	"	" P. L. Hallbäck	1	1	1	—	—	2	2	4,500	—	—	—	—
"	"	" H. Westerholm	1	—	1	—	—	1	1	1,880	—	—	—	—
"	Joensuu stad.	Handlanden M. Poutiainen	1	1	2	—	—	2	2	3,000	—	—	—	—
"	Sordavala socken, Toivo.	N. Siitoin	1	4	4	—	1	5	5	18,231	—	—	—	—
"	Hiitola socken.	W. Lisitzin	1	5	4	—	1	6	6	21,950	—	—	—	—
"	Kristinestad.	L. Fongstedt	1	1	7	—	—	8	8	50,000	—	—	—	—
"	Leppävirta socken.	Bonden P. Itkonen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Kuopio socken.	Sadelmakaren C. G. Svahn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Lovisa stad.	Enkan M. Bergman	—	1	1	—	—	1	1	1,700	—	—	—	—
"	Nikolaistad.	Sadelmakaremästaren O. Th. Widgren	—	3	3	—	—	3	3	22,583	—	—	—	—
"	"	Enkan Maria Sabel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	Firman Finnilä & Komp.	—	4	4	—	—	4	4	13,460	—	—	—	—
"	"	Skomakaren C. J. Högvall	—	2	2	—	—	2	2	3,490	—	—	—	—
"	"	Jakob Eng	—	4	4	—	—	4	4	20,700	—	—	—	—
"	Nykarleby socken.	C. A. Lundqvist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Lappo socken.	A. I. Thulin	1	4	5	—	—	5	5	2,943	10	—	—	—
"	Nykarleby stad.	C. W. Sundströms och J. W. Lundqvist enkör	—	1	2	3	—	5	5	3,005	80	—	—	—
"	"	Rådman J. Strömberg	1	4	5	—	—	5	5	34,060	—	—	—	—
"	Nyslott stad.	F. H. Roslin	1	4	5	—	—	5	5	40,000	—	—	—	—
"	Nystad.	Ej uppgifvet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Tohmajärvi socken.	A. Björklund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	A. Klingsten	1	1	—	—	—	2	2	1,500	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	J. Koskinen	1	2	—	—	—	3	3	2,000	—	—	—	—
"	"	H. Siliander	1	2	—	—	—	3	3	Ej uppgifvet.	—	—	—	—
"	Tavastkyro socken.	C. Sundman	1	2	3	—	—	3	3	5,680	—	—	—	—
"	Nykyrka socken.	Bonden F. Mikonsaari	—	2	2	—	—	2	2	1,545	35	—	—	—
"	Lappvesi socken.	Nämndemannen P. Haikala	—	3	3	—	—	3	3	3,630	—	—	—	—
"	"	Fabrikanten W. Wesslin	—	3	3	—	—	3	3	2,050	—	—	—	—
Fajans-, Porslins-, Kakel- och Krukfabriker.	Loimijoki socken.	" J. G. Helander	1	2	3	—	—	3	3	1,465	20	—	—	—
"	Björneborgs stad.	" F. M. Edman	1	—	1	—	—	1	1	295	—	—	—	—
"	"	" E. Ström	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Sastmola socken.	" G. A. Rönngqvist	1	—	1	—	—	2	2	3,000	—	—	—	—
"	Gamlakarleby socken.	W. Andsten	—	—	60	3	—	63	63	92,000	—	69,000	—	—
"	Helsingfors stad.	C. v. Zansen	—	2	2	—	—	2	2	1,322	71	—	—	—
"	Sjundeå socken.	S. Åkesson	1	3	3	—	—	4	4	2,400	—	—	—	—
"	Helsingfors stad.	W. Eichinger	—	18	18	—	—	18	18	24,000	—	—	—	—
"	"	Disp. enkan Kath. Artemjeff	1	29	28	1	—	29	29	82,000	—	26,000	—	—
"	Kexholms socken.	Kakelungsmakaren H. Fagerholm	1	2	3	—	—	3	3	1,195	—	—	—	—
"	Mustasaari socken.	Kommerserådet E. Julin m. fl.	1	6	6	1	—	7	7	5,820	—	—	—	—
"	Åbo stad.	Fabrikanten P. Madsén	1	—	1	—	—	1	1	3,400	—	—	—	—
Fabrik för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller.	Ekenäs stad.													
Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	Borgå stad.	Fabrikanten E. Bärblom	1	6	6	—	1	7	7	10,000	—	—	—	—
"	"	G. Kasten	—	4	3	—	1	4	4	820	—	—	—	—
"	Brahestad.	Skräddaren J. Serviö	—	2	2	—	—	2	2	442	75	—	—	—
"	Helsingfors stad.	F. E. Bergman	—	10	10	—	—	10	10	14,800	—	—	—	—
"	"	J. Nyberg	—	—	—	—	—	—	—	504	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	A. A. Brander	1	2	—	—	—	3	3	700	—	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Kopparslagaren P. Piironen	1	8	9	—	—	9	9	5,463	—	—	—	—
"	Lovisa stad.	Kopparslagaregesällen J. E. Kadenius	—	1	1	—	—	1	1	1,500	—	—	—	—
"	Helsingfors stad.	O. I. H. Messerschmidt	—	13	11	2	—	13	13	21,000	—	—	—	—
"	"	J. Nissinen	—	9	9	—	—	9	9	15,026	50	—	—	—
"	Joensuu stad.	Kopparslagaren J. Jacklin	1	1	2	—	—	2	2	1,300	—	—	—	—
"	Raumo stad.	I. E. Ericsson	1	1	2	—	—	2	2	2,900	—	—	—	—
"	Åbo stad.	Smedsmästaren C. I. Wulff	—	9	9	—	—	9	9	8,625	—	—	—	—
Fabrik för förtäning af jern, koppar m. m.	Åbo stad.													
Fabrik för tillverkning af blyhagel.	Tammerfors stad.	Disponent C. N. Pettersson	1	—	2	—	—	3	3	7,400	—	—	—	—
Fabrik för tillverkning af blyhvitt och andra färgstoffer.	Nikolaistad.	Kommerserådet A. A. Levon	—	—	2	—	—	2	2	11,500	—	—	—	—
Fabrik för förfärdigande af kirurgiska bandager samt hängsel m. m.	Helsingfors stad.	Fabrikanten A. Starosky	1	—	—	1	—	2	2	1,196	—	—	—	—
Fabriker för tillverkning af federalmakare och bokbinderi arbeten.	"	C. L. Jürginfeldt	—	2	1	—	1	4	4	3,040	—	—	—	—
"	"	I. Th. Lagerbohm	1	4	5	—	—	5	5	6,700	—	—	—	—
"	"	J. E. Lindén	—	—	2	—	3	5	5	6,000	—	—	—	—
"	"	C. A. Österblad	1	—	1	—	—	1	1	461	85	—	—	—
Fabrik för tillverkande af sadelmakare arbeten.	Borgå stad.	Fabrikanten A. F. Malmberg	1	1	2	—	—	2	2	3,122	—	—	—	—
"	"	E. Falck	1	1	1	—	—	2	2	2,990	—	—	—	—
"	"	C. J. Holmberg	1	7	8	—	—	8	8	5,000	—	—	—	—
Fabrik för tillverkning af manskläder.	Åbo stad.	Sadelmakaren A. I. Lindholm	—	5	5	—	—	5	5	9,521	—	—	—	—
"	"	Handlanden W. Hedlund	—	23	15	8	—	23	23	52,000	—	—	—	—
"	"	Skräddaren E. Hj. Carlstedt	—	1	—	—	—	1	1	1,436	—	—	—	—
"	Tavastehus stad.	Fabrikanten F. Kiuttu	1	7	—	—	—	8	8	13,300	—	—	—	—
"	Helsingfors stad.	C. Lundström	—	2	2	—	—	2	2	4,000	—	—	—	—
"	"	A. E. Jürgens	—	9	8	1	—	9	9	20,000	—	—	—	—
"	"	F. L. Nikander	—	—	—	—	—	—	—	13,500	—	—	—	—
"	"	J. Järvelin	—	6	5	—	1	6	6	19,500	—	—	—	—
"	"	F. Aspelin	1	12	12	—	—	13	13	31,000	—	—	—	—
Fabrik för tillverkning af gångkläder.	"	Maria Holmgren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fabrik för tillverkning af skoplagg.	"	C. Eklöf	—	—	—	—	—							

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.						Tillverkningsvärde år 1872.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarne åtnjutas.		
		Mästare.	Gesäller, hantlingar och arbetare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Summa.	Silfver.		Silfver.	
				Finnar.	Utlänningar.	Finnar.	Utlänningar.		Mark.	penni.	Mark.	penni.
Fabrik för målare och glasmästare arbeten.	Åbo stad.	Glasmästaren W. Weini	—	1	—	—	—	1	1,900	—	—	—
Fabrik för beredande af pappersmassa af träd och trädpapper.	Tammerfors stad.	Nokia Aktiebolag	1	—	20	—	5	26	96,000	—	12,000	—
"	Tavastkyrö.	Firman Hammarén & Komp.	—	—	Ej uppgifvit.		—	—	25,000	—	—	—
Fabriker för tillverkning af terpentinkamfin, trädolja, tjära, beck m. m.	Wiborgs socken, Kinderö by.	Apothekaren A. Thuneberg	1	51	52	—	—	52	94,000	—	—	—
"	Jakobstad.	Ph. U. Strengberg	—	—	3	—	—	3	3,780	—	—	—
"	Kexholms socken.	P. Leontjeff	—	2	2	—	—	2	400	—	—	—
"	Ilomants socken.	Forstmästaren Bergh	—	—	Ej uppgifvit.		—	—	—	—	—	—
"	Janakkala socken.	Aktiebolag; disponent Kapten L. Krogius	—	—	6	—	—	6	31,850	—	—	—
Fabrik för tillverkning af parfymrier m. m.	Sibbo socken.	Handlanden C. Lenngren	1	2	2	1	—	3	12,000	—	—	—
"	Åbo stad.	Enkan Maria Fahlgren	1	—	—	—	—	1	54,250	—	—	—
"	"	Fabrikanten C. Jönsson	—	5	4	—	1	5	50,597	—	—	—
Fabrik för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten.	S:t Marie socken.	" W. Lancaster	1	13	9	1	4	14	56,000	—	—	—
"	Helsingfors stad.	E. Forsberg	—	—	4	—	—	4	10,800	—	—	—
"	"	C. M. Sundbäck	—	—	1	—	—	1	8,360	—	—	—
"	"	A. L. Hartvall	—	—	6	—	—	6	20,000	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Doktor A. J. Palmberg	1	1	2	—	—	2	1,300	—	—	—
Fabriker för tillverkning af likörer och andra förädlade spritvaror.	Björneborgs stad.	Handlanden P. Larsson	1	2	3	—	—	3	40,700	—	—	—
"	"	" J. Ahlqvist	1	—	1	—	—	1	11,160	—	—	—
"	"	" S. J. Frank	1	—	1	—	—	1	20,000	—	—	—
"	"	" F. W. Petrell	1	1	2	—	—	2	138,000	—	—	—
"	"	" J. Milan	—	2	2	—	—	2	78,908	—	—	—
"	"	J. F. Fredriksson	1	2	3	—	—	3	800	—	—	—
"	Borgå stad.	Fabrikanten C. A. Levin	1	1	2	—	—	2	78,000	—	—	—
"	"	Handlanden W. Stenius	1	1	1	1	—	2	50,000	—	—	—
"	Gamlakarleby stad.	" J. Forsén	—	—	—	—	—	17	15,000	—	—	—
"	Helsingfors stad.	Enkan Sofia Falckman	1	2	2	—	—	3	150,000	—	—	—
"	"	F. E. Ekberg	—	5	—	—	—	5	273,929	5	—	—
"	"	I. Wavulin	1	—	1	—	—	2	3,482	—	—	—
"	"	P. Sinebrychoff	1	2	2	—	—	3	149,570	60	—	—
"	"	C. Linder	—	2	2	—	—	2	92,650	—	—	—
"	"	S. E. Mæxmontan	—	2	2	—	—	2	143,054	40	—	—
"	"	F. A. Björklund	—	2	2	—	—	2	110,003	20	—	—
"	"	Disp. F. Kiseleff	—	—	Ej uppgifvet.		—	—	106,581	52	—	—
"	Ekenäs stad.	Handlanden A. F. Borenius	1	1	2	—	—	2	24,890	—	—	—
"	"	" C. O. Sohlström	1	3	4	—	—	4	30,500	—	—	—
"	Joensuu stad.	Handlanden I. Kononoff	—	2	2	—	—	2	38,720	—	—	—
"	"	" F. Neppenström	—	2	2	—	—	2	30,000	—	—	—
"	Jyväskylä atad.	" Ch. Lindh	1	—	1	—	—	2	118,350	—	—	—
"	"	Apothekaren E. J. Granberg m. fl.	1	—	1	—	—	2	18,075	—	—	—
"	Kaskö stad.	C. D. Renström	—	—	2	—	—	2	20,030	—	—	—
"	Kexholms stad.	N. Lisitzin	1	1	2	—	—	2	92,128	50	—	—
"	Kuopio stad.	Handlanden G. Ranin	1	31	32	—	—	32	206,400	—	—	—
"	Lovisa stad.	" J. Hansson	—	2	1	1	—	2	36,208	12	—	—
"	Elimä socken, Myllylä.	Enkan Emilia af Forselles	—	2	1	1	—	2	55,559	91	—	—
"	Nystad.	C. R. Ljung	1	1	2	—	—	2	146,000	—	—	—
"	"	I. A. Forsström	1	1	2	—	—	2	49,200	—	—	—
"	"	K. G. Wesén	1	—	1	—	—	1	22,820	—	—	—
"	Nådendals stad.	Handlanden C. Franck	1	—	1	—	—	2	15,200	—	—	—
"	"	" F. Packalén	1	—	—	—	—	1	15,000	—	—	—
"	S:t Michels stad.	" G. Liukoinen	—	—	Ej uppgifvet.		—	—	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	Provisor C. Hakulin	—	—	2	—	—	2	60,000	—	—	—
"	"	Apothekaren E. J. Granberg	—	—	2	—	—	2	61,861	—	—	—
"	"	Bokhandlaren E. Hagelberg	1	23	—	—	—	24	215,000	—	—	—
"	Tavastehus stad.	Apothekaren I. Åkerman	1	—	2	—	—	3	72,500	—	—	—
"	"	Handlanden A. Novaschiloff	1	—	2	—	—	3	75,000	—	—	—
"	"	Kaptenen A. Bollfras	1	—	2	—	—	3	151,488	40	—	—
"	Uleåborgs stad.	E. Reiss	—	1	—	—	—	1	111,000	—	—	—
"	"	Aktiebolag	—	1	—	—	—	1	94,553	25	—	—
"	"	Vapensmeden G. A. Grönlund	—	—	—	—	—	3	22,449	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Handlanden W. Rothe	1	4	5	—	—	5	200,000	—	—	—
"	"	" I. A. Schuschin	1	4	5	—	—	5	69,909	—	—	—
"	"	Handelshuset Tschusoff & Sopotoff	1	3	4	—	—	4	156,060	—	—	—
"	Willmanstrands stad.	Handlanden S. Kravatinsch	—	2	2	—	—	2	104,824	—	—	—
"	Åbo stad.	" C. A. Nyberg	—	—	Ej uppgifvet.		—	—	35,000	—	—	—
"	"	" W. A. Reims	1	—	Ej uppgifvet.		—	—	109,920	—	—	—
"	"	" A. B. Nordfors	—	—	Ej uppgifvet.		—	—	115,000	—	—	—
"	"	Handlande Enkan Amanda Enlund	1	—	1	—	—	1	168,210	—	—	—
"	"	Handlanden J. Cowie	1	—	—	1	—	1	97,935	—	—	—
"	"	" R. F. Wessman	—	1	1	—	—	1	50,230	—	—	—
"	"	" C. A. Rönberg	1	—	—	—	—	1	58,385	—	—	—
"	"	" C. W. Löfgren	1	—	—	—	—	1	22,880	—	—	—
"	"	" V. L. B. Strandell	—	1	1	—	—	1	77,000	—	—	—
"	"	Garfvaren A. Lindroos	—	—	2	—	—	2	57,680	18	—	—
"	"	Fabrikanten W. Th. Holm	—	—	—	1	—	1	105,000	—	—	—
"	"	Guldsmeden Anna Thureson	1	—	1	—	—	2	20,108	68	—	—
Färg och kritqvarn.	S:t Karins socken.	Handelsbolaget E. Julin & Komp.	1	8	8	—	—	9	14,329	—	—	—
Färgeri fabriker.	Helsingfors stad.	B. A. Ölander	—	3	3	—	—	3	8,100	—	—	—
"	"	G. Engblom	—	—	Ej uppgifvet.		—	—	—	—	—	—
"	Nyslott stad.	Färgaren J. H. Schönqvist	1	2	2	—	—	3	6,000	—	—	—
"	Raumo stad.	I. J. Pihlman	1	2	3	—	—	3	2,600	—	—	—
"	"	C. F. Wesander	1	—	1	—	—	1	245	—	—	—
"	"	I. G. Nordling	1	9	10	—	—	10	8,000	—	—	—
"	"	C. F. Forssberg	1	1	1	—	—	2	3,150	—	—	—
"	Kuusamo socken.	C. Sundman	1	3	4	—	—	4	5,713	50	—	—
"	Nykyrka socken.	"	—	—	—	—	—	—	311	—	—	—
Glasbruk.	Åbo stad.	Färgare Enkan E. J. Hällström	—	1	1	—	—	1	311	—	—	—
"	Sastmola socken, Kuvaskangas.	Handlanden A. Ahlström	1	5	6	—	—	6	19,400	—	—	—
"	Mäntsälä socken, Sellinge.	Lind & Sourander	5	—	5	—	—	5	Ej uppgifvet.	—	—	—
"	Helsingfors stad.	R. Ullner	—	—	Ej uppgifvet.		—	—	—	—	—	—
"	Wichtis socken, Ojakkala.	Lind & Sourander	1	4	3	2	—	11	4,600	—	—	—
"	Pörtom socken, Berga.	Enkan M. Ch. Sjöberg och barn	8	19	19	2	—	27	51,347	5	—	—
"	Mustasaari socken.	Enkan A. Grönberg och barn	4	12	14	2	—	16	25,921	—	—	—
"	Munsala socken.	Apothekaren N. Malmberg	4	9	1	3	9	13	10,000	—	—	—
"	Kerimäki socken.	Lydecken & Harling	12	16	15	5	8	28	57,312	20	—	—
"	Urdiala socken, Notsjö.	"	—	—	Ej uppgifvet.		—	—	—	—	—	—
"	Pöytis socken, Tourula.	Grefvarne A. G. och C. Armfelt	6	6	5	1	4	12	23,472	75½	—	—
Handskfabrik.	Helsingfors stad.	T. Larsson	—	2	2	—	—	2	4,120	—	—	—
"	Åbo stad.	C. F. Mannerström	—	—	36	—	—	36	17,720	—	—	—
Hattfabrik.	Helsingfors stad.	A. Domsch	—	3	1	2	—	3	7,840	—	—	—
"	Nikolaistad.	Borgaren W. Lumén	1	1	2	—	—	2	1,959	90	—	—
Hofslageri.	Helsingfors stad.	E. J. Kalk	1	3	4	—	—	4	830	—	—	—
"	"	A. Silfvast	—	3	2	1	—	3	2,750	—	—	—
Kardfabrik.	Ulfby socken.	Fabrikanten Fredrik Rosendahl	1	—	1	—	—	1	300	—	—	—
"	Björneborgs stad.	" E. Fredriksson	—	—	—	—	—	—	1,202	—	—	—
"	Borgå stad.	" A. Edelmänn . . . . .</										

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.					Tillverkningarnes värde år 1872.		Eoloppet af de publika lån, som för inrättningarne åtnjutas.				
		Mästare.	Gesällen, lärjungar och arbetare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Silfver.		Silfver.			
				Firnar.	Utlänningar.	Firnar.	Utlänningar.	Mark	penni.	Mark	penni.		
Tobaks-, cigarr- och snusfabrik.	Ekenäs stad.	Fabrikanten G. F. Wickström	1	2	2	—	1	—	3	3,600	—	—	—
"	Fredrikshamns stad.	A. Nackström	1	8	5	—	4	—	9	20,000	—	—	—
"	Jakobstad.	Ph. U. Strengberg & Komp.	2	—	151	2	6	—	161	304,517	—	—	—
"	Lovisa stad.	G. A. Rosvall	—	2	1	—	1	—	2	2,000	—	—	—
"	Nikolaistad.	Firman Finnilä & Komp.	1	20	—	—	—	—	21	39,920	—	—	—
"	Nykarleby socken.	Jakob Eng	—	3	2	—	1	—	3	1,800	—	—	—
"	Nystad.	F. W. Wahlberg	1	12	11	—	2	—	13	90,300	—	—	—
"	Tammerfors stad.	W. C. Stjerner	1	3	—	—	—	—	4	7,000	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Enkan H. Bödecker	—	3	3	—	—	—	3	6,000	—	—	—
"	"	Handlanden W. Nustrojeff	2	38	27	2	11	—	40	74,000	—	—	—
"	"	" W. Ivanoffsky	1	7	4	3	—	—	7	8,140	—	—	—
"	"	" I. Kireloff	1	5	6	—	—	—	6	4,756	—	—	—
"	"	R. Golin	1	5	6	—	—	—	6	7,006	—	—	—
"	Åbo stad.	C. G. Lindberg	—	4	2	—	2	—	6	5,000	—	—	—
"	"	Fabrikanten F. Rettig	3	—	88	2	37	—	130	634,878	76	—	—
"	"	Handlanden W. T. Holm	1	15	7	1	8	—	16	42,450	—	—	—
"	"	Fabrikanten R. F. Jäderholm	2	—	24	—	23	—	49	124,475	50	—	—
Torrdocka jämte mekanisk verkstad.	Helsingfors stad.	Tammerfors Linne- & Jernmanufakturaktiebolag	1	—	—	—	—	—	—	330,344	—	100,000	—
Tricotfabrik.	Åbo stad.	Hofrättsrådet A. af Björkstén	—	52	2	2	—	—	52	109,225	—	60,000	—
Tunnbinderifabrik.	"	Tunnbindaren M. Ridder	—	—	1	—	—	—	1	1,178	—	—	—
Tändsticksfabrik.	Björneborgs stad.	Disponent: J. A. Rönnblom	—	200	170	—	—	—	370	239,630	50	—	—
"	Helsingfors stad.	C. G. Langéen	1	4	—	—	—	—	5	2,900	—	—	—
"	Jakobstad.	L. J. Peldan	1	—	13	—	—	—	14	2,289	—	—	—
"	Joensuu.	Disp. H. O. Bank	1	2	2	—	—	—	3	400	—	—	—
"	Kuopio socken.	Handlanden J. Silvendoinen m. fl.	1	29	24	—	5	—	30	19,000	—	—	—
"	Tammerfors stad.	Föreståndare J. H. Eliander	1	—	13	—	—	—	14	9,000	—	—	—
"	"	K. O. Laurén	1	—	30	—	10	—	41	24,000	—	—	—
"	Uleåborgs stad.	J. Käckman	—	—	—	—	—	—	11	4,725	—	—	—
Urfabrik.	Helsingfors stad.	E. Lindroos	—	3	—	—	—	—	3	4,000	—	—	—
"	"	K. G. Palmgren	—	1	1	—	—	—	1	1,500	—	—	—
"	Nikolaistad.	P. A. Hällstén	1	1	2	—	—	—	2	1,070	—	—	—
"	Raumo stad.	J. I. Hjorth	1	—	1	—	—	—	1	460	—	—	—
"	"	S. W. Backman	1	—	1	—	—	—	1	312	—	—	—
"	Tammerfors stad.	W. Rautell	1	3	—	—	—	—	4	1,893	—	—	—
Vinfabrik.	Åbo stad.	Fabrikanten C. P. Melcherson	1	—	—	—	—	—	1	14,000	—	—	—
Yllespinnerier och väfverier.	Ulfby socken, Karlsmark.	J. F. Nyström	1	11	12	—	—	—	12	8,890	—	20,000	—
"	Ekenäs stad.	Handlandeeken A. O. Berglund	1	1	2	—	—	—	2	1,000	—	—	—
"	Wichtis socken, Palojärvi.	Fabrikanten A. M. Lundin	—	—	4	—	4	—	8	4,800	—	—	—
"	Raumo stad.	J. G. Nordling	1	5	3	—	3	—	6	Ej uppgifvet.	—	—	—
"	Tammerfors.	Ths Peterson	1	—	17	—	18	—	36	7,673	—	12,000	—
Åkdonsfabrik.	Helsingfors stad.	E. J. Tallqvist	—	5	5	—	—	—	5	6,300	—	—	—
"	"	A. W. Winqvist	—	14	14	—	—	—	14	2,500	—	—	—
"	"	F. W. Grönqvist	—	—	—	—	—	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—
"	"	G. Asplund	—	10	10	—	—	—	10	12,000	—	—	—
"	"	E. Spennert	—	10	10	—	—	—	10	7,140	—	—	—
"	Åbo stad.	Grefve C. Armfelt	4	119	109	5	5	—	123	234,103	4	80,000	—
Ångbrännvinsbrännerier.	S:t Michels stad.	Handlanden J. G. Liukoinen	—	—	—	—	—	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—
"	Tammerfors stad.	Apothekaren E. J. Granberg	1	—	22	—	—	—	23	200,000	—	—	—
"	"	" O. Mellgren	—	—	1	—	—	—	1	21,587	—	—	—
"	Tavastehus stad.	Kaptenen A. Bollfras	1	—	20	—	—	—	21	105,027	94	—	—
"	"	Handlarna A. Bogdanoff och A. Novaschiloff	1	—	20	—	—	—	21	250,000	—	—	—
"	"	O. A. Malm	1	—	25	—	—	—	26	86,200	—	—	—
Ångsåg.	Jakobstad.	J. Herler	—	1	2	—	—	—	3	8,604	—	—	—
Ölbryggerier.	Gamla Karleby stad.	P. Sinebrychoff	1	72	72	—	—	—	73	202,860	—	—	—
"	Helsingfors stad.	Disp. H. Brummer	—	—	18	—	—	—	18	62,340	—	—	—
"	"	Disp. T. K. Nybom	—	—	—	—	—	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—
"	Helsinge socken.	F. K. Nybom & Söderström	1	6	7	—	—	—	3	30,400	—	—	—
"	Fredrikshamns stad.	C. G. Sanmark m. fl.	—	—	3	—	—	—	3	9,600	—	—	—
"	Jakobstad.	Grefve C. M. Creutz	1	4	5	—	—	—	5	10,000	—	—	—
"	Lovisa stad.	Handlarna F. Lemström och Lindholm	—	—	—	—	—	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—
"	Heinola stad.	Fabrikanten J. F. Asplund	—	—	—	—	—	—	—	D:o.	—	—	—
"	"	" K. Petroff	—	—	—	—	—	—	—	D:o.	—	—	—
"	S:t Michels stad.	J. A. Eberlein	1	—	6	—	—	—	7	14,000	—	—	—
"	Tammerfors stad.	B. A. Tennberg	1	—	5	—	—	—	6	9,600	—	—	—
"	"	Disponent Kaptenen A. Bollfras	1	—	2	—	—	—	3	14,903	—	—	—
"	Tavastehus stad.	Disponent J. F. Schmauser	1	10	—	1	—	—	11	29,700	—	—	—
"	"	Aktiebolag	—	—	6	1	—	—	7	33,280	—	—	—
"	Uleåborgs stad.	J. W. Snellman G:son	1	5	—	—	—	—	6	18,000	—	—	—
"	"	Anna Fellman disponent I. W. Fellman	—	2	—	—	—	—	2	2,800	—	—	—
"	"	Föreningens ölbryggeri	1	16	16	1	—	—	17	72,000	—	—	—
"	"	Haavis aktiebolag	1	18	19	—	—	—	19	96,500	—	—	—
"	Åbo stad.	Guvernören J. A. v. Essen m. fl.	1	14	14	1	—	—	15	34,000	—	—	—
"	"	Hedersborggen G. E. Malmgren	1	—	5	—	—	—	6	4,000	—	—	—
"	S:t Marie socker.	Handelsbolaget E. Julin & Komp. m. fl.	1	6	6	1	—	—	7	36,625	—	—	—
"	Åbo stad.	Handlanden V. A. Reims m. fl.	1	10	7	5	—	—	12	19,400	—	—	—
		Summa	335	4,179	7,263	244	1,277	13	9,500	31,855,936	9½	1,329,228	56

Inrättningens namn och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.					Tillverkningsvärdet år 1872.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarne åtnjutas.		
		Mästare.	Gesällen, lärjungar och arbetare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Silfver.		Silfver.	
				Rinnar.	Utdänningar.	Rinnar.	Utdänningar.	Mark.	penni.	Mark.	penni.
Klädesfabrik.	Lillkyro socken.	1	9	6	—	4	—	10	6,020	—	—
"	Messuby socken.	4	—	75	2	16	—	97	203,800	—	40,000
"	Lundo socken, Littois.	5	125	116	2	12	—	130	360,000	—	—
"	Lampis socken.	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Åbo stad.	—	5	5	—	1	—	6	5,760	—	5,800
Konditoriförelse.	"	—	3	1	—	2	—	3	2,500	—	—
Korkfabrik.	"	—	22	11	9	2	—	22	30,000	—	—
Korgfabrik.	Helsingfors stad.	—	—	—	1	—	—	1	800	—	—
"	Åbo stad.	1	—	—	—	—	—	1	1,000	—	—
Körsnärffabrik.	Helsingfors stad.	1	3	4	—	—	—	4	Ej uppgifvet.	—	—
"	"	—	4	1	3	—	—	4	21,708	—	—
"	"	1	1	1	—	—	—	3	7,000	—	—
"	Tammerfors stad.	—	1	—	—	—	—	1	6,000	—	—
"	Tavastehus stad.	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
Leksaksfabrik.	Helsingfors stad.	1	2	3	—	—	—	3	2,156	82	—
Lerpipsfabrik.	Björneborgs stad.	1	1	2	—	—	—	2	2,764	—	—
Likkistfabrik.	Helsingfors stad.	—	—	2	—	—	—	2	3,000	—	—
"	"	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Åbo stad.	—	—	1	—	—	—	1	358	—	—
Linnespinneri- och linneväfnadsfabrik.	Messuby socken.	5	—	450	—	270	—	725	3,105,000	—	657,000
Ljus- och Tvålfabrik.	Helsingfors stad.	—	—	2	—	—	—	2	15,000	—	—
"	"	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Kuopio stad.	1	119	116	4	—	—	120	1,228,925	—	—
"	Wiborgs stad.	—	—	—	—	—	—	—	200,400	—	—
"	"	1	25	26	—	—	—	26	141,658	73	42,000
Lysgasfabrik.	Helsingfors stad.	4	70	74	12	—	—	86	176,000	—	—
Mekaniska verkstäder och gjuterier.	Björneborgs stad.	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Pyhäjärvi kapell, Högfors.	6	189	179	1	15	—	195	429,740	—	51,428
"	Helsingfors stad.	10	436	402	34	—	—	436	1,030,000	—	100,000
"	"	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Leppävirta socken, Warkaus.	1	18	18	—	—	—	19	50,859	—	—
"	Nilsä socken, Strömsdal.	1	2	3	—	—	—	3	1,005	50	—
"	Pörtom socken.	5	227	201	23	8	—	232	600,000	—	—
"	Wiborgs stad.	6	465	417	38	14	2	471	717,550	—	—
"	Åbo stad.	5	100	97	2	6	2	105	275,853	50	—
Musikinstrumentfabrik.	Kimito socken, Dalsbruk.	—	—	7	—	2	—	9	8,400	—	—
"	Helsingfors stad.	1	—	1	—	—	—	1	150	—	—
"	Wiborgs stad.	1	9	10	—	—	—	10	6,750	—	—
Möbelfabrik.	Borgå stad.	—	—	17	—	—	—	17	15,785	—	—
"	Helsingfors stad.	1	18	—	—	—	—	19	20,500	—	—
"	"	—	8	8	—	—	—	8	3,860	—	—
"	"	—	5	5	—	—	—	5	12,516	—	—
"	"	—	3	3	—	3	—	3	2,345	—	—
"	"	—	7	4	—	—	—	7	4,273	—	—
"	"	1	3	3	—	—	—	4	4,000	—	—
"	"	—	—	—	—	1	—	1	1,200	—	—
"	"	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	"	—	4	4	—	—	—	4	301	78	—
"	"	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	"	1	2	3	—	—	—	3	2,700	—	—
"	"	1	18	17	1	—	—	19	10,905	—	—
"	"	1	6	6	—	—	—	7	4,708	—	—
"	"	—	6	3	—	3	—	6	6,610	30	—
"	"	—	5	4	—	1	—	5	2,500	—	—
"	"	1	1	2	—	—	—	2	1,155	—	—
"	Kristinestad.	1	5	5	—	—	—	6	3,875	—	—
"	Tavastehus stad.	1	2	3	—	—	—	3	2,086	—	—
"	Wiborgs stad.	1	6	6	—	—	—	6	3,344	75	—
"	"	1	4	5	—	—	—	5	4,868	—	—
"	Åbo stad.	—	4	4	—	—	—	4	3,180	—	—
"	"	—	2	2	—	—	—	2	2,175	—	—
"	"	—	4	2	—	2	—	4	4,000	—	—
"	"	1	1	2	—	—	—	2	700	—	—
Oljeslagerier.	Ulfby socken, Sahakoski.	1	3	4	—	—	—	4	22,030	—	—
"	Helsingfors stad.	1	—	3	—	—	—	4	12,692	—	—
"	Tammerfors stad.	—	—	4	—	—	—	4	10,680	—	—
"	Padasjoki socken.	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
Pappersbruk.	Sastmola socken, Långfors.	1	3	4	—	—	—	4	1,825	—	—
"	Mustasaari socken.	2	3	—	—	—	—	5	3,811	40	—
"	Lappajärvi socken.	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	2	—	211	6	24	—	243	1,000,000	—	—
"	Janakkala Tervakoski.	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Tertilä, i Kiikala socken.	1	6	6	1	—	—	7	5,779	—	—
"	Uskela socken.	1	11	11	1	—	—	12	11,870	—	—
"	"	7	7	4	1	3	—	14	23,000	—	—
Plåtslagerifabrik.	Nikolaistad.	1	4	5	—	—	—	5	1,129	—	—
"	Tammerfors stad.	—	3	—	—	—	—	3	400	—	—
Porter och Ättikfabrik.	Helsingfors stad.	—	—	2	—	—	—	2	3,500	—	—
"	"	—	—	Se uppgift öfver Ölbryggeriet.				—	—	—	—
"	"	—	—	D:o.				—	—	—	—
"	Kyrkslätt socken, Navala.	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
"	Ekenäs stad.	1	8	8	1	—	—	9	12,000	—	—
"	Åbo stad.	—	—	1	—	—	—	1	3,200	—	—
Repslagerifabrik.	"	1	—	—	—	—	—	1	325	—	—
"	Helsingfors stad.	—	10	10	—	—	—	10	12,000	—	—
"	Raumo stad.	1	2	3	—	—	—	3	2,900	—	—
"	Åbo stad.	—	1	1	—	—	—	1	1,000	—	—
Skeppsvarf.	Helsingfors stad.	1	15	—	—	—	—	16	21,000	—	—
"	Åbo stad.	3	176	79	—	—	—	179	365,000	—	—
Skjortfabrik.	"	—	—	43	2	—	—	45	80,000	—	—
"	"	—	—	35	2	10	—	47	9,000	—	4,000
Snörmakerifabrik.	Helsingfors stad.	—	6	4	—	2	—	6	12,500	—	1,000
Socketbruk.	"	3	66	66	3	—	—	69	2,612,896	—	—
"	Åbo stad.	2	53	53	2	—	—	55	1,800,000	—	—
Socketbageri.	"	—	3	2	1	—	—	3	7,422	—	—
Spegelbruk.	Helsingfors stad.	—	17	12	5	—	—	17	35,800	—	—
"	Åbo stad.	—	2	2	1	—	—	3	6,700	—	—
Spikfabrik.	Helsingfors stad.	1	1	—	—	—	—	1	6,000	—	—
Stentryckeri.	"	—	9	—	—	—	—	9	12,000	—	—
Strumpfabrik.	Tammerfors stad.	1	—	26	—	—	—	27	24,000	—	—
Svafvelsyrefabrik.	Wiborgs stad.	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—	—
Svarfverfabrik för fartygsblock.	Nystad.	1	2	3	—	—	—	3	3,305	—	—
"	"	1	5	3	2	1	—	6	8,500	—	—
Tapetfabrik.	Helsingfors stad.	—	17	10	—	7	—	17	40,000	—	24,000
"	"	—	—	90	3	57	—	150	62,000	—	—
"	"	—	—	Ej uppgifvet.				—	—	—	—
Teknokemisk fabrik.	"	1	13	12	—	2	—	14	18,900	—	—
Tobaks-, cigarr- och snusfabrik.	Borgå stad.	1	3	4	—	—	—	4	2,300	—	—
"	Gamla Karleby stad.	1	—	8	—	—	—	9	12,050	—	—
"	"	—	4	9	—	—	—	13	48,000	—	—
"	Gamla Karleby socken.	—	—	6	—	—	—	8	6,000	—	—
"	"	1	—	2	—	—	—	3	200	—	—
"	Helsingfors stad.	1	108	97	—	11	—	109	358,480	70	—
"	"	—	4	4	—	—	—	4	5,080	—	—
"	"	1	115	108	1	7	—	116	205,800	—	—

Inrättningarnes ändamål och orten, der de äro anlagde.	Ägarens och disponentens namn.	Arbetspersonalens antal.						Tillverkningarnes värde år 1873.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarne åtnjutas.			
		Mästare.	Gesällor, lärlingar och arbetare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Summa.	Silfver.		Silfver.		
				Rinnar.	Utlånningar.	Rinnar.	Utlånningar.		Mark.	penni.	Mark.	penni.	
Klädesfabrik.	Messuby socken.	Aktiebolag, disponent Carl Zuhr	4	123	95	—	28	—	127	260,000	—	40,000	—
"	Koskis kapell.	S. von Essen	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Lundo socken, Littois.	C. M. Dahlström m. fl.	2	134	121	2	15	—	136	565,000	—	—	—
"	Åbo stad.	T. Hällström	—	6	5	—	—	—	6	4,900	—	3,200	—
Korkfabrik.	"	A. Wicander	—	23	7	10	6	—	23	100,000	—	—	—
Korgfabrik.	"	L. G. Zettergren	1	—	—	—	—	—	1	1,500	—	—	—
"	Helsingfors stad.	E. Nordström	—	1	1	—	—	—	1	1,700	—	—	—
Körsnärffabrik.	"	A. T. Gratschoff	1	3	3	—	—	—	4	25,000	—	—	—
"	"	R. Holmberg	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	A. Domsch	—	4	1	3	—	—	4	24,500	—	—	—
"	Tammerfors stad.	O. Holmberg	1	2	2	—	—	—	3	6,000	—	—	—
Leksaksfabrik.	Helsingfors stad.	F. E. Paulin	—	4	2	—	2	—	4	3,200	—	—	—
Lerpipfabrik.	Björneborgs stad.	F. N. Stenberg	1	2	3	—	—	—	3	1,058	10	—	—
Likkistfabrik.	Helsingfors stad.	G. A. Wall	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	G. A. Holmberg	—	2	2	—	—	—	2	3,100	—	—	—
"	"	F. J. Holmgren	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
Linnespinneri- och linneväfnadsfabrik.	Messuby socken.	Tammerfors Linne & Jernmanufakturaktiebolag	5	873	582	—	291	—	878	3,154,246	—	616,584	89
Ljus- och Tvålfabrik.	Helsingfors stad.	A. F. Fohström	—	2	2	—	—	—	2	15,000	—	—	—
"	"	W. Eichinger	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	3,000	—	—	—
"	"	C. Saurén	—	—	D:o.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Kuopio stad.	D. F. Bastmans sterbhus	1	127	126	—	2	—	128	1,290,060	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Havis aktiebolag	—	—	—	—	—	—	—	221,000	—	—	—
"	"	F. Kiseleff	1	25	26	—	—	—	26	153,085	93	28,000	—
Lysgasfabrik.	Helsingfors stad.	C. J. Lindström	7	179	177	9	—	—	186	400,000	—	—	—
Mekaniska verkstäder och gjuterier.	Björneborgs stad.	J. Brehmer	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Pyhäjärvi kapell, Högfors.	J. D. Stenberg & Söner	7	217	216	4	4	—	224	450,800	—	—	—
"	Helsingfors stad.	Osberg & Bade	12	597	580	29	—	—	609	1,500,000	—	100,000	—
"	"	Oskar Eklund	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Leppävirta socken, Warkaus.	P. Wahl & Komp.	6	150	141	4	5	—	156	534,895	—	—	—
"	Nilsä socken, Strömsdal.	Dimitri Ponomareff	1	18	19	—	—	—	19	70,539	—	—	—
"	Pörtom socken.	M. Ahlholm	1	2	3	—	—	—	3	850	—	—	—
"	Wörå socken.	L. M. Björkenheims arvingar	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Messuby socken.	Tammerfors linne- och jernmanufakturaktiebolag	3	114	101	6	7	—	117	241,020	—	—	—
"	Wiborgs stad.	Aktiebolag	10	272	254	18	10	—	282	600,000	—	—	—
"	Åbo stad.	W. Crichton & Komp.	6	413	368	32	17	2	419	811,850	—	—	—
"	Kimito socken, Dalsbruk.	J. Stünzi	5	101	99	2	4	1	106	271,425	40	—	—
Musikinstrumentfabrik.	Helsingfors stad.	J. F. Engström	—	9	—	—	—	—	9	Ej uppgifvet.	—	—	—
"	Wiborgs stad.	F. Hiekisch	1	—	1	—	—	—	1	1,200	—	—	—
Möbelfabrik.	Björneborgs stad.	J. F. Fredriksson	1	2	3	—	—	—	3	1,000	—	—	—
"	Borgå stad.	W. C. Olander	1	9	10	—	—	—	10	6,500	—	—	—
"	Helsingfors stad.	J. W. Alander	—	17	—	—	—	—	17	25,150	—	—	—
"	"	C. J. Berglund	1	16	—	—	—	—	17	27,600	—	—	—
"	"	I. Lindblom	—	7	—	—	—	—	7	4,230	—	—	—
"	"	C. L. Bonhoff	—	6	6	—	—	—	6	12,935	—	—	—
"	"	J. R. Lindfors	—	6	6	—	—	—	6	2,736	—	—	—
"	"	G. A. Ringqvist	1	5	—	1	—	—	6	4,898	—	—	—
"	"	A. F. Berglund	1	6	7	—	—	—	7	6,256	23	—	—
"	"	C. A. Lindroos	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	R. Tullgren	—	—	D:o.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	"	A. Hertz	—	5	—	—	—	—	5	392	25	—	—
"	"	O. Carlström	1	4	3	—	1	—	5	1,500	—	—	—
"	"	G. E. Blom	—	2	2	—	—	—	2	1,550	—	—	—
"	"	F. E. Schwank	—	27	25	2	—	—	27	25,500	—	—	—
"	"	G. Sarin	1	8	8	—	—	—	9	5,920	—	—	—
"	"	J. Åberg	1	5	5	—	—	—	6	6,442	20	—	—
"	"	R. T. Heimberger	—	21	7	—	7	—	21	76,900	—	—	—
"	Kristinestad.	A. Wörstén	1	1	2	—	—	—	2	1,267	—	—	—
"	Tavastehus stad.	F. F. Fagerström	—	4	4	—	—	—	4	2,500	—	—	—
"	Tammerfors stad.	V. Hartman	1	2	3	—	—	—	3	500	—	—	—
"	Wiborgs stad.	C. G. Hammarlund	1	2	3	—	—	—	3	2,385	—	—	—
"	"	Enkan S. Wikman	—	4	4	—	—	—	4	3,179	65	—	—
"	"	A. Lindholm	1	2	3	—	—	—	3	2,607	30	—	—
"	Åbo stad.	A. W. Elmén	—	5	3	—	2	—	5	21,150	50	—	—
"	"	G. W. Haglund	—	5	3	—	2	—	5	3,521	—	—	—
"	"	G. A. Bergström	—	7	7	—	—	—	7	5,429	—	—	—
"	"	J. E. Lindqvist	1	1	—	—	1	—	2	800	—	—	—
Oljeslagerier.	Ulfsby socken, Sahakoski.	A. & S. Bäckström	1	3	4	—	—	—	4	35,696	—	—	—
"	Helsing socken.	J. H. Lindroos	1	4	3	—	—	—	5	14,000	—	—	—
"	Tammerfors stad.	B. A. Tennberg	—	4	4	—	—	—	4	27,400	—	—	—
"	Nykarleby socken.	C. von Essen	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Padasjoki socken.	C. von Fieandt	—	—	D:o.	—	—	—	—	—	—	—	—
Pappersbruk.	Sastmola socken, Långfors.	A. Ahlström	1	3	4	—	—	—	4	1,875	42	—	—
"	Mustasaari socken, socken.	A. Grönberg och barn	2	—	2	—	—	—	2	2,613	60	—	—
"	Lappajärvi socken, Haga.	C. J. & A. A. Fellman	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Janakkala Tervakoski.	Aktiebolag	—	—	D:o.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Tammerfors stad.	J. C. Frenckell & Son	2	346	296	8	44	—	348	1,200,000	—	—	—
"	Uskela socken, Jervankoski.	W. Bolin	1	11	10	1	—	—	12	10,500	—	—	—
Plåtslagerifabrik.	Kiikala socken, Tertilä.	Densamme	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	3,895	—	—	—
"	Helsingfors stad.	J. Antson	—	—	D:o.	—	—	—	—	1,051	65	—	—
"	Nikolaistad.	K. O. Lindström	1	3	4	—	—	—	4	1,085	—	—	—
"	Tammerfors stad.	H. Lindstedt	1	2	—	—	—	—	3	500	—	—	—
Porter och Ättikfabrik.	Helsingfors stad.	C. G. Langéon	—	2	2	—	—	—	2	4,100	—	—	—
"	"	P. Sinebrychoff	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	1,000	—	—	—
"	"	H. Brummer & Komp.	—	18	18	—	—	—	18	65,520	—	—	—
"	Björneborgs stad.	F. Sandlund	—	1	—	—	—	—	1	4,113	75	—	—
"	Ekenäs stad.	F. Hultman	1	2	2	1	—	—	3	15,000	—	—	—
"	Åbo stad.	A. E. Nissle	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	3,200	—	—	—
"	S:t Marie socken.	E. Julin & Komp. m. fl.	1	9	10	—	—	—	10	43,000	—	—	—
"	Åbo stad.	L. W. Tallberg	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	1,153	—	—	—
"	"	J. H. Söderlund	—	—	—	—	—	—	—	1,658	25	—	—
Repslagerifabrik.	Helsingfors stad.	W. Eichinger	—	10	10	—	—	—	10	20,000	—	—	—
"	Raumo stad.	C. R. Rostedt	1	2	3	—	—	—	3	2,490	—	—	—
"	Åbo stad.	J. W. Grönfors	—	1	1	—	—	—	1	1,000	—	—	—
Skeppsvarf.	Björneborgs stad.	Stadens Hamndirektion	—	—	Ej uppgifvet.	—	—	—	—	179,000	—	—	—
"	Helsingfors stad.	Bolag Disponent A. F. Salin	—	—	D:o.	—	—	—	—	—	—	—	—
"	Åbo stad.	E. Julin & Komp. m. fl.	3	69	68	1	—	—	72	746,000	—	—	—
"	Jakobstad.	A. A. Malm m. fl.	1	—	—	—	—	—	1	2,700	—	—	—
Skjortfabrik.	Åbo stad.	G. A. Petrelius	—	43	40	3	—	—	43	120,000	—	—	—
"	"	C. Juselius	—	55	40	1	14	—	55	11,000	—	6,000	—
"	Helsingfors stad.	E. R. Wahlberg	—	5	3	2	—	—	5	10,035	—	—	—
Snörmakerifabrik.	"	Disp. F. Kiseleff	3	66	66	3	—	—	69	2,728,000	—	—	—
Socketbruk.	Åbo stad.	C. M. Dahlström m. fl.	2	53	53	—	—	—	55	1,4			

Sammandrag af förteckningen öfver de Magistraterna i Finlands städer underlydande och i verksamhet varande Fabriker och Manufakturinrättningar jämte öfversigt af deras tillstånd vid slutet af år 1871.

Inrättningarnes ändamål.	Antal.	Arbetspersonalens antal.						Summa.	Tillverkningarnes värde år 1871.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarna åtnjutas.		Anmärkningar.	
		Mästare.	Gesäller, lärjungar och arbetare.		Öfver 15 år.		Under 15 år.		Silfver.		Silfver.			
			Finnar.	Utlänningar.	Finnar.	Utlänningar.	Mark		penni.	Mark	penni.			
												Mark		penni.
Bagerifabriker	5	4	9	9	—	—	15	60,128	—	1,000	—	{ Från en af dessa saknas uppgift om arbetspersonalen.		
Bleckslagerifabriker	3	—	13	10	—	—	13	4,975	—	—	—			
Benmjölsfabriker	2	1	8	6	—	2	9	32,000	—	—	—			
Bomullsspinnerier	5	16	450	1,854	2	722	2,565	8,582,422	—	118,333	34			
Borstbinderifabriker	1	1	5	3	—	2	5	7,000	—	—	—			
Brons-, messings- och andra metallgjutier	3	2	7	4	—	—	9	13,425	25	—	—			
Cikoriefabriker	2	2	21	23	—	—	23	120,400	—	—	—			
Engelska lädergarfverier	31	20	66	61	1	2	86	435,298	20	23,000	—			
Fajans-, porslins-, kakel- och krukfabriker	10	7	118	113	5	2	1	202,381	42	—	—			
Fabriker för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller	4	2	13	7	—	—	15	4,410	—	29,142	86			
Fabriker för tillverkning af arbeten af oädla metaller	7	2	25	24	5	1	27	44,021	40	—	—			
Fabriker för förtenning af jern, koppar m. m.	2	1	1	1	—	—	3	3,715	—	—	—			
Fabrik för tillverkning af blyhagel	1	1	3	2	—	2	4	5,000	—	—	—			
Fabrik för tillverkning af blyhvitt och andra färgstoffer	1	—	—	—	—	—	—	10,166	—	—	{ Arbetspersonalen ej uppgifven.			
Fabrik för tillverkning af kirurgiska bandager, hängsel m. m.	1	1	1	—	—	—	2	1,700	—	—	—			
Fabriker för tillverkning af federalmakare och bokbindarearbeten	4	1	8	8	1	—	9	20,078	70	—	{ Arbetspersonalen från en af dessa ej uppgifven.			
Fabriker för förfärdigande af sadelmakarearbeten	4	1	9	8	—	2	10	13,450	—	—	—			
Fabriker för förfärdigande af manskläder	3	—	16	7	1	1	16	35,450	—	—	—			
Fabriker för förfärdigande af skoplugg	7	5	23	22	—	3	28	19,114	75	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.			
Fabriker för utförande af målare, och glasmästarearbeten	8	5	18	15	1	2	23	14,679	20	—	—			
Fabriker för beredning af pappersmassa af träd och trädpapper	2	2	—	49	—	1	51	77,600	—	12,000	—			
Fabriker för tillverkning af terpen- tin, kamfin, trädolja, tjära m. m.	4	1	—	7	—	—	8	3,100	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.			
Fabriker för tillverkning af tvål, parfymier m. m.	3	3	12	8	1	5	15	90,320	—	—	—			
Fabriker för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten	3	—	5	11	—	—	11	31,270	—	—	—			
Fabriker för tillverkning af likörer och andra förädlade spritvaror	55	38	51	84	3	—	97	4,019,107	4	—	—			
Fabrik för inredning af byggnader	1	—	16	—	—	—	16	4,000	—	—	—			
Färg- och kritqvarn	1	1	8	9	—	—	9	13,435	—	—	—			
Färgerifabriker	10	8	21	20	—	1	29	40,038	—	—	—			
Glasbruk	10	51	76	74	26	29	129	273,989	43	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.			
Handskfabriker	2	38	38	—	—	—	38	16,660	—	—	—			
Hattfabrik	1	1	1	—	—	—	2	1,500	—	—	—			
Hästmangel	1	—	—	5	—	—	5	75	—	—	—			
Hofslagerifabrik	1	—	5	5	—	—	5	2,100	—	—	—			
Jernbruk	5	18	33	52	4	7	83	279,600	—	—	—			
Kardfabriker	8	4	22	6	—	2	26	12,942	50	—	—			
Klädesfabriker	3	3	22	17	—	9	19	22,018	—	6,400	—			
Kortfabrik	1	1	6	7	—	—	7	10,000	—	—	—			
Korffabrik	2	2	6	—	—	—	8	1,960	—	—	—			
Krutbruk	1	2	10	—	—	—	12	82,500	—	—	—			
Korgfabriker	1	—	3	—	—	—	3	2,500	—	—	—			
Körsnärffabriker	6	4	18	—	—	—	20	34,076	—	—	—			
Leksakfabrik	1	—	4	4	—	—	4	4,600	—	—	—			
Lackfabrik	1	1	—	—	—	—	1	700	—	—	—			
Lerpipsfabrik	1	1	—	1	—	—	2	1,182	32	—	—			
Likkistfabriker	3	—	9	9	—	—	9	6,241	—	—	—			
Linnespinneri- och Linneväfnadsfabrik	1	5	730	470	—	260	735	3,005,000	—	189,142	85			
Ljus- och tvålfabriker	6	3	128	13	—	—	139	1,660,650	—	—	—			
Lysgasfabriker	2	1	25	26	—	—	26	123,681	34	86,394	39			
Mekaniska verkstäder och gjuterier	13	41	1,338	938	48	23	4	1,498	2,925,407	46	307,773			
Musikinstrumentfabriker	2	2	1	3	—	—	3	500	—	—	—			
Möbelfabriker	28	14	131	111	4	19	3	155	133,498	17	—			
Oljeslagerier	5	4	12	10	—	—	16	87,815	—	—	—			
Pappersbruk	6	6	20	234	7	24	267	623,271	65	72,000	{ Från en af dessa saknas uppgift.			
Plåtslagerifabriker	2	—	5	5	—	—	5	1,100	—	—	{ Från 5 af dessa saknas uppgift om arbetspersonalen och från 3 om tillverkningsvärdet.			
Porter- och ättiksfabriker	8	1	11	10	1	—	12	20,541	—	—	—			
Repslagerifabriker	3	1	12	13	—	—	13	15,625	—	—	—			
Skeppsvarf	5	4	95	99	—	—	99	613,800	—	—	{ Arbetspersonalen från 3 af dessa är ej uppgifven.			
Skjortfabriker	2	—	—	77	3	9	89	89,000	—	—	—			
Snörmakerifabriker	1	—	6	4	—	2	6	16,057	—	—	—			
Socketbruk	2	5	119	119	5	—	124	4,323,737	60	—	—			
Socketbagerier och Konditorier	2	1	4	2	—	—	5	7,649	40	—	—			
Spegelfabriker	2	—	14	7	1	—	6	33,000	—	—	—			
Spikfabrik	1	—	1	1	—	—	1	5,600	—	—	—			
Stentryckeri	1	—	8	8	—	—	8	10,000	—	—	—			
Strumpfabrik	1	1	20	21	—	—	21	24,000	—	—	—			
Svafvelsyrefabrik	1	—	—	—	—	—	—	9,600	—	—	{ Drifves i sammanhang med en ljusfabrik.			
Svarfverifabrik för fartygsblock	1	1	1	—	—	—	2	2,500	—	—	—			
Tapetfabriker	2	1	16	70	3	63	136	428,419	—	—	—			
Tegelslageri	1	—	1	5	—	—	6	4,000	—	—	—			
Tobaks-, cigarr- och snusfabriker	26	29	504	318	7	101	10	589	1,475,420	94	—			
Torrdocka jämte mekanisk verkstad	1	2	94	—	—	—	96	124,082	—	—	—			
Trikotfabrik	1	1	47	2	—	6	56	101,410	—	—	—			
Tändsticksfabriker	9	6	80	407	30	37	10	509	228,001	80	{ Från en af dessa saknas uppgift.			
Urfabriker	5	5	6	4	—	1	13	13,703	—	—	—			
Vinfabrik	1	—	—	—	—	—	—	14,000	—	—	{ Arbetspersonalen ej uppgifven.			
Yllespinnerier och väfverier	5	8	14	103	8	18	18	152	254,135	—	—			
Åkdonfabriker	9	4	89	74	—	2	94	120,638	—	—	—			
Ångbrännvinsbrännerier	4	4	86	90	—	—	90	698,572	90	—	—			
Ölbryggerier	39	35	197	279	8	—	322	834,558	—	—	—			
Summa	429	403	5,020	5,990	175	1,358	52	8,904	32,660,372	47	869,185	7		

Sammandrag af förteckningen öfver de Magistraterna i Finlands städer underlydande och i verksamhet varande Fabrik och Manufakturinrättningar jämte öfersigt af deras tillstånd vid slutet af år 1872.

Inrättningarnes ändamål.	Antal.	Arbetspersonalens antal.						Tillverkningarnes värde år 1872.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarna ätnjutas.		Anmärkningar.	
		Mästare.	Öfver 15 år.		Under 15 år.		Silfver.		Silfver.				
			Gesäller, lärningar och arbetare.	Finnar.	Utlänningar.	Finnar.	Utlänningar.	Mark	penni.	Mark	penni.		
													Summa.
Bagerifabriker	5	3	15	19	—	—	21	67,673	—	—	—		
Bleckslagerfabriker	2	2	8	9	—	—	10	6,150	25	—	—		
Bomullsspinnerier	5	18	84	2,091	6	606	2,717	5,670,488	—	25,000	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Borstbinderifabriker	1	—	6	4	—	2	9	9,500	—	—	—		
Cikoriefabriker	2	2	23	25	—	—	25	228,000	—	—	—		
Engelska lädergarfverier	32	16	76	69	3	2	98	358,875	95	—	—	{ Från sex af dessa saknas uppgift.	
Fajans-, porslins-, kakel- och krukfabriker	11	7	62	123	5	—	129	211,737	71	95,000	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Fabriker för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller	1	1	—	1	—	—	1	3,400	—	—	—		
Fabriker för tillverkning af arbeten af oädla metaller	12	5	57	55	2	2	62	74,456	25	—	—		
Fabriker för förtenning af jern, koppar m. m.	1	—	9	9	—	—	9	8,625	—	—	—		
Fabrik för tillverkning af blyhagel	1	1	—	2	—	—	3	7,400	—	—	—		
Fabrik för tillverkning af blyhvitt och andra färgstoffer	1	—	—	2	—	—	2	11,500	—	—	—		
Fabrik för tillverkning af kirurgiska bandager, hängsel m. m.	1	1	—	—	1	—	2	1,196	—	16,201	85		
Fabriker för tillverkning af federalmakare och bokbindarearbeten	4	2	6	9	—	4	15	16,201	85	—	—		
Fabriker för förfärdigande af sadelmakarearbeten	4	3	14	16	—	—	17	20,633	—	—	—		
Fabriker för förfärdigande af manskläder	8	2	60	42	9	1	62	154,826	—	—	—		
Fabriker för förfärdigande af gångkläder	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	{ Antalet arbetare och tillverkningsvärde ej uppgifvet.	
Fabriker för förfärdigande af skoplugg	8	2	36	13	—	1	38	34,234	25	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Fabriker för utförande af målare, och glasmästarearbeten	8	7	14	13	—	1	23	9,000	40	—	—		
Fabriker för beredning af pappersmassa af träd och trädpapper	3	2	51	72	—	5	78	215,000	—	12,000	—	{ Från en af dessa saknas uppgift om arbetspersonalen.	
Fabriker för tillverkning af terpentin, kamfin, trädolja, tjära m. m.	4	—	2	11	—	—	11	36,020	—	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Fabriker för tillverkning af tvål, parfymier m. m.	4	3	20	15	2	5	23	122,847	—	—	—		
Fabriker för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten	4	1	1	13	—	—	13	40,460	—	—	—		
Fabriker för tillverkning af likörer och andra förädlade spritvaror	59	34	100	113	6	—	184	4,692,913	81	—	—		
Fruktvinsfabrik	1	1	—	—	—	—	1	14,000	—	—	—		
Färg- och kritqvarn	1	1	8	8	—	—	9	14,329	—	—	—		
Färgerifabriker	9	6	21	25	—	—	27	34,119	50	—	—		
Glasbruk	10	41	71	68	15	21	9	118	172,653	—	—	{ Från två af dessa saknas uppgift.	
Handskfabriker	2	—	2	38	—	—	38	21,840	—	—	—		
Hattfabrik	2	1	4	3	2	—	5	9,799	90	—	—		
Hofslagerifabrik	2	1	6	6	1	—	7	3,580	—	—	—		
Kardfabriker	8	3	3	23	—	1	25	16,582	—	—	—		
Klädesfabriker	6	11	141	205	4	33	246	579,380	—	45,800	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Korkfabriker	1	—	22	11	9	2	22	30,000	—	—	—		
Korgfabriker	2	1	—	1	—	—	2	1,800	—	—	—		
Körsnårsfabriker	4	2	9	6	3	—	12	34,780	—	—	—		
Leksakfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	{ Uppgift saknas.	
Lerpippsfabrik	1	1	2	3	—	—	3	2,156	82	—	—		
Likkistfabriker	4	1	1	5	—	—	5	6,112	—	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Linnespinneri- och Linneväfnadsfabrik	1	5	—	450	—	270	725	3,105,000	—	657,000	—		
Ljus- och tvålfabriker	5	1	119	118	4	—	122	1,448,325	—	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Lysgasfabriker	1	1	25	26	—	—	26	141,658	73	42,000	—		
Mekaniska verkstäder och gjuterier	10	38	1,507	1,281	110	43	4	1,546	3,281,008	—	151,428	56	{ Från två af dessa saknas uppgift.
Musikinstrumentfabriker	2	1	—	8	—	2	10	8,550	—	—	—		
Möbelfabriker	26	11	140	128	1	10	152	135,581	83	—	—		
Oljeslagerier	4	2	3	11	—	—	12	45,412	—	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Pappersbruk	8	14	30	236	9	27	285	1,035,485	40	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Plåtslagerfabriker	2	1	7	5	—	—	8	1,529	—	—	—		
Porter- och ättiksfabriker	7	2	8	11	1	—	13	19,025	—	—	—	{ Från tre af dessa saknas uppgift.	
Repslagerifabriker	3	1	13	14	—	—	14	15,900	—	—	—		
Skeppsvarf	2	4	191	79	—	—	195	386,000	—	—	—		
Skjortfabriker	2	—	—	78	4	10	92	89,000	—	4,000	—		
Snörmakerifabriker	1	—	6	4	—	2	6	12,500	—	1,000	—		
Socketbruk	2	5	119	119	5	—	124	4,412,896	—	—	—		
Socketbagerier och Konditorier	2	—	6	3	1	2	6	9,200	—	—	—		
Spegelfabriker	2	—	19	14	6	—	20	42,500	—	—	—		
Spikfabrik	1	1	—	—	—	—	1	6,000	—	—	—		
Stentryckeri	1	—	9	—	—	—	9	12,000	—	—	—		
Strumpfabrik	1	1	—	26	—	—	27	24,000	—	—	—		
Svafvelsyrefabrik	2	—	—	—	—	—	—	24,000	—	—	—	{ Den ena drivnes i sammanhang med en tvålfabrik och från den andra saknas uppgift.	
Svarfverifabrik för fartygsblock	2	2	7	6	2	1	9	11,805	—	—	—		
Tapetfabriker	2	—	17	100	3	64	167	660,000	—	24,000	—		
Tobaks-, cigarr- och snusfabriker	26	26	374	589	11	116	759	1,995,747	96	—	—		
Torrdocka jämte mekanisk verkstad	1	—	—	—	—	—	—	330,344	—	100,000	—	{ Arbets personalen ej uppgifven.	
Trikotfabrik	1	1	52	2	2	—	52	109,225	—	60,000	—		
Tunnbinderifabriker	1	—	—	1	—	—	1	1,178	—	—	—		
Tändsticksfabriker	8	6	235	252	—	15	488	301,944	50	—	—		
Urfabriker	6	4	8	5	—	—	12	9,235	—	—	—		
Yllespinnerier och väfverier	5	4	17	38	—	25	64	22,563	—	32,000	—		
Åkdonsfabriker	6	4	158	148	5	5	162	262,043	4	80,000	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Ångbrännvinsbrännerier	5	3	63	—	—	—	66	576,614	94	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.	
Ångsågar	1	1	—	25	—	—	26	86,200	—	—	—		
Ölbryggerier	23	14	164	193	10	—	226	699,612	—	—	—		
Summa	408	335	4,179	7,263	244	1,277	13	9,500	31,855,936	9	1,329,228	56	

Helsingfors, å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Sammandrag af förteckningen öfver de Magistraterna i Finlands städer underlydande och i verksamhet varande Fabriker och Manufakturinrättningar jämte öfversigt af deras tillstånd vid slutet af år 1873.

Inrättningarnes ändamål.	Antal.	Arbetspersonalens antal.						Tillverkningarnes värde år 1873.		Beloppet af de publika lån, som för inrättningarna åtnjutas.		Anmärkningar.	
		Mästare.	Gesäller, lärlingar och arbetare.		Öfver 15 år.		Under 15 år.		Silfver.		Silfver.		
			Finnar.	Utlänningar.	Finnar.	Utlänningar.	Mark.	penni.	Mark.	penni.			
											Summa.		
Bagerifabriker	5	4	14	18	—	—	—	21	74,657	60	—	—	
Bleckslagerifabriker	2	1	9	9	—	1	—	10	7,100	—	—	—	
Bomullsspinnerier	5	17	2,763	2,021	3	757	—	2,780	6,509,701	—	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Borstbinderifabriker	1	—	3	3	—	—	—	3	9,800	—	—	—	
Cikoriefabriker	2	2	23	25	—	—	—	25	208,000	—	—	—	
Engelska lädergarfverier	27	13	73	78	—	2	—	86	432,772	50	—	—	{ Från två af dessa saknas uppgift.
Fajans-, porslins-, kakel- och krukfabriker	15	8	160	152	4	4	—	168	248,574	5	27,700	—	{ Från två af dessa saknas uppgift.
Fabriker för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller	3	—	11	2	2	—	—	11	2,205	—	—	—	
Fabriker för tillverkning af arbeten af oädla metaller	12	5	53	52	2	—	—	58	89,582	55	—	—	
Fabriker för förtenning af jern, koppar m. m.	1	—	9	9	—	—	—	9	500	—	—	—	
Fabrik för tillverkning af blyhagel	1	1	1	—	—	—	—	2	5,000	—	—	—	
Fabrik för tillverkning af blyhvitt och andra färgstoffer	1	—	2	2	—	—	—	2	6,200	—	—	—	
Fabrik för tillverkning af kirurgiska bandager, hängsel m. m.	1	1	—	—	—	—	—	1	3,570	—	—	—	
Fabriker för tillverkning af federalmakare och bokbindarearbeten	4	2	7	—	—	—	—	9	10,323	30	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Fabriker för förfärdigande af sadelmakarearbeten	3	2	9	11	—	—	—	11	17,388	—	—	—	
Fabriker för förfärdigande af gångkläder	1	—	8	8	—	—	—	8	40,000	—	—	—	
Fabriker för förfärdigande af manskläder	6	1	47	43	5	—	—	48	170,848	60	—	—	
Fabriker för förfärdigande af skoplagg	9	4	62	61	—	2	—	66	62,381	20	—	—	
Fabriker för utförande af målare, och glasmästarearbeten	6	1	4	3	—	2	—	5	6,759	10	—	—	{ Från tre af dessa saknas uppgift.
Fabriker för beredning af pappersmassa af träd och trädpapper	4	5	141	129	3	11	—	146	353,006	—	—	—	
Fabriker för tillverkning af terpen- tin, kamfin, trädolja, tjära m. m.	5	3	11	11	—	—	—	11	42,000	—	—	—	
Fabriker för tillverkning af tvål, parfymier m. m.	4	3	18	15	—	4	—	21	181,965	—	—	—	
Fabriker för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten	4	1	8	9	—	—	—	9	46,062	—	—	—	
Fabriker för tillverkning af likörer och andra förädlade spritvaror	65	36	110	125	4	—	—	146	4,797,057	51	—	—	
Fruktvinsfabrik	1	1	2	2	—	—	—	3	20,000	—	—	—	
Färg- och kritqvarn	1	1	8	—	—	—	—	9	15,340	—	—	—	
Färgerifabriker	5	4	18	20	—	—	—	22	29,852	—	—	—	
Glasbruk	10	32	89	63	29	21	6	121	190,100	15	—	—	
Handskfabriker	2	—	37	36	1	—	—	37	20,260	—	—	—	
Hattfabrik	3	1	5	4	2	—	—	6	8,150	—	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Hofslagerifabrik	2	—	7	6	1	—	—	7	6,263	50	—	—	
Kardfabriker	4	4	8	6	—	2	—	12	5,985	—	—	—	
Klädesfabriker	6	8	274	234	2	44	—	282	681,150	—	43,200	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Korkfabriker	1	—	23	7	10	6	—	23	100,000	—	—	—	
Korgfabriker	2	1	1	—	—	—	—	2	3,200	—	—	—	
Körsnärffabriker	4	2	9	6	3	—	—	11	55,500	—	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Leksakfabrik	1	—	4	2	—	2	—	4	3,200	—	—	—	
Lerpipsfabrik	1	1	2	3	—	—	—	3	1,058	10	—	—	
Likkistfabriker	3	—	2	2	—	—	—	2	3,100	—	—	—	{ Från två af dessa saknas uppgift.
Linnespinneri- och Linneväfnadsfabrik	1	5	873	582	—	291	—	878	3,154,246	—	616,584	89	{ Från tre af dessa saknas uppgift om arbetarens antal och från två om tillverkningsvärdet.
Ljus- och tvålfabriker	6	1	129	128	—	2	—	130	1,529,060	—	—	—	
Lysgasfabriker	1	1	25	26	—	—	—	26	153,085	93	28,000	—	
Mekaniska verkstäder och gjuterier	13	58	2,043	1,958	104	47	3	2,101	4,891,379	40	100,000	—	{ Från tre af dessa saknas uppgift.
Musikinstrumentfabriker	2	1	9	1	—	—	—	10	1,200	—	—	—	{ Från en af dessa är tillverkningsvärdet ej uppgifvet.
Möbelfabriker	28	13	181	114	3	6	7	194	253,849	13	—	—	{ Från två af dessa saknas uppgift.
Oljeslagerier	5	2	11	11	—	—	—	13	77,096	—	—	—	{ Från två af dessa saknas uppgift.
Pappersbruk	7	6	360	312	9	44	—	366	1,218,894	2	—	—	{ Från tre af dessa saknas uppgift om arbetarens antal och från två på tillverkningsvärdet.
Plåtslagerifabriker	3	2	5	4	—	—	—	7	2,636	65	—	—	
Porter- och ättiksfabriker	9	2	32	32	1	—	—	34	138,747	—	—	—	
Repslagerifabriker	3	1	13	14	—	—	—	14	23,490	—	—	—	
Skeppsvarf	4	4	69	68	1	—	—	73	927,700	—	—	—	{ Från två af dessa saknas uppgift på arbetarens antal och från en på tillverkningsvärdet.
Skjortfabriker	2	—	98	80	4	14	—	98	131,000	—	6,000	—	
Snörmakerifabriker	1	—	5	3	2	—	—	5	10,035	—	—	—	
Socketbruk	2	5	119	119	3	—	—	124	4,188,000	—	—	—	
Socketbagerier och Konditorier	2	—	5	4	1	—	—	5	18,057	5	—	—	
Spjelfabriker	2	—	3	1	2	—	—	3	7,500	—	—	—	{ Den ena drivnes i sammanhang med en möbelfabrik.
Spikfabrik	2	1	26	16	—	11	—	27	104,000	—	—	—	
Stentryckeri	1	—	12	—	—	—	—	12	18,000	—	—	—	
Strumpfabrik	2	1	31	30	—	1	—	32	27,662	—	—	—	
Svafvelsyrefabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	28,800	—	—	—	{ Drivnes i sammanhang med en ljus och tvålfabrik.
Svarfverifabrik för fartygsblock	2	2	9	8	1	2	—	11	19,250	—	—	—	
Tapetfabriker	2	—	20	13	—	7	—	20	677,000	—	—	—	{ Arbetspersonalen i den ena är ej uppgifven.
Tobaks-, cigarr- och snusfabriker	25	24	824	660	14	106	5	848	2,259,156	78	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Torrdocka jämte mekanisk verkstad	1	1	165	157	4	3	—	166	400,000	—	100,000	—	
Trikotfabrik	1	—	41	35	2	4	—	41	107,200	—	60,000	—	
Tunnbinderifabriker	1	—	1	1	—	—	—	1	2,190	—	—	—	
Tändsticksfabriker	6	3	425	240	—	177	—	428	278,565	16	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Urfabriker	6	5	9	7	—	—	—	14	18,222	72	—	—	
Yllespinnerier och väfverier	5	4	45	31	—	17	—	49	127,585	15	32,000	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Åkdonsfabriker	7	4	169	137	5	9	—	173	437,725	—	80,000	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Ångbrännvinsbrännerier	9	7	118	115	—	—	—	125	753,013	40	—	—	{ Från en af dessa saknas uppgift.
Ångsågar	2	2	51	52	—	—	—	53	27,000	—	—	—	
Ölbryggerier	22	22	211	113	28	—	—	223	613,918	40	—	—	{ Från tre af dessa saknas uppgift.
Summa	419	333	10,175	8,249	255	1,599	21	10,508	37,188,876	95	1,093,484	89	

Litt. C.

Förteckning å de magistraterna i Finlands städer underlydande och vid 1871 års utgång i verksamhet varande fabriker och manufakturinrättningar, ordnade efter de magistrater, under hvilka en hvar af dem lyder.

Magistraten i	Orten der inrättningen är belägen.	Inrättningens ändamål.	Ägarens namn.
Björneborg.	Björneborgs stad.	Kardfabrik.	Fabrikanten E. Fredriksson.
	"	D:o.	D:o C. Cajalin.
	"	Lerpipsfabrik.	Kakelungsmakaren J. Stenberg.
	"	Tändsticksfabrik.	Ett bolag; disponent Konsulin J. E. Wahlgren.
	"	Tobaksfabrik.	Handlanden E. Hultin.
	"	Spritfabrik.	Disponent P. Larsson.
	"	D:o.	I. J. Frank.
	"	D:o.	Handlanden J. W. Petrell.
	"	D:o.	Johan Ahlqvist.
	"	Fajans-, porslins-, kakel- och krukfabrik.	J. G. Helander.
	Sastmola socken, Långfors.	Pappersbruk.	Possessionaten A. Ahlström.
	" Kuvaskangas.	Glasbruk.	D:o D:o.
	Ulfby socken.	Kardfabrik.	Fabrikanten J. Rosendahl.
	" Karlsmark.	Yllespinneri.	D:o J. F. Nyström.
	" Thorsnäs.	Glasbruk.	Apothekaren J. V. Palander.
	" Sahakoski.	Oljeslageri.	Handlanderna A. & S. Bäckström.
	Björneborgs stad.	Porter- och ättiksfabrik.	Apothekaren J. Sannlund.
"	Skeppsvarf.	Stadens hamndirektion.	
"	Tegelslageri.	Handlanden D. W. Widbom.	
"	Ölbryggeri.	Ett bolag; disp. J. A. Öberg.	
"	D:o.	Borgaren J. Grönvall.	
"	D:o.	Handlandeenkan M. Bäckman.	
"	D:o.	Sjömansenkan W. Söderman.	
Borgå.	Borgå stad.	Fabrik för tillverkning af ädla och oädla metaller.	Fabrikanten A. C. Karstén.
"	"	D:o.	D:o E. Bärblom.
"	"	Fabrik för sadelmakarearbeten.	D:o A. F. Malmberg.
"	"	Kardfabrik.	D:o J. Aug. Edelmann.
"	"	Cigarrfabrik.	D:o J. V. Strandström.
"	"	D:o.	D:o A. G. Rosenqvist.
"	"	Möbelfabrik.	D:o C. V. Olander.
"	"	D:o.	D:o M. Olander.
"	"	Fabrik för tillverkning af likörer och andra förädlare spritvaror.	D:o C. A. Levin.

Borgå.	Borgå stad.	Fabrik för tillverkning af likörer och andra förädlade spritvaror.	Handlanden W. Stenius.
	"	Fabrik för glasmästare- och målare arbeten.	Rustmästaren K. Granbohm.
	Mäntsälä socken.	Lädergarfveri.	Fabrikanten J. P. Järveläinen.
	"	Glasbruk.	Bruksidkarene J. I. Lindh & L. Sourander.
	Sibbo socken.	Fabrik för tillverkning af tvål- och parfymier m. m.	Handlanden C. Lenngren.
	"	Tändsticksfabrik.	Apothekaren C. J. Wikberg.
Brahestad.	Brahestad.	Ölbryggeri.	Kommerserådet J. Sovelius m. fl.
Ekenäs.	Ekenäs stad.	Fabrik för tillverkning af galanteriarbeten af ädla och oädla metaller.	Fabrikanten P. Madsén.
	"	Yllespinneri och väfveri.	D:o J. G. Berglund.
	"	Lädergarfveri.	D:o A. G. Gardberg.
	"	D:o.	D:o K. Björkbom.
	"	Porterfabrik.	Ekenäs ölbryggeribolag; förestås af A. J. Arenander.
	"	Fabrik för tillverkning af likörer m. fl. förädlade spritvaror.	Handlanden A. J. Borenius.
	"	D:o.	D:o C. O. Sahlström.
	"	Cigarr- och pappersfabrik.	Fabrikanten C. J. Wikström.
	Pojo socken, Fiskar.	Mekanisk verkstad.	Bruksegaren E. L. von Julin.
Fredrikshamn.	Fredrikshamn stad.	Bleckslagerifabrik.	W. Warzabu.
	"	Bagerifabrik.	K. Aladjin.
	"	Bleckslagerifabrik.	F. Roos.
	"	Fabrik för målare och glasmästarearbeten.	H. Wellberg.
	"	D:o.	A. I. Sjöberg.
	"	Tändsticksfabrik.	Fabrikanten K. Makonen.
	"	Ölbryggeri.	Nybom & Söderström.
	Wederlaks socken, Sippola kapell.	Glasbruk.	Kapten A. von Dæhn.
Gamlakarleby.	Gamlakarleby socken.	Tobaksfabrik.	Finnila & Komp.
	"	D:o.	Ett aktiebolag.
	"	D:o.	Bonden K. Savela.
	"	Fajansfabrik.	f. d. Korpralen A. G. Rönnqvist.
	"	Kardfabrik.	Bonden A. Pulkkis m. fl.
	"	D:o.	D:o J. Wefvar m. fl.
	" stad.	Ölbryggeri.	Josef Herler.
Helsingfors.	Helsingfors stad.	Bagerifabrik.	Maria Lindqvist.
	"	D:o.	J. H. Lundgren.
	"	D:o.	D. H. Bergström.
	"	Benmjölsfabrik.	C. Saurén.
	"	Fabrik för tillverkning af orthopediska bandager, hängsel m. m.	Fabrikanten A. Starosky.

Helsingfors.	Helsingfors stad.	Fabrik för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten.	Apothekaren A. E. Forsberg.
	"	D:o.	Fabrikanten A. L. Hartvall.
	"	D:o.	D:o C. M. Sundbäck.
	"	Fabrik för bearbetande af ädla och oädla metaller.	Guldsmeden J. E. Rautell.
	"	D:o.	Fabrikanten J. E. Fagerroos.
	"	D:o.	D:o J. Nissinen.
	"	Fabrik för förarbetande af oädla metaller.	D:o A. F. Bergman.
	"	D:o.	D:o J. Nyberg.
	"	D:o.	D:o O. J. H. Messerschmidt.
	"	Handsfabrik.	D:o F. Larsson.
	"	Fajans- och kakelfabrik.	D:o W. Andstén.
	"	Fabrik för tillverkning af federalmakare och bokbindare arbeten.	D:o K. L. Jürgensfeldt.
	"	D:o.	D:o J. Th. Lagerbohm.
	"	D:o.	D:o J. E. Lindén.
	"	Fabrik för tillverkning af förädladespritvaror.	Bagaren F. E. Ekberg.
	"	D:o.	Konsul N. Kiseleff.
	"	D:o.	Kommerserådet P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	H. I. Falckmans arfvingar.
	"	D:o.	Apothekaren I. E. Mæxmontan.
	"	D:o.	D:o J. A. Björklund & Komp.
	"	Färgerifabrik.	Färgaren B. A. Ölander.
	"	D:o.	G. Engblom.
	"	Fabrik för målare- och glasmästarearbeten.	Fabrikanten S. Holm.
	"	D:o.	D:o C. O. Mattlin.
	"	D:o.	D:o A. R. Wessman.
	"	Kakel- och lerkärlsfabrik.	D:o S. Åkesson.
	"	Kakelfabrik.	D:o W. Eichinger.
	"	Leksaksfabrik.	D:o J. E. Paulin.
	"	Likkistfabrik.	D:o G. A. Wall.
	"	D:o.	D:o G. A. Holmberg.
	"	Ljus- och tvålfabrik.	Handlanden A. J. Fohström.
	"	D:o.	Fabrikanten C. J. Causés enka.
	"	D:o.	D:o W. Eichinger.
	"	Lysgasfabrik.	Helsingfors gaslysningsbolag; disp. Handlanden F. Kiseleff.
	"	Hagnäs mekaniska verkstad och gjuteri.	Disponent D. Fraser.
	"	D:o.	Fabriksfirman Osberg & Bade.
	"	Möbelfabrik.	Fabrikanten J. W. Ålander.
	"	D:o.	D:o G. E. Blom.

Helsingfors.	Helsingfors stad.	Möbelfabrik.	Fabrikanten J. Lindholm.
	"	D:o.	D:o C. Bohnhoff.
	"	D:o.	D:o J. R. Lindfors.
	"	D:o.	D:o G. A. Ringqvist.
	"	D:o.	D:o J. E. Schwank.
	"	D:o.	D:o J. Åberg.
	"	D:o.	D:o A. F. Berglund.
	"	D:o.	D:o C. A. Lindroos.
	"	D:o.	D:o R. Tullgrén.
	"	D:o.	D:o A. Hertz.
	"	D:o.	D:o P. Karlströms enka Olivia.
	"	D:o.	D:o G. Sarin.
	"	D:o.	D:o J. W. Roos.
	"	Porter- och ättiksfabrik.	D:o C. G. Langéen.
	"	D:o.	Kommerserådet P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	Firman H. Brummer & Komp.
	"	Repslagerifabrik.	Fabrikanten W. Eichinger.
	"	Sigill-lackfabrik.	D:o G. Grönholm.
	"	Fabrik för förfärdigande af skoplagg.	D:o C. Eklöf.
	"	D:o.	D:o L. Natus.
	"	D:o.	D:o P. Leinanen.
	"	D:o.	D:o E. Boström.
	"	D:o.	D:o I. E. Nyqvist.
	"	D:o.	D:o J. W. Tuisku.
	"	D:o.	D:o F. A. Werner.
	"	Fabrik för förfärdigande af manskläder.	D:o A. E. Jürgens.
	"	D:o.	D:o C. Lundström.
	"	D:o.	D:o J. L. Nikander.
	"	Skeppsvarf.	Handlanden A. F. J. Brenner.
	"	Snörmakerifabrik.	Snörmakaren E. R. Wahlberg.
	"	Socketbruk.	Tölö sockerbruksbolag; dispo- nent Handlanden F. Kiseleff.
	"	Spikfabrik.	Fabrikanten H. Söderström.
	"	Tapetffabrik.	D:o J. E. Jurjeff.
	"	D:o.	D:o G. Rieks.
	"	Tobaksfabrik.	Kommerserådet H. Borgström.
	"	D:o.	Fabrikanten J. H. A. Klärich, un- der firma Tollander & Klärich.
	"	D:o.	Fabrikanten C. J. Wickholm.
	"	Torrdocka jämte meka- nisk verkstad.	Tammerfors linne- och jernma- nufakturaktiebolag.
	"	Åkdonsfabrik.	Fabrikanten A. W. Winqvist.
	"	D:o.	D:o J. W. Grönqvist.
	"	D:o.	D:o G. M. Sonntag.
	"	D:o.	D:o G. Asplund.
	"	D:o.	D:o C. J. Holmberg.
	"	D:o.	Sadelmakaren E. Spennert.
	"	D:o.	Fabrikanten E. J. Tallqvist.

Helsingfors.	Helsingfors stad.	Fabrik för tillverkning af körsnärsarbeten.	Fabrikanten A. Gratschoff.
	"	D:o.	D:o C. F. Domsch.
	"	D:o.	D:o B. Holmberg.
	"	Fabrik för tvål- och parfumerier.	D:o W. Eichinger.
	"	Ölbryggeri.	Kommerserådet P. Sinébrykoff.
	"	D:o.	H. Brummer & Komp.
	"	D:o.	J. H. Kröckel.
	"	Bleckslagerifabrik.	A. B. Söderström.
	"	Fabrik för tillverkande af sadelmakarearbeten.	Fabrikanten E. Falck.
	"	Hofslageri.	Veterinären A. Silfvast.
	"	Spegelfabrik.	Fabrikanten R. F. Heimberger.
	"	Stentryckeri.	F. Liewendahl.
	"	Tändsticksfabrik.	Fabrikanten C. G. Langéen.
	"	Urfabrik.	D:o E. Lindroos.
	"	D:o.	D:o K. G. Palmgrén.
	Helsing socken, Dickursby.	Oljeslageri.	Handlanden H. Lindroos.
	" Königstedt.	Glasbruk.	Vicehäradshöfdingen R. Ullner.
	Mäntsälä socken, Sellinge.	D:o.	I. J. Lind & A. L. Sourander.
	Sjundeå socken, Svedja.	Fajansfabrik.	Löjtnanten C. L. von Zansen.
	Wichtis socken, Högfors.	Mekanisk verkstad och gjuteri.	Kapten J. Brehmer.
Jakobstad.	Jakobstad.	Beckbruk.	Handlanden P. H. Strengberg.
	"	Benqvarn.	Apothekaren V. Schauman.
	"	Lädergarfveri.	Fabrikanten C. A. Ahlbäck.
	"	D:o.	D:o P. L. Hallbäck.
	"	Skeppsvarf.	P. Malm jnr m. fl.
	"	Tobaksfabrik.	Fabrikanten A. U. Strengberg.
	"	Tändsticksfabrik.	D:o D:o.
	"	Ölbryggeri.	C. G. Sanmark.
Joensuu.	Joensuu stad.	Spritfabrik.	Handlanden I. Kononoff.
	"	D:o.	D:o J. Neppenström.
	"	Ölbryggeri.	Handlanderne S. & P. Parviainen m. fl.
	"	Brons-, messing- och andre metallgjuterier.	Kopparslagaren J. Jacklin.
	"	Lädergarfveri.	Handlanden M. Poutiainen.
	"	D:o.	Landthandlanden P. Hakulin.
	"	Tändsticksfabrik.	Handlanden R. Rynänen m. fl.
	"	Bagerifabrik.	Handlanden Ivan Paläköff.
	Ilomants socken.	Fabrik för tillverkning af tjära m. m.	Forstmästaren Bergh.
Jyväskylä.	Jyväskylä socken.	Spritfabrik.	Handlanden C. Lind.
	" stad.	D:o.	Apothekaren E. J. Granberg.
Kaskö.	Kaskö stad.	Ölbryggeri.	Handlanden J. A. Eberlein.
	Nerpes socken.	Fabrik för tillverkning af förädlade spritvaror.	Handlanden K. D. Rehnström.
	"	Granfors pappersbruk.	J. C. Frenckell & Son.
	"	Färgerifabrik.	Färgaren I. U. Ingström.

Nikolaistad.	Nikolaistad Brändö.	Skeppsvarf.	Handelssocieteten.
	" "	Fajans-, porslins-, kakel- och krukfabrik.	Kakelugnsmakaregesällen J. Nyström.
	Mustasaari socken.	Fabrik för förfärdigande af federalmakare och bokbindarearbeten.	Bokbindaregesällen K. A. Österblad.
	"	Glasbruk.	Handlanden J. A. Grönberg.
	"	Fajans-, porslins- och kakelfabrik.	Kakelugnsmakaren N. Fagerholm.
	" Jungsund by.	Pappersbruk.	Handlanden J. A. Grönberg.
	Lillkyro socken, Kolki.	Klädesfabrik.	Öfverskäraremästaren J. P. Hedström.
	Pörtom socken, Berga.	Glasbruk.	Aflidne Bruksidkaren O. Sjobergs arfvingar.
	"	Fabrik för gjutning af brons-, messing m. m.	Bonden M. Ahlholm.
	Nikolaistad.	Korffabrik.	Inhyses Gustafva Eriksson.
	"	D:o.	S. H. Klinkman.
	"	Urfabrik.	P. A. Hellstén.
	Ilmola socken, Östermyra.	Ölbryggeri.	Studeranden A. Wasastjerna.
	" "	Jernbruk.	D:o D:o.
	" Seppälä.	Ölbryggeri.	O. Reinius.
	Karttula kapell, Saura.	Jernbruk.	Generalmajoren Semennikoff m. fl.
	Kuivasmäki s:n, Koskensaari.	D:o.	Rektor G. L. Pesonius.
	Saarijärvi, s:n, Pitkääkoski.	D:o.	Betty Donner.
Nykarleby.	Nykarleby stad.	Lädergarfveri.	Skomakaremästaren A. J. Thulin.
	"	D:o.	Fabrikanten W. Lundqvists arfvingar.
	Nykarleby s:n, Sandnäs.	Glasbruk.	Apothekaren N. Malmberg.
	" Kyrkoby.	Lädergarfveri.	Fabrikanten J. Eng.
	" "	Tobaksfabrik.	D:o D:o.
Nyslott.	Nyslotts stad.	Lädergarfveri.	Rådmanen J. Strömberg.
	"	Färgerifabrik.	Handlanden J. H. Schönqvist.
	Jorois socken, Häurilä by.	Gjuteri- och mekanisk verkstad.	Kollegierådet N. Putiloff.
	" Linna.	Ölbryggeri.	?
	Kerimäki s:n, Seinäala by.	Glasbruk.	Kommerserådet M. Tichanoff.
	"	Terpentinfabrik m. m.	Jeffei Solelumainen.
Nystad.	Nystad.	Lädergarfveri.	Fabrikanten J. H. Roslin.
	"	Svarfverifabrik.	K. G. Silander.
	"	Tobaksfabrik.	Handlanden J. W. Wahlberg.
	"	Fabrik för tillverkning af likörer m. fl. förädlade spritvaror.	Handlanden C. R. Ljung.
	"	D:o.	D:o J. A. Forsström.
	"	D:o.	D:o K. G. Wesén.
Nädendal.	Nädendals stad.	D:o.	D:o C. Franck.
	"	D:o.	D:o J. Packalen.
	"	D:o.	D:o D:o.
Raumo.	Raumo stad.	Färgerifabrik..	Fabrikanten I. J. Pihlman.
	"	D:o.	D:o J. G. Nordling.

Raumo.	Raumo stad.	Färgerifabrik.	Fabrikanten C. J. Wesander.
	"	Yllespinneri.	D:o J. G. Nordling.
	"	Repslagerifabrik.	D:o C. R. Rostedt.
	"	Fabrik för tillverkning af kopparslagare och messingsarbeten.	D:o J. E. Eriksson.
	"	Urmakerifabrik.	D:o I. J. Hjort.
S:t Michel.	S:t Michels socken.	Lädergarfveri.	Karl Dahlberg.
	S:t Michels stad.	Sprittfabrik.	Handlanden J. G. Liukoinen.
	" Toivo.	Ölbryggeri.	Fabrikanten K. Petroff.
Tammerfors.	Tammerfors stad.	Bomullsspinneri.	Geheimerådet G. A. Rancks och Hedersborgaren C. L. Nottbecks arfvingar.
	"	Bomullsväfveri.	D:o D:o.
	"	Bränvinsbränneri.	Apothekaren E. J. Granberg.
	"	D:o.	Bokhandlanden E. Hagelberg.
	"	Fabrik för tillverkning af likörer, m. fl. förädlade spritvaror.	Provisor O. Mellgren.
	"	D:o.	D:o C. Hakulin.
	"	D:o.	Apothekaren E. J. Granberg.
	"	Pappersbruk.	Kommerserådet F. W. Frenckell.
	"	Strumpfabrik.	Hedersborgaren W. Nottbeck.
	"	Klädesfabrik.	Ett bolag; disp. C. Zuhr.
	"	Yllespinneri.	Fabrikanten J. Peterson.
	"	Tändsticksfabrik.	Handlanden J. H. Elianders arfvingar.
	"	D:o.	Handlanden O. Laurén.
	"	Lädergarfveri.	Fabrikanten J. R. Brummert.
	"	Urmakerifabrik.	D:o W. Rautell.
	"	Fabrik för förfärdigande af körsnårsarbeten.	D:o O. Holmberg.
	"	Tobaksfabrik.	D:o W. G. Stjerner.
	"	Måleri och glasmästerifabrik.	D:o H. H. Fredman.
	"	Fabrik för beredning af pappersmassa af träd och trädpapper.	Bergsingeniören F. Idestam.
	"	Oljeslageri.	Fabrikanten B. A. Tennberg.
	"	Fabrik för tillverkning af blyhågel.	D:o H. J. Bergman.
	"	Ölbryggeri.	B. A. Tennberg.
	"	D:o.	J. A. Eberlein.
	"	Lädergarfveri.	J. Koskinen.
	"	D:o.	A. Klingsten.
	"	Plåtslagerifabrik.	Henrik Lindstedt.
	Messuby socken.	Linnespinneri.	Tammerfors Linne- & jernmanufakturaktiebolag.
	"	Linneväfnadsfabrik.	D:o.
	"	Mekanisk verkstad och gjuteri.	D:o.

Tammerfors.	Tavaskyro socken.	Bomullsspinneri och väfveri.	Hamarin & Komp.
	Teerijärvi kapell.	Lädergarfveri.	Bonden M. H. Forss.
Tavastehus.	Tavastehus stad.	D:o.	Landthandlanden I. H. Elfström.
	"	Möbelfabrik.	Tapetseraren F. F. Fagerström.
	"	Bränvinsbränneri.	Handlenderne Bogdanoff & Novaschiloff.
	"	D:o.	Kaptenen A. B. Bollfras.
	"	Fabrik för förädlade spritvaror.	Apothekaren J. Åkerman.
	"	Ölbryggeri.	Disp. J. Schmauser.
	"	D:o.	Kapt. A. Grahn.
	Janakkala socken.	Pappersbruk.	Tervakoski aktiebolag; disponent Handlanden A. F. Wasenius.
	"	Fabrik för tillverkning af torrdestilationsprodukter af träd.	Bolaget C. Qvist & Komp. konkursmassa.
	Lampis sn, Koskis kapell.	Yllespinneri.	Kaptenen L. von Essen.
	Padasjoki socken.	Oljeslageri.	C. von Fieandt; disponent L. G. Schultz.
	"	Terpentinfabrik m. m.	Ett bolag; disp. A. Blomqvist.
	Tammela socken, Forssa.	Bomullsspinneri.	Forssa aktiebolag; disponent A. W. Wahren.
	"	Ölbryggeri.	A. W. Wahren.
	" Wiksberg.	Bomullsväfveri.	D:o.
	Hollola socken, Laitiala.	Ölbryggeri.	Juris kand. L. Mechelin.
	Hausjärvi sn, Ryttylä.	D:o.	Professor J. Granfelt.
	Urdiala socken, Notsjö.	Ölbryggeri.	Öfversten T. Costiander.
	Tavastehus.	Jernbruk.	Wieru bolag; disp. L. G. Schultz.
	"	Körsnårsfabrik.	Fabrikanten L. Lindqvist.
	"	D:o.	D:o F. Kiuttu.
	Koskis kapell.	Manufaktur smedja och verkstad.	J. Dufva.
Uleåborg.	Uleåborgs stad.	Fajansfabrik.	Ett bolag förestås af skepparen I. F. Nordström.
	"	Åkdonsfabrik.	Sadelmakaren E. Åström.
	"	Porter- och ölfabrik.	Ett bolag; disp. Rådman Westerlund.
	"	Fabrik för tillverkning af likörer m. m.	Sadelmakaren E. Reis.
	"	Spritfabrik.	Ett bolag.
	"	Möbelfabrik.	Snickaren H. Zellberg.
	"	Tändsticksfabrik.	Fabrikanten J. Keckman.
	"	Brons-, messing- och andra metallgjuterier.	Gelbgjutaren C. E. Helander.
	"	Ölbryggeri.	Handlandeanken Fellman.
	"	D:o.	Ett bolag; disp. J. A. Hekkonen.
	Uleå socken.	Skeppsvarf.	Kommerserådet F. J. Franzén.
	"	Ölbryggeri.	D:o J. W. Snellman.
	Ijo socken.	Skeppsvarf.	Handelsfirman G. och C. Bergbom.
	Kuusamo socken.	Färgerifabrik.	Färgaren K. J. Forsberg.

Wiborg.	Wiborgs stad.	Tobaksfabrik.	Handlanden J. Willman.
	"	D:o.	Fabrikanten J. H. Bödecker.
	"	D:o.	Handlanden Judéen.
	"	D:o.	D:o W. Ivanoffsky.
	"	Ljusfabrik.	Havis aktiebolag.
	"	Tvålfabrik.	D:o.
	"	Svafvelsyrefabrik.	D:o.
	"	Musikinstrumentfabrik.	Instrumentmakaren J. Hiekisch.
	"	Cichoriefabrik.	Grosshandlanden W. Rotbe.
	"	Kardfabrik.	Quartersmannen J. Brandt.
	"	Spikfabrik.	Handelshuset Bandholtz & Ki.
	"	Möbelfabrik.	Snickaregesällen C. G. Hammarlund.
	"	D:o.	Fabrikanten W. Wikmans enka.
	"	D:o.	D:o A. Lindholm.
	"	Mekanisk verkstad.	Wiborgs mekaniska verkstadsaktiebolag.
	"	Fabrik för förädling af spritvaror.	Handlanden W. Rothe.
	"	D:o.	D:o S. Siliverstoff.
	"	D:o.	Handlande-firman Tschusoff & Sopotoff.
	"	Sprittfabrik.	Handlanden Schuschin.
	"	Lysgasfabrik.	Firman Bandholtz & Komp.
	"	Tobaksfabrik.	Handlanden S. Judén.
	"	Åkdonfabrik.	Kopparlagaren P. Piiranen.
	Wiborgs socken.	Fabrik för tillverkning af pappersmassa af trädpapper.	Apothekaren A. Thuneberg.
	"	Cichoriefabrik.	Kommerserådet J. F. Hackman.
	Nykyrka socken.	Lädergarveri.	Länsmanssonen K. Summa.
	"	Färgerifabrik.	D:o.
	Wiborgs stad.	Fabrik för inredning af byggnader.	Byggmästarene J. Englund & M. Lindqvist.
	"	Ölbryggeri.	Föreningens.
	"	D:o.	Haavis aktiebolag.
Willmanstrand.	Lappvesi socken.	Lädergarveri.	Bonden J. Mikonsaari.
	"	D:o.	Nämndemannen P. Haikola m. fl.
	Sulkava s:n, Idenlaks by.	Ölbryggeri.	Alexander Ehrnroth.
	Sääminge socken, Heikin-pohja by.	D:o.	Apothekaren I. Moliis & Komp.
Åbo.	Åbo stad.	Tobaksfabrik.	Handlanden C. G. Lindberg.
	"	D:o.	Kommerserådet P. C. Rettig; under firma P. C. Rettig & Komp.
	"	D:o.	Fabrikanten W. Th. Holm.
	"	D:o.	D:o R. J. Jäderholm.
	"	Mekanisk verkstad och och gjuteri.	Civilingenjören W. Crichton m. fl., under firma W. Crichton & Komp.
	"	D:o.	Grefve C. Armfelt, under firma Åbo jernmanufakturbolag.

Åbo.	Åbo stad.	Bomullsspinneri.	Apothekaren L. E. Stigzelius, under firma John Barcher & Komp.
	"	Fajansfabrik.	Kommerserådet E. J. Julin m. fl.
	"	Fabrik för tillverkning af förädlade spritvator.	Handlanden K. A. Nyberg.
	"	D:o.	D:o. " V. A. Reims.
	"	D:o.	D:o. " A. B. Nordfors.
	"	D:o.	D:o. " C. V. Enlunds enka.
	"	D:o.	D:o. " J. Cowie.
	"	D:o.	D:o. " R. F. Wessman.
	"	D:o.	D:o. " G. Fahlgren.
	"	D:o.	D:o. " C. W. Löfgren.
	"	D:o.	D:o. " C. A. Rönnerberg.
	"	D:o.	D:o. " W. L. B. Strandell.
	"	Sprittfabrik.	Garfvaren A. Lindroos.
	"	D:o.	A. S. Thureson.
	S:t Marie socken.	D:o.	T. Holm & Komp.
	Åbo stad.	Replagerifabrik.	I. W. Grönfors.
	"	Korgfabrik.	L. G. Zettergren.
	"	Plåtslagerifabrik.	A. Ahlgren.
	"	Skepsvarf.	Handlanden E. Julin & Komp.
	"	Klädesfabrik.	Färgaremästaren F. Hellström.
	"	Sockerbruk.	Aura sockerbruksbolag; dispo- nent C. F. Voss.
	"	Sockerbageri.	Sockerbagaren A. G. Wiberg.
	"	Spegelfabrik.	Glasmästaren J. M. Westling.
	"	Borstbinderifabrik.	Målareäldermannen A. G. An- dersson.
	"	Musikinstrumentfabrik.	Fabrikanten C. G. Alander.
	"	Trikotfabrik.	Hofrättsassessorn A. af Björk- stén m. fl.; disponent Hand- landen J. F. Mansner.
	"	Handskfabrik.	J. Lindström & Komp.
	"	Kortfabrik.	Handlanden J. J. Mæxmontan; disponent Kapten R. I. Mæx- montan.
	"	Möbelfabrik.	A. W. Elmén.
	"	D:o.	Snickaren G. Haglund.
	"	D:o.	D:o. G. A. Bergström.
	"	Ättiksfabrik.	A. E. Nissle.
	"	Fabrik för tillverkning af tvål, parfymier m. m.	Fabrikanten C. Jönsson.
	"	Fabrik för förfärdigande af manskläder.	Skräddaren E. H. Carlstedt.
	"	Fabrik för förfärdigande af glas och målare- arbeten.	Glasmästaren W. Weini.
	"	Fabrik för förtenning af jern, koppar m. m.	Klensmedmästaren C. J. Wulff.

Åbo.	Åbo stad.	Färgerifabrik.	Färgaremästaren E. J. Hellström.
	"	Skjortfabrik.	Handlanden G. A. Petrelius.
	"	D:o.	Handlanden C. Juselius.
	"	Smidesfabrik.	Smedmästaren M. Granlund.
	"	Likkistfabrik.	Fabrikanten G. Wilén.
	"	Sadelmakerifabrik.	Sadelmakaren A. J. Lindholm.
	"	Ölbryggeri.	Hedersborgaren G. E. Malmgren.
	"	D:o.	Amalienborgs aktiebolag.
	"	D:o.	Guvernören J. A. von Essen m. fl.
	"	Fabrik för tillverkande af sadelmakarearbeten.	Sadelmakaren A. I. Lindholm.
	"	D:o.	Fabrikanten W. Weselin.
	"	Hästmangel.	Handlanden F. I. Brovall.
	"	Konditorirörelse.	A. K. Lemberg.
	"	Vinfabrik.	Fabrikanten C. P. Melchersoon.
	Kiikala socken, Tutila by.	Pappersbruk.	Bruksidkaren W. Bolin.
	Kimito socken, Dragsfjerd kapell.	Bruksgjuteri och smidesverkstad.	Bruksegaren Stünze.
	Loimijoki socken, Karsettila kapell.	Lädergarfveri.	Fabrikanten W. Wessling.
	S:t Karins socken.	Färg- och kritqvarn.	Handelsbolaget E. Julin & Komp.
	Pöytis socken, Taurula.	Glasbruk.	Grefve A. Armfelt m. fl.
	S:t Marie socken, Kärsmäki by.	Porterfabrik.	Kommerserådet E. Julin m. fl.; disponent W. T. Holm.
	"	Fabrik för tillverkning af tvål, parfymier m. fl.	Fabrikmästaren W. Lancaster.
	Uskela s:n, Juvankoski.	Pappersbruk.	Bruksidkaren W. Bolin.
	Uskela s:n, Itoniemi.	Glasbruk.	Rådman J. G. Wikeström.

Helsingfors, af Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Litt. C.

Förteckning å de magistraterna i Finlands städer underlydande och vid 1872 års utgång i verksamhet varande fabriker och manufakturinrättningar, ordnade efter de magistrater, under hvilka en hvar af dem lyder.

Magistraten i	Orten der inrättningen är belägen.	Inrättningens ändamål.	Ägarens namn.
Björneborg.	Björneborgs stad.	Engelskt lädergarfveri.	J. G. Grönroos.
	"	Fajansfabrik m. m.	J. G. Helander.
	"	D:o.	F. M. Edman.
	"	Likörfabrik m. m.	P. Larsson.
	"	D:o.	J. Ahlqvist.
	"	D:o.	S. J. Frank.
	"	D:o.	F. W. Petrell.
	"	D:o.	J. Milan.
	"	D:o.	J. F. Fredriksson.
	"	Kardfabrik.	E. Fredriksson.
	"	Lerpipsfabrik.	F. N. Stenberg.
	"	Mekaniskverkstad m. m.	C. J. Lindström.
	"	Tändsticksfabrik.	Aktiebolag.
	"	Krukmakarfabrik.	Erik Ström.
Sastmola socken.	" Kuvaskangas.	Glasbruk.	A. Ahlström.
	" Långfors.	Pappersbruk.	Densamme.
	Ulfsby socken.	" Kardfabrik.	F. Rosendahl.
		" Sahakoski.	Oljeslageri.
Borgå.	" Karlsmark.	Yllespinneri.	J. F. Nyström.
	Borgå stad.	Fabrik för tillverkning af oädla metaller.	E. Bärblom.
	"	D:o.	G. Kasten.
	"	Sadelmakerifabrik.	A. F. Malmberg.
	"	Måleri och glasmästerifabrik.	K. Granbom.
	"	Likörfabrik m. m.	C. A. Levin.
	"	"	V. Stenius.
	"	Kardfabrik.	A. Edelman.
	"	Möbelfabrik.	V. Ch. Olander.
	"	Tobaksfabrik.	F. V. Strandström.
	"	D:o.	A. G. Rosenqvist.
Mäntsälä socken.	"	Lädergarfveri.	J. P. Järveläinen.
	" Sellinge.	Glasbruk.	Lind & Savander. <i>Stuh. an. del.</i>
Brahestad.	Sibbo socken.	Tvål- och parfymfabrik.	C. Lenngren.
	Brahestad.	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	J. Servio.
Ekenäs.	Ekenäs stad.	Lädergarfveri.	A. G. Gardberg.
	"	Likörfabrik m. m.	A. F. Borenius.

Ekenäs.	Ekenäs stad.	Likörfabrik m. m.	C. O. Sahlström.
	"	Porterfabrik.	Aktiebolag.
	"	Tobaksfabrik.	G. F. Wikström.
	"	Yllespinneri.	A. O. Berglund.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller.	P. Madsén.
	Wichtis socken, Ojakkala.	Glasbruk.	Lind & Sourander.
	" Palöjärvi.	Yllespinneri.	A. M. Lundin.
Fredrikshamn.	Fredrikshamn stad.	Bagerifabrik.	K. Aladin.
	"	Måleri- och glasmästeri-fabrik.	A. J. Sjöberg.
	"	D:o.	H. Willberg.
	"	Bleckslagerifabrik.	W. Warzabu.
	"	Tobaksfabrik.	A. Nackström.
	"	Ölbryggeri.	Nybom & Söderström.
Gamlakarleby.	Gamlakarleby stad.	Likörfabrik.	J. Forsén.
	"	Kärdfabrik.	A. Damström.
	"	Tobaksfabrik.	Aktiebolag.
	"	D:o.	Finnila & Komp.
	"	Ölbryggeri.	J. Herler.
	" socken.	Fajansfabrik.	G. A. Rönnqvist.
	"	Kärdfabrik.	Pulkki & Brandt.
	"	D:o.	M. Wefvar.
	"	Tobaksfabrik.	M. & J. Hakalaks.
	"	D:o.	Pulkki och Brandt.
Helsingfors.	Helsingfors stad.	Bagerifabrik.	M. G. Lundqvist.
	"	D:o.	F. H. Lundgren.
	"	D:o.	D. H. A. Bergström.
	"	Bleckslagerifabrik.	A. R. Söderström.
	"	Fajansfabrik.	W. Andsten.
	"	D:o.	S. Åkesson.
	"	D:o.	W. Eichinger.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	F. E. Bergman.
	"	D:o.	J. Nyberg.
	"	D:o.	O. J. H. Messerschmidt.
	"	D:o.	J. Nissinen.
	"	Fabrik för tillverkning af kirurgiska bandager, hängsel m. m.	A. Starosky.
	"	Fabrik för tillverkning af federalmakare och bokbindare arbeten.	C. L. Jürgfeldt.
	"	D:o.	J. Th. Lagerbohm.
	"	D:o.	J. A. Lindén.
	"	Fabrik för sådelmakare-arbeten.	E. Falk.
	"	D:o.	C. J. Holmberg.
	"	Fabrik för tillverkning af mänskläder.	C. Lundström.

Helsingfors.	Helsingfors stad.	Fabrik för tillverkning af manskläder.	A. E. Jürgens.
	"	D:o.	F. L. Nikander.
	"	D:o.	J. Järvelin.
	"	D:o.	F. Aspelin.
	"	D:o af gångkläder.	Maria Holgren.
	"	D:o af skoplagg.	C. F. Eklöf.
	"	D:o.	E. Boström.
	"	D:o.	J. W. Tuisku.
	"	D:o.	L. Nathus.
	"	D:o.	P. Liimon.
	"	D:o.	J. E. Nyqvist.
	"	D:o.	F. A. Werner.
	"	D:o.	F. E. Bäckman.
	"	Fabrik för målare- och glasmästarearbeten.	C. M. Holm.
	"	D:o.	C. O. Mattlin.
	"	Fabrik för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten.	E. Forsberg.
	"	D:o.	C. M. Sundbäck.
	"	D:o.	A. L. Hartvall.
	"	Likör och spritfabrik.	Sofia Falkman.
	"	D:o.	F. E. Ekberg.
	"	D:o.	I. Wavulin.
	"	D:o.	P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	C. Linder.
	"	D:o.	S. E. Mæxmontan.
	"	D:o.	F. A. Björklund.
	"	D:o.	Aktiebolag.
	"	Färgerifabrik.	B. A. Ölander.
	"	D:o.	G. Engblom.
	"	Handskfabrik.	F. Larsson.
	"	Hattfabrik.	A. Domsch.
	"	Hofslagerifabrik.	E. J. Koch.
	"	D:o.	A. Silfvast.
	"	Korgfabrik.	E. Nordström.
	"	Körnsnårsfabrik.	A. F. Gratschoff.
	"	D:o.	A. Domsch.
	"	Leksaksfabrik.	F. E. Paulin.
	"	Likkistfabrik.	G. A. Wall.
	"	D:o.	G. A. Holmberg.
	"	D:o.	F. J. Holmgren.
	"	Ljus- och tvålfabrik.	A. F. Fohström.
	"	D:o.	W. Eichinger.
	"	Lysgasfabrik.	F. Kiseleff.
	"	Mekanisk verkstad och gjuteri.	J. D. Stenberg & söner.
	"	D:o.	Osberg & Bade.
	"	Musikinstrumentfabrik.	J. F. Engström.
	"	Möbelfabrik.	J. W. Alander.
	"	D:o.	C. J. Berglund.

Helsingfors.	Helsingfors stad.	Möbelfabrik.	I. Lindblom.
	"	D:o.	C. L. Bohnhoff.
	"	D:o.	J. R. Lindfors.
	"	D:o.	G. A. Ringqvist.
	"	D:o.	A. F. Berglund.
	"	D:o.	C. A. Lindroos.
	"	D:o.	R. Tullgrén.
	"	D:o.	A. Hertz.
	"	D:o.	O. Carlström.
	"	D:o.	G. E. Blom.
	"	D:o.	F. E. Schwank.
	"	D:o.	G. Sarin.
	"	D:o.	J. Åberg.
	"	D:o.	F. W. Roos.
	"	Porter- och ättiksfabrik.	C. G. Langéen.
	"	D:o.	P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	H. Brummer & Komp.
	"	Repslagerifabrik.	W. Eichinger.
	"	Skeppsvarf.	Aktiebolag.
	"	Snörmakerifabrik.	E. R. Wahlberg.
	"	Socketbruk.	Bolag.
	"	Spegelfabrik.	R. Th. Heimberger.
	"	Spikfabrik.	H. Söderström.
	"	Stentryckeri.	F. Lievendal.
	"	Tapetfabrik.	J. E. Jurjew.
	"	D:o.	G. Rieks.
	"	Teknokemiskfabrik.	C. Saurén.
	"	Tobaks-, cigarr- och snusfabrik.	H. Borgström.
	"	D:o.	C. F. Wickholm.
	"	D:o.	Tollander & Klärich.
	"	Torrdocka jämte meka- nisk verkstad.	Tammerfors linne- och jernma- nufakturaktiebolag.
	"	Tändsticksfabrik.	E. G. Langéen.
	"	Urfabrik.	E. Lindroos.
	"	D:o.	C. G. Palmgren.
	"	Åkdonsfabrik.	E. J. Tallqvist.
	"	D:o.	A. W. Winqvist.
	"	D:o.	F. W. Grönqvist.
	"	D:o.	G. Asplund.
	"	D:o.	E. Spennert.
	"	Ölbryggeri.	P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	H. Brummer & Komp.
	Sjundeå socken.	Fajansfabrik.	C. v. Zansen.
	Helsinge socken.	Glasbruk.	R. Ullner.
	"	Oljeslageri.	H. Lindroos.
	"	Ölbryggeri.	Bolag.
	Pyhäjärvi kapell, Högfors.	Mekanisk verkstad.	J. Brehmer.
	Kyrkslätt socken, Navala.	Porter- och ättiksfabrik.	A. Fürman.
	Jakobstad.	Lädergarfveri.	C. A. Ahlbäck.
	"	D:o.	P. L. Hallbäck.
	"	D:o.	H. Westerholm.

Jakobstad.	Jakobstad.	Fabrik för tillverkning af beck och hartz.	Ph. U. Strengberg.
	"	Tobaksfabrik.	Ph. U. Strengberg & Komp.
	"	Tändstickrfabrik.	L. J. Peldan.
	"	Ängsåg.	O. A. Malm.
	"	Ölbryggeri.	G. Sanmark m. fl.
Joensuu.	Joensuu stad.	Bagerifabrik.	I. Poläkoff.
	"	Lädergarfverifabrik.	M. Poutiainen.
	"	Gelbgjuterifabrik.	J. Jacklin.
	"	Likör- och spritfabrik.	I. Kononoff.
	"	D:o.	F. Neppenström.
	"	Tändsticksfabrik.	Bolag.
Heinola.	Heinola stad.	Ölbryggeri.	Lemström & Lindholm.
	"	D:o.	J. F. Asplund.
Kaskö.	Kaskö stad.	Spritfabrik.	C. D. Renström.
Jyväskylä.	Jyväskylä stad.	D:o.	Ch. Lindh.
	"	D:o.	E. J. Granberg m. fl.
	Ilomants socken.	Tjärfabrik.	Forstmästaren Bergh.
Kexholm.	Kexholms stad.	D:o.	N. Lisitzin.
	" socken.	Fajansfabrik.	Enkan K. Artemjeff.
	" "	Trädsyrefabrik.	P. Leontjeff.
	Sordavala socken, Toivo.	Lädergarfveri.	N. Siitoin.
	Hiitola socken.	D:o.	W. Lisitzin.
	Tohmajärvi socken.	D:o.	Ej uppgifvit.
	D:o.	D:o.	A. Björklund.
Kristinestad.	Kristinestad.	D:o.	L. Fougstedt.
	"	Möbelfabrik.	A. Wörstén.
Kuopio.	Kuopio stad.	Lädergarfveri.	C. G. Svahn.
	"	Spritfabrik.	G. Ranin.
	"	Tvål- och ljusfabrik.	D. F. Bastmans sterbhus.
	Kuopio socken.	Tändsticksfabrik.	J. Silvendoinen m. fl.
	Libelits socken.	Klädesfabrik.	I. Snellman.
	Leppävirta socken.	Lädergarfveri.	P. Itkonen.
	" "	Kardfabrik.	K. Itkonen.
	" " Warkaus.	Mekanisk verkstad.	P. Wahl & Komp.
	Nilsjä socken, Strömsdal.	D:o.	D. Ponomareff.
Lovisa.	Lovisa stad.	Lädergarfveri.	Enkan M. Bergman.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	J. E. Kadenius.
	"	Spritfabrik.	J. Hansson.
	"	Cigarrfabrik.	G. A. Rosvall.
	"	Ölbryggeri.	C. M. Creutz.
	"	Spritfabrik.	Emilia af Forselles.
Nikolaistad.	Elimä socken, Myllylä.	Bomullspinnéri.	Bolag.
	Nikolaistad.	Lädergarfveri.	O. Th. Widgren.
	"	D:o.	Maria Sabel.
	"	D:o.	Finnilä & Komp.
	"	D:o.	C. J. Högvall.
	"	Fabrik för tillverkning af blyhvitt och andra färgstoffer.	A. A. Levón.

Nikolaistad.	Nikolaistad.	Hattfabrik.	W. Lumén.
	"	Plåtslagerifabrik.	C. O. Lindström.
	"	Tobaksfabrik.	Finnilä & Komp.
	"	Urfabrik.	P. A. Hällstén.
	Pörtom socken, Berga.	Glasbruk.	M. Ch. Sjöberg.
	"	Mekanisk verkstad och gjuteri.	M. Ahlholm.
	Mustasaari socken.	Fajansfabrik.	H. Fagerholm.
	"	Fabrik för tillverkning af federalmakare och bokbindarearbeten.	K. A. Österblad.
	"	Glasbruk.	A. Grönberg och barn.
	"	Pappersbruk.	Desamma.
	Lillkyro socken.	Klädesfabrik.	J. P. Hedström.
Nykarleby.	Nykarleby stad.	Lädergarfveri.	A. J. Thulin.
	"	D:o.	Sundström & Lundqvist enkor.
	" socken.	D:o.	J. Eng.
	"	Tobaksfabrik.	Densamme.
	Lappo socken.	Lädergarfveri.	C. A. Lundqvist.
	Lappajärvi socken.	Pappersbruk.	C. J. & A. A. Fellman.
	Munsala "	Glasbruk.	N. Malmberg.
Nyslott.	Nyslotts stad.	Lädergarfveri.	J. Strömberg.
	"	Färgerifabrik.	J. H. Schönqvist.
	Kerimäki socken.	Glasbruk.	Lydecken & Harling.
Nystad.	Nystad.	Lädergarfveri.	F. H. Roslin.
	"	Likör- och spritfabrik.	C. R. Ljung.
	"	D:o.	J. A. Forström.
	"	D:o.	C. G. Wesén.
	"	Svarfverifabrik för far- tygsblock.	C. G. Silander.
	"	D:o.	C. L. Leijman.
	"	Tobaksfabrik.	F. W. Wahlberg.
Nädendal.	Nädendals stad.	Spritfabrik.	C. Franck.
	"	D:o.	F. Packalén.
Raumó.	Raumó stad.	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	J. E. Eriksson.
	"	Färgerifabrik.	I. J. Pihlman.
	"	D:o.	C. F. Wesander.
	"	D:o.	J. G. Nordling.
	"	Repslagerifabrik.	C. R. Rostedt.
	"	Urfabrik.	I. J. Hjort.
	"	D:o.	S. W. Backman.
	"	Yllespinneri.	J. G. Nordling.
S:t Michel.	S:t Michels stad.	Spritfabrik.	J. G. Liukoinen.
	"	Ångbrännvinsbränneri.	Densamme.
	"	Ölbryggeri.	K. Petroff.
Tammerfors.	Tammerfors stad.	Bomullsspinneri.	Finlayson & Komp.
	"	Lädergarfveri.	A. Klingsten.
	"	D:o.	J. Koskinen.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	A. A. Brander.

Tammerfors.	Tammerfors stad.	Fabrik för tillverkning af blyhagel.	Disponent C. N. Pettersson.
	"	Fabrik för måleri och glasmästeri arbeten.	A. Wuorinen.
	"	D:o.	H. H. Fredman.
	"	Trädpapersmassfabrik	Nokia aktiebolag.
	"	Sprittfabrik.	K. Hakulin.
	"	D:o.	E. J. Granberg.
	"	D:o.	E. Hagelberg.
	"	Körsnärfsabrik.	O. Holmberg.
	"	Oljeslageri.	B. A. Tennberg.
	"	Pappersbruk.	J. C. Frenckell & Son.
	"	Plåtslagerifabrik.	Henrika Lindstedt.
	"	Strumpfabrik.	W. v. Nottbeck.
	"	Tobaksfabrik.	W. C. Sjerner.
	"	Tändsticksfabrik.	Disp. J. H. Eliander.
	"	D:o.	K. O. Laurén.
	"	Urfabrik.	W. Rautell.
	"	Yllespinneri och väfveri.	Th. Pettersson.
	"	Ångbränneri.	E. J. Granberg.
	"	D:o.	O. Mellgren.
	"	Ölbryggeri.	J. A. Eberlein.
	"	D:o.	B. A. Tennberg.
	Messuby socken.	Klädesfabrik.	Bolag; disp. C. Zuhr.
	" "	Linnespinneri- och väfnadsfabrik.	Tammerfors Linne- & jernmanufakturaktiebolag.
	Tavastkyro socken.	Bomullsspinneri.	Hammaren & Komp.
	" "	Lädergåfveri.	H. Siliander.
	" "	Trädpapersmassfabrik	Hamaren & Komp.
Tavastehus.	Tavastehus stad.	Fabrik för tillverkning af manskläder.	F. Kiuttu.
	"	Sprittfabrik.	J. Åkerman.
	"	D:o.	A. Novaschiloff.
	"	D:o.	A. Bollfras.
	"	Körsnärfsabrik.	S. Lindqvist.
	"	Möbelfabrik.	F. F. Fagerström.
	"	Ångbränneri.	A. Bollfras.
	"	D:o.	A. Bogdanoff & A. Novaschiloff.
	"	Ölbryggeri.	Disponent A. Bollfras.
	"	D:o.	Disp. J. F. Schmauser.
	Tammela socken.	Bomullsspinneri.	Forssa aktiebolag.
	Padasjoki socken.	Oljeslageri.	C. v. Fieandt.
	Koskis kapell.	Klädesfabrik.	S. von Essen.
	Urdiala socken, Notsjö.	Glasbruk.	T. Costiander.
	Janakkala s:n, Tervakoski.	Pappersbruk.	Bolag.
	"	Terpentinfabrik.	Aktiebolag, disp. F. Krogius.
	Uleåborgs stad.	Sprittfabrik.	E. Reis.
	"	D:o.	Aktiebolag.
	"	D:o.	G. A. Grönlund.
	"	Tändsticksfabrik.	J. Keckman.
	"	Ölbryggeri.	Aktiebolag.
	"	D:o.	J. W. Snellman.

Uleåborg.	Uleåborgs stad.	Ölbryggeri.	Anna Fellman.
Wiborg.	Kuusamo socken.	Färgerifabrik.	C. F. Forsberg.
	Wiborgs stad.	Cikoriefabrik.	W. Rothe.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	P. Piiranen.
	"	Fabrik för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten.	A. J. Palmberg.
	"	Sprittfabrik.	W. Rothe.
	"	D:o.	I. Schuschin.
	"	D:o.	Tschusoff & Sopotoff.
	"	Kardfabrik.	J. Brandt.
	"	Ljus- och tvålfabrik.	Havis aktiebolag.
	"	D:o.	Detsamma.
	"	Mekanisk verkstad.	Aktiebolag.
	"	Musikinstrumentfabrik.	J. Hiekisch.
	"	Möbelfabrik.	C. G. Hammarlund.
	"	D:o.	Enkan Wikman.
	"	D:o.	A. Lindholm.
	"	Svafvelsyrefabrik.	Havis aktiebolag.
	"	Tobaks-, cigarr- och snusfabrik.	H. Bödecker.
	"	D:o.	W. Nustrojeff.
	"	D:o.	W. Ivanoffsky.
	"	D:o.	I. Kireloff.
	"	D:o.	R. Golin.
	"	Ölbryggeri.	Föreningensbolag.
	"	D:o.	Havis aktiebolag.
	" socken.	Cikoriefabrik.	J. F. Hackman.
	"	Trädpapersmassfabrik	A. Thuneberg.
	Nykyrka.	Lädergarfveri.	C. Sundman.
	"	Färgerifabrik.	Densamme.
Willmanstrand.	Willmanstrand stad.	Sprittfabrik.	A. Kravatinsky.
	Lappvesi socken.	Lädergarfveri.	F. Mikonsaari.
	"	D:o.	P. Haikola.
Åbo.	Åbo stad.	Bomullsspinneri.	L. E. Stigzelius' arvingar.
	"	Borstbinderifabrik.	A. G. Andersson.
	"	Fajansfabrik.	E. Julin m. fl.
	"	Förtenningsfabrik.	C. J. Wulff.
	"	Fabrik för tillverkning af manskläder.	A. J. Lindholm.
	"	D:o.	W. Hedlund.
	"	D:o.	E. Hj. Carlstedt.
	"	Måleri och glasmästeri- fabrik.	W. Weini.
	"	Parfumerifabrik.	Maria Fahlgren.
	"	D:o.	C. Jönsson.
	"	Sprittfabrik.	C. A. Nyberg.
	"	D:o.	V. A. Reims.
	"	D:o.	A. B. Nordfors.
	"	D:o.	Amanda Enlund.

Åbo.	Åbo stad.	Sprittfabrik.	J. Cowie.
"	"	D:o.	R. F. Wessman.
"	"	D:o.	C. A. Rönberg.
"	"	D:o.	C. W. Löfgren.
"	"	D:o.	W. L. B. Strandell.
"	"	D:o.	A. Lindroos.
"	"	D:o.	W. Th. Holm.
"	"	D:o.	Anna Thureson.
"	"	Färgerifabrik.	C. J. Hällström.
"	"	Handskfabrik.	C. F. Mannerström.
"	"	Klädesfabrik.	Th. Hällström.
"	"	Konditorirörelse.	A. C. Lemberg.
"	"	Korkfabrik.	A. Wikander.
"	"	Korgfabrik.	L. G. Zettergren.
"	"	Likkistfabrik.	G. Wilén.
"	"	Mekanisk verkstad.	W. Crichton & Komp.
"	"	Möbelfabrik.	G. W. Haglund.
"	"	D:o.	G. A. Bergström.
"	"	D:o.	A. W. Elmén.
"	"	D:o.	J. E. Lindqvist.
"	"	Porter- och ättiksfabrik.	A. E. Nissle.
"	"	D:o.	L. W. Tallberg.
"	"	Repslagerifabrik.	J. W. Grönfors.
"	"	Skeppsvarf.	E. Julin m. fl.
"	"	Skjortfabrik.	G. A. Petrelius.
"	"	D:o.	Carolina Juselius.
"	"	Socketbruk.	C. M. Dahlström m. fl.
"	"	Socketbageri.	A. G. Wiberg.
"	"	Spegelfabrik.	J. M. Westling.
"	"	Topaks-, cigarr- och snusfabrik.	C. G. Lindberg.
"	"	D:o.	F. Rettig.
"	"	D:o.	W. Th. Holm.
"	"	D:o.	R. F. Jäderholm.
"	"	Trikottfabrik.	A. af Björkstén.
"	"	Tunnbinderifabrik.	M. Riddar.
"	"	Vinfabrik.	C. P. Melchersoon.
"	"	Åkdonsfabrik.	C. Armfelt.
"	"	Ölbryggeri.	J. A. von Essen m. fl.
"	"	D:o.	G. E. Malmgren.
"	"	D:o.	W. A. Reims m. fl.
Loimijoki socken.		Lädergarfveri.	W. Wesslin.
S:t Marie "		Parfymerifabrik.	W. Lankaster.
" "		Ölbryggeri.	E. Julin & Komp. m. fl.
Kimito socken, Dalsbruk.		Mekanisk verkstad.	I. Stünzi.
Lundo socken, Littois.		Klädesfabrik.	C. M. Dahlström m. fl.
Pöytis socken, Tourula.		Glasbruk.	A. G. och C. Armfelt.
S:t Karins socken.		Färg- och kritqvarn.	E. Julin & Komp.
Kiikala socken, Tertilä by.		Pappersbruk.	W. Bolin.
Uskela socken.		D:o.	Densamme.
" "		D:o.	J. G. Wikeström.

Helsingfors, af Manufakturdirektionen, den 29-December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Litt. C.

Förteckning å de magistraterna i Finlands städer underlydande och vid 1873 års utgång i verksamhet varande fabriker och manufakturinrättningar, ordnade efter de magistrater, under hvilka en hvar af dem lyder.

Magistraten i	Orten der inrättningen är belägen.	Inrättningens ändamål.	Ägarens namn.	
Björneborg.	Björneborgs stad.	Engelskt lädergarfveri.	J. G. Grönroos.	
	"	Fajansfabrik m. m.	J. G. Helander.	
	"	D:o.	F. M. Edman.	
	"	Likörfabrik m. m.	P. Larsson.	
	"	D:o.	J. Ahlqvist.	
	"	D:o.	S. J. Frank.	
	"	D:o.	F. W. Petrell.	
	"	D:o.	J. Milan.	
	"	Kardfabrik.	E. Fredriksson.	
	"	D:o.	K. Kajalin.	
	"	Lerpipsfabrik.	F. N. Stenberg.	
	"	Mekaniskverkstad m. m.	C. J. Lindström.	
	"	Möbelfabrik.	J. F. Fredriksson.	
	"	Ätticksfabrik.	F. Sandlund.	
	"	Skeppsvarf.	Hamndirektionen.	
	"	Tändsticksfabrik.	Aktiebolag.	
	"	Ölbryggeri.	Bolag.	
	"	D:o.	F. Grönvall.	
	"	D:o.	M. Bäckman.	
	"	D:o.	V. Söderman.	
	Borgå.	Sastmola socken.	Krukmakarfabrik.	Erik Ström.
		" Kuvaskangas.	Glasbruk.	A. Ahlström.
" Långfors.		Pappersbruk.	Densamme.	
Ulfby socken, Sahakoski.		Oljeslageri.	A. & S. Bäckström.	
" Karlsmark.		Yllespinneri.	J. F. Nyström m. fl.	
Borgå stad.		Lädergarfveri.	J. P. Järveläinen.	
"		Kakelfabrik.	F. F. Palm.	
"		Fabrik för tillverkning af oädla metaller.	E. Bärblom.	
"		D:o.	E. A. Kasten.	
"		Sadelmakerifabrik.	A. F. Malmberg.	
"	Måleri och glasmästerifabrik.	K. Granbom.		
"	Likörfabrik m. m.	C. A. Levin.		
"	"	V. Stenius.		
"	Kardfabrik.	A. Edelman.		
"	Möbelfabrik.	V. C. Olander.		
"	Tobaksfabrik.	F. V. Strandström.		
"	D:o.	A. G. Rosenqvist.		

Borgå.	Borgå.	Ölbryggeri.	W. Wullff.
	Sibbo socken.	Tvål- och parfymfabrik.	C. F. Blomberg.
Brahestad.	Mäntsälä, Sellinge.	Glasbruk.	Lind & Sourander.
	Brahestad.	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	J. Sirviö & J. P. Antell.
Ekenäs.	Ekenäs stad.	Lädergarfveri.	A. G. Gardberg.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller.	P. Madsén.
	"	Likörfabrik m. m.	A. F. Borenius.
	"	D:o.	C. F. Sohlström.
	"	Porterfabrik.	F. Hultman.
	"	Tobaksfabrik.	G. F. Wickström.
	"	Yllespinneri.	A. V. Berglund.
	Wichtis socken, Palojärvi.	D:o.	A. M. Lundin.
Fredrikshamn.	Fredrikshamn stad.	Bagerifabrik.	K. Aladin.
	"	Bleckslagerifabrik.	W. Warzabu.
	"	Måleri- och glasmästeri- fabrik.	A. J. Sjöberg.
	"	D:o.	H. Willberg.
Gamlakarleby.	Gamlakarleby stad.	Kardfabrik.	A. Damström.
	"	Tobaksfabrik.	Aktiebolag.
	"	D:o.	Finnilä & Komp.
	"	Ångbränneri.	H. J. Forsén.
	"	D:o.	Aktiebolag.
	"	Likörfabrik m. m.	J. Forsén.
	"	D:o.	J. Lassander.
	"	D:o.	G. Öberg.
	"	Ölbryggeri.	C. Donner & J. Herler.
	Gamla Karleby socken.	Fajansfabrik.	G. A. Rönqvist.
Helsingfors.	Helsingfors stad.	Bagerifabrik.	M. G. Lindqvist.
	"	D:o.	F. H. Lundgren.
	"	D:o.	D. H. A. Bergström.
	"	Bleckslagerifabrik.	A. R. Söderströms enka.
	"	Fajansfabrik.	W. Andsten.
	"	D:o.	S. Åkesson.
	"	D:o.	W. Eichinger.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller.	J. E. Fagerroos.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	F. E. Bergman.
	"	D:o.	J. Nyberg.
	"	D:o.	O. J. H. Messerschmidt.
	"	D:o.	J. Nissinen.
	"	Fabrik för tillverkning af foderalmakare och bokbindare arbeten.	C. L. Jürgenfeldt.
	"	D:o.	J. F. Lagerbohm.

Helsingfors.	Helsingfors stad.		
		Fabrik för tillverkning af federalmakare och bokbindarearbeten.	J. A. Lindén.
	"	Fabrik för tillverkning af kirurgiska bandager, hängsel m. m.	A. Starosky.
	"	Fabrik för tillverkning af manskläder.	C. Lundström.
	"	D:o.	A. E. Jürgens.
	"	D:o.	F. L. Nikander.
	"	D:o.	J. Järvelin.
	"	D:o.	F. Aspelin.
	"	D:o.	C. E. Göhle.
	"	D:o af gångkläder.	M. M. Holgren.
	"	Fabrik för tillverkning af sadelmakarearbeten.	E. Falk.
	"	D:o af skoplagg.	E. Boström.
	"	D:o.	J. W. Tuisku.
	"	D:o.	L. Nathus.
	"	D:o.	P. Liiman.
	"	D:o.	J. E. Nyqvist.
	"	D:o.	F. A. Werner.
	"	D:o.	F. E. Bäckman.
	"	D:o.	J. W. Westenius.
	"	Fabrik för tillverkning målare- och glasmästarearbeten.	C. O. Mattlin.
	"	D:o.	A. K. Wessman.
	"	Fabrik för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten.	E. Forsberg.
	"	D:o.	C. M. Sundbäck.
	"	D:o.	A. L. Hartvall.
	"	Likör och spritfabrik.	Sofia Falkman.
	"	D:o.	F. E. Ekberg.
	"	D:o.	I. Wavulin.
	"	D:o.	P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	C. Linder.
	"	D:o.	S. E. Mæxmontan.
	"	D:o.	F. W. Langhoff.
	"	D:o.	F. A. Björklund.
	"	Färgerifabrik.	B. A. Ölander.
	"	Handskfabrik.	F. Larsson.
	"	Hattfabrik.	A. Domsch.
	"	D:o.	E. Fazar.
	"	Hofslagerifabrik.	E. J. Koch.
	"	D:o.	A. Silfvast.
	"	Korgfabrik.	E. Nordström.
	"	Körsnärffabrik.	A. F. Gratschoff.
	"	D:o.	R. Holmberg.
	"	D:o.	A. Domsch.
	"	Leksaksfabrik.	F. E. Paulin.
	"	Likkistfabrik.	G. A. Wall.

Helsingfors.	Helsingfors stad.	Likkistfabrik.	G. A. Holmberg.
	"	D:o.	F. J. Holmgren.
	"	Ljus- och tvålfabrik.	A. F. Fohström.
	"	D:o.	W. Eichinger.
	"	D:o.	C. Sauren.
	"	Lysgasfabrik.	F. Kiseleff.
	"	Mekanisk verkstad och	J. D. Stenberg & söner.
	"	gjuteri.	
	"	D:o.	Osberg & Bade.
	"	D:o.	Oskar Eklund.
	"	Musikinstrumentfabrik.	J. E. Engström.
	"	Möbelfabrik.	J. W. Alander.
	"	D:o.	C. J. Berglund.
	"	D:o.	I. Lindblom.
	"	D:o.	C. L. Bohnhoff.
	"	D:o.	J. R. Lindfors.
	"	D:o.	G. A. Ringqvist.
	"	D:o.	A. F. Berglund.
	"	D:o.	C. A. Lindroos.
	"	D:o.	R. Tullgrén.
	"	D:o.	A. Hertz.
	"	D:o.	O. Carlström.
	"	D:o.	G. E. Blom.
	"	D:o.	F. E. Schwank.
	"	D:o.	G. Sarin.
	"	D:o.	J. Åberg.
	"	D:o.	R. F. Heimberger.
	"	Plåtslagerifabrik.	J. Antsou.
	"	Porter- och ättiksfabrik.	C. G. Langéen.
	"	D:o.	P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	H. Brummer & Komp.
	"	Repslagerifabrik.	W. Eichinger.
	"	Skeppsvarf.	Bolag.
	"	Snörmakerifabrik.	E. R. Wahlberg.
	"	Socketbruk.	F. Kiseleff.
	"	Spegelfabrik.	R. F. Heimberger.
	"	Spikfabrik.	H. Söderström.
	"	Stentryckeri.	F. Lievendal.
	"	Tapetfabrik.	J. E. Jurjew.
	"	D:o.	G. Rieks.
	"	Tobaks-, cigarr- och	H. Borgström.
	"	snusfabrik.	
	"	D:o.	C. F. Wickholm.
	"	D:o.	Tollander & Klärich.
	"	Torrdocka jämte meka-	Tammerfors linne- och jernma-
	"	nisk verkstad.	nufakturaktiebolag.
	"	Urfabrik.	E. Lindroos.
	"	D:o.	C. G. Palmgren.
	"	Åkdonsfabrik.	F. W. Grönqvist.
	"	D:o.	G. Asplund.
	"	D:o.	E. Spennert.
	"	D:o.	C. J. Holmberg.
	"	D:o.	A. W. Winqvist.

Helsingfors.	Helsingfors.	Åkdonsfabrik.	E. J. Tallqvist.
	"	Ölbryggeri.	P. Sinebrykoff.
	"	D:o.	H. Brummer & Komp.
	Sjundeå socken.	Fajansfabrik.	C. v. Zansen & W. v. Kræmer.
	Sibbo socken.	Parfymfabrik.	C. F. Blomberg.
	Helsinge socken.	Glasbruk.	R. Ullner.
	"	Oljeslageri.	H. Lindroos.
	"	Ölbryggeri.	Bolag.
Jakobstad.	Pyhäjärvi kapell, Högfors.	Mekanisk verkstad.	J. Brehmer.
	Jakobstad.	Lädergarfveri.	C. A. Ahlbäck.
	"	D:o.	P. L. Hallbäck.
	"	D:o.	H. Westerholm.
	"	Fabrik för tillverkning af beck och hartz.	Ph. U. Strengberg.
	"	D:o.	C. J. Thodén.
	"	Skeppsvarf.	O. A. Malm.
	"	Tobaksfabrik.	Ph. U. Strengberg & Komp.
	"	Tändstickrfabrik.	L. J. Peldán.
	"	Ångsåg.	O. A. Malm.
	"	Ölbryggeri.	C. G. Sanmark.
Joensuu.	Joensuu stad.	Lädergarfverifabrik.	Matts Poutiainen.
	"	Gelbgjuterifabrik.	J. Jacklin.
	"	Bagerifabrik.	I. Polakoff.
	"	Sprittfabrik.	I. Kononoff.
	"	D:o.	F. Neppenström.
Heinola.	Heinola stad.	Ölbryggeri.	F. Lemström m. fl.
	"	D:o.	J. F. Asplund.
Kaskö.	Kaskö stad.	Sprittfabrik.	K. D. Renström.
Jyväskylä.	Jyväskylä stad.	D:o.	Ch. Lindh.
	"	D:o.	E. J. Granberg m. fl.
Kexholm.	Kexholms stad.	D:o.	N. Lisitzin.
	" socken.	Fajansfabrik.	Enkan K. Artemjeff.
	" "	Trädsyrefabrik.	P. Leontjeff.
	Sordavala socken, Toivo.	Lädergarfveri.	N. Siitoin.
	Hiitola socken, Muisto.	D:o.	W. Lisitzin.
Kristinestad.	Kristinestad.	D:o.	L. Fougstedt.
	"	Möbelfabrik.	A. Wörstén.
Kuopio.	Kuopio stad.	Lädergarfveri.	C. G. Svahn.
	"	Ljus- och tvålfabrik.	D. F. Bastmans sterbhus.
	"	Sprittfabrik.	G. Ranin.
	"	D:o.	Aktiebolag.
	Kuopio socken.	Tändsticksfabrik.	J. Silvendoinen m. fl.
	Libelits socken.	Klädesfabrik.	I. Snellman.
	Leppävirta s:n, Warkaus.	Mekanisk verkstad.	P. Wahl & Komp.
	Nilsjä s:n, Strömsdal.	D:o.	Dmitri Ponomareff.
Lovisa.	Lovisa stad.	Lädergarfveri.	Enkan M. Bergman.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	J. E. Kadenius.
	"	Sprittfabrik.	J. Hansson.
	"	Cigarrfabrik.	G. A. Rosvall.
	"	Ölbryggeri.	K. M. Creutz.

Lovisa. Nikolaistad.	Elimä socken. Nikolaistad.	Sprittfabrik. Bomullspinneri. Lädergarfveri.	Emilia af Forselles. Bolag.
	"	D:o.	O. T. Widgren.
	"	D:o.	Finnilä & Komp.
	"	Fajansfabrik.	K. J. Högvall.
	"	Fabrik för tillverkning af blyhvitt och andra färgstoffer.	M. S. Nyström.
	"	Hattfabrik.	A. A. Levin & F. A. Birling.
	"	Plåtslagerifabrik.	W. Lumén.
	"	Tobaksfabrik.	C. O. Lindström.
	"	Urfabrik.	Finnilä & Komp.
	Pörtom socken, Berga.	Glasbruk.	P. A. Hällstén.
	" Ahlholm.	Metallgjuteri.	M. K. Sjöberg.
	Mustasaari s:n, Grönvik.	"	M. Ahlholm.
	" Jungsund.	Pappersbruk.	A. Grönberg.
	" "	Fajansfabrik.	A. Grönberg och barn.
	Mustasaari socken.	Fabrik för tillverkning af federalmakare och bokbindarearbeten.	H. Fagerholm.
	Lillkyro socken.	Klädesfabrik.	K. A. Österblad.
Nykarleby.	Nykarleby stad.	Lädergarfveri.	J. P. Hedström.
	"	D:o.	A. J. Thulin.
	Wörå socken.	Mekanisk verkstad.	J. W. Lundqvists enka.
	"	Tobaksfabrik.	S. M. Björkenheims arfvingar.
	Nykarleby socken.	Oljeslägeri.	P. A. Lindskog.
	" Nygård.	Lädergarfveri.	O. von Essen.
	" "	Tobaksfabrik.	J. Eng.
	Lappo socken.	Lädergarfveri.	Depsamme.
	Munsala socken, Sandnäs.	Glasbruk.	C. A. Lundqvist.
	Lappajärvi socken, Haga.	Pappersbruk.	N. Malmberg.
Nyslott.	Nyslotts stad.	Lädergarfveri.	C. J. & A. A. Fellman.
	"	Färgerifabrik.	J. Strömberg.
	" Savola.	Ångsåg.	J. H. Schönqvist.
	Kerimäki socken.	Glasbruk.	Rundgren & Söderman.
	"	Terpentinfabrik.	Lydecken & Harling.
Nystad.	Nystad.	Lädergarfveri.	I. Pulkinen.
	"	Fabrik för tillverkning af skoplagg.	F. H. Roslin.
	"	Sprittfabrik.	L. M. Koskinen.
	"	D:o.	C. R. Ljung.
	"	D:o.	J. A. Forström.
	"	Svarfverifabrik för far- tygsblock.	C. G. Wesén.
	"	D:o.	C. G. Silander.
	"	Tobaksfabrik.	C. L. Leijman.
	"	Tändsticksfabrik.	F. W. Wahlberg.
Nådendal.	Nådendals stad.	Sprittfabrik.	G. A. Sacklén.
	"	D:o.	C. Franck.
Raumo.	Raumo stad.	D:o.	F. Packalén.
	"	D:o.	E. W. Grönberg.
	"	Kopparslagerifabrik.	J. E. Eriksson.

Raumo.	Raumo stad.	Färgerifabrik.	J. G. Nordling.
	"	Repslagerifabrik.	C. R. Rostedt.
	"	Urfabrik.	I. J. Hjort.
	"	D:o.	S. W. Backman.
	"	Yllespinneri.	J. G. Nordling.
S:t Michel.	S:t Michels stad.	Sprittfabrik.	J. G. Liukoinen.
	"	D:o.	C. Carstén.
	"	Ångbränvinsbränneri.	J. G. Liukoinen.
	"	Ölbryggeri.	K. Petroff.
Tammerfors.	Tammerfors stad.	Bomullsspinneri.	Finlayson & Komp.
	"	Lädergarveri.	A. Klingsten.
	"	Fabrik för tillverkning af arbeten af oädla metaller.	A. A. Brander.
	"	Fabrik för tillverkning af blyhagel.	C. N. Pettersson.
	"	Trädpapersmassfabrik.	Nokia aktiebolag.
	"	Sprittfabrik.	E. J. Granberg.
	"	D:o.	K. Hakulin.
	"	D:o.	O. S. Mellgren.
	"	Körsnårsfabrik.	O. Holmberg.
	"	Möbelfabrik.	W. Hartman.
	"	Oljeslageri.	B. A. Tennberg.
	"	Pappersbruk.	J. C. Frenckell & Son.
	"	Plåtslagerifabrik.	Henrika Lindstedt.
	"	Strumpfabrik.	W. v. Nottbeck.
	"	D:o.	J. Peterson.
	"	Tobaksfabrik.	W. C. Stjerner.
	"	Tändsticksfabrik.	K. O. Laurén.
	"	D:o.	A. Brander.
	"	Urfabrik.	K. Toivonen.
	"	Yllespinneri och väveri.	J. Peterson.
	"	Ångbränneri.	E. J. Granberg.
	"	D:o.	E. Hagelberg.
	"	Ölbryggeri.	J. A. Eberlein.
	"	D:o.	B. A. Tennberg.
	Messuby socken.	Linnespinneri- och väveri.	Tammerfors Linne- & jernmanufakturaktiebolag.
	"	Masugn och mekanisk verkstad.	Desamma.
	"	Klädesfabrik.	Bolag; disp. C. Zuhr.
	Sääksmäki socken.	Trädpapersmassfabrik.	Walkiakoski aktiebolag.
	Tavastkyro socken.	D:o.	Hammarén & Komp.
	"	Bomullsspinneri och väveri.	Densamme.
	"	Lädergarveri.	H. Siljander.
Tavastehus.	Tavastehus stad.	Kakelfabrik.	A. J. Lundström.
	"	Möbelfabrik.	F. F. Fagerström.
	"	Sprittfabrik.	J. Åkerman.
	"	D:o.	A. Novaschiloff.
	"	D:o.	A. Bollfras.
	"	Ångbränneri.	A. Bogdanoff & A. Novaschiloff.

Tavastehus.	Tavastehus stad.	Ångbränneri.	A. Bollfras.
	"	Ölbryggeri.	J. F. Lönnholtz.
	"	D:o.	A. Bollfras.
	Janakkala socken.	Terpentinfabrik.	Turengi fabriks aktiebolag.
	" Tervakoski.	Pappersbruk.	Aktiebolag.
	Padasjoki socken.	Oljeslageri.	C. v. Fieandt.
	Tammela socken, Forssa.	Bomullsspinneri.	Aktiebolag.
	Urdiala socken, Notsjö.	Glasbruk.	T. Costiander.
	Koskis kapell.	Klädesfabrik.	S. von Essen.
Torneå.	Torneå stad.	Färgerifabrik.	K. F. Forsberg.
Uleåborg.	Uleåborgs stad.	Sprittfabrik.	E. Reis.
	"	D:o.	Aktiebolag.
	"	D:o.	G. A. Grönlund.
Wiborg.	Wiborgs stad.	Cikoriefabrik.	W. Rothe.
	"	Kopparslagerifabrik.	P. Piironen.
	"	Fabrik för tillverkning af selters och andra kolsyrade vatten.	A. J. Palmberg.
	"	Sprittfabrik.	W. Rothe.
	"	D:o.	I. Schuschin.
	"	D:o.	Tschusoff & Sopotoff.
	"	D:o.	H. Siliverstoff.
	"	Ljus- och tvålfabrik.	Havis aktiebolag.
	"	D:o.	Detsamma.
	"	Mekanisk verkstad.	Aktiebolag.
	"	Musikinstrumentfabrik.	F. Hiekisch.
	"	Möbelfabrik.	C. G. Hammarlund.
	"	D:o.	Enkan Wikman.
	"	D:o.	A. Lindholm.
	"	Spikfabrik.	A. W. Berg.
	"	Svafvelsyrefabrik.	Havis aktiebolag.
	"	Tobaks-, cigarr- och snusfabrik.	H. Bödecker.
	"	D:o.	W. Neustrojeff.
	"	D:o.	I. K. Kannin.
	"	D:o.	R. Golin.
	"	D:o.	P. Sergejeff.
	"	D:o.	P. Jakovleff.
	"	Ölbryggeri.	Bolag.
	"	D:o.	Havis aktiebolag.
	" socken.	Cikoriefabrik.	J. F. Hackman.
	"	Trädpappersmassesfabrik	A. Thuneberg.
	Nykyrka, socken.	Färgerifabrik.	C. Summa.
	"	Lädergarfveri.	Densamme.
Willmanstrand.	Willmanstrand stad.	Sprittfabrik.	A. Kravatinsky.
	"	D:o.	A. Schiräkoff.
	Lappvesi socken.	Lädergarfveri.	F. Mikonsaari.
	"	D:o.	P. Haikola.
Åbo.	Åbo stad.	Borstbinderifabrik.	A. G. Andersson.
	"	Bomullsspinneri.	John Barker & Komp.
	"	Fajansfabrik.	E. Julin m. fl.
	"	D:o.	A. J. Nygren.

Åbo.	Åbo stad.	Fabrik för tillverkning af arbeten af ädla och oädla metaller.	E. L. Lagerström.
	"	Förtenningsfabrik.	C. J. Wulff.
	"	Sadelmakerifabrik.	A. J. Lindholm.
	"	Måleri och glasmästerifabrik.	W. Weini.
	"	Parfumerifabrik.	Disponent F. Fahlgren.
	"	D:o.	C. Jönsson & Komp.
	"	Sprittfabrik.	C. A. Nyberg.
	"	D:o.	V. A. Reims.
	"	D:o.	A. B. Nordfors.
	"	D:o.	J. Cowie.
	"	D:o.	R. F. Wessman.
	"	D:o.	C. A. Rönberg.
	"	D:o.	C. W. Löfgren.
	"	D:o.	A. S. Thuresson.
	"	D:o.	K. L. B. Strandell.
	"	D:o.	A. Lindroos sterbhus.
	"	D:o.	A. Blomberg.
	"	D:o.	Amalienborgs aktiebolag.
	"	Fruktvinsfabrik.	C. P. Melchersson.
	"	Klädesfabrik.	T. Hellström.
	"	Konditorirörelse.	A. K. Lemberg.
	"	Korkfabrik.	A. Wicander.
	"	Korgfabrik.	L. G. Zettergren.
	"	Mekanisk verkstrad.	W:m Crichton & Komp.
	"	Möbelfabrik.	A. W. Elmén.
	"	D:o.	G. W. Haglund.
	"	D:o.	G. A. Bergström.
	"	D:o.	J. E. Lindqvist.
	"	Porter och ättiksfabrik.	A. E. Nissle.
	"	D:o.	L. H. Tallberg.
	"	D:o.	J. H. Söderlund.
	"	Repslagerifabrik.	J. W. Grönfors.
	"	Skeppsvarf.	E. Julin & Komp. m. f.
	"	Skjortfabrik.	G. A. Petrelius.
	"	D:o.	C. Juselius.
	"	Sockerbruk.	C. M. Dahlström m. f.
	"	Sockerbageri.	A. G. Wiberg.
	"	Spegelfabrik.	J. M. Westling.
	"	Tobaksfabrik.	P. F. Rettig.
	"	D:o.	R. F. Jäderholm.
	"	D:o.	V. T. Holm.
	"	D:o.	C. H. Fischer.
	"	Trikotfabrik.	A. af Björkstén.
	"	Tunnbinderifabrik.	M. Riddar.
	"	Åkdonsfabrik.	C. Armfelt.
	"	Ölbryggeri.	J. M. von Essens arfvingar.
	"	D:o.	Bolag.
	Uskela s:n, Juvankoski.	Pappersbruk.	W. Bolin.
	D:o. Iloniemi.	Glasbruk.	J. G. Wikeström.

Åbo.	S:t Marie socken. ” Loimijoki socken. Pöytis socken, Tourula. Kimito socken, Dahlsbruk. Kiikala socken, Terttilä. S:t Karins socken. Lundo socken, Littois.	Parfymfabrik. Porterfabrik. Lädersgarfveri. Glasbruk. Mekanisk verkstad. Pappersbruk. Färg- och kritqvarn. Klädesfabrik.	Chr: D. Kröger, & Komp:s efter- trädare. E. Julin & Komp. m: fl. W. Wesslin. A. G. & C. Armfelt. J. Stünzi. W. Bolin. E. Julin & Komp. C. M. Dahlström m. fl.
------	--	---	---

Helsingfors af Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Tabellarisk öfversigt af samtliga under Magistraterna i Finlands städer lydande och i verksamhet varande fabriker och manufakturinrättningar vid slutet af år 1871.

Magistraten i	Fabriker för tillverkning af:																										Summa.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
	Ölbyggerier.	Vinfabrik.	Ängsränniner.	Äktningsfabrik.	Yllepinnier och väfverier.	Urfabriker.	Tändstickfabrik.	Pegelstageri.	Torrdocka.	Trikotfabriker.	Tobaks-, cigarr- och snusfabrik.	Tapetfabriker.	Svarverifabrik för fartygsbåck.	Svafvelsyrefabriker.	Strumpfabriker.	Stennycken.	Spiktfabriker.	Spiegelfabriker.	Sokebergari och konditori.	Sokebruk.	Snömmakerifabriker.	Skjortfabrik.	Skoppvarf.	Repslagerifabriker.	Porter- och ättlesfabriker.	Plåstlagerifabrik.		Pappersbruk.	Oljelagerier.	Möbelfabriker.	Maskinstumentfabriker.	Mekanisk verkstad och gjuteri.	Lysgasfabrik.	Ljus- och välfabriker.	Linnespinneri.	Lekstiftfabriker.	Lerpipfabriker.	Leksaksfabriker.	Laekfabrik.	Körsnarsfabrik.	Krutbruk.	Korffabrik.	Korffabrik.	Korffabrik.	Korffabrik.	Klädofabriker.	Kardfabriker.	Jernbruk.	Hofslagerifabrik.	Hästangel.	Hartfabrik.	Handskfabriker.	Glasbruk.	Färgerifabrik.	Färg- och krigsvärn.	Fabrik för inredning af byggnader.	Ihkörer och spritvaror.	Selters och andra kolsytrade vatten.	tvål, parfymerier m. m.	terpentin, kamlin, tjära m. m.	pappersmassa af träd och trädpapper.	målare- och glasmästarearbeten.	skoplagg.	gångkläder.	manskläder.	sadelmakarearbeten.	foderalmakare- och bokbindarearbeten.	kirurgiska bandager, hängsel m. m.	blyhvitt och andra färgstoffer.	blylagel.	brons, messing och andra metallarbeten.	arbeten af ädla och oädla metaller.	fabrik för förtäring af jern, koppar m. m.	fajans-, porcellain, kakel och krukfabrik.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204	1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253	1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260	1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281	1282	1283	1284	1285	1286	1287	1288	1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295	1296	1297	1298	1299	1300	1301	1302	1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323	1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377

Förteckning öfver de fabriksanläggningar, för hvilka privilegier blifvit af Kejsersliga Senaten för Finland utfärdade under loppet af år 1871.

Tillståndsbrefvets datum.	Privilegieinnehafvarens namn.	Inrättningens ändamål.	Orten för fabriksanläggning.
1871.			
Januari	27 Ahlqvist, R., Handlande.	Sprittfabrik.	Nykarleby.
Februari	3 Thölö sockerbruksbolag.	D:o.	Helsingfors.
"	24 Granberg, E. J., Apothekare och Hagelberg, E., Bokhandlare.	D:o.	Jyväskylä.
Maj	19 Kravatinski, Sila, Handlande.	D:o.	Willmanstrand.
Juni	14 Neppenström, F., Handlande och Ryninen, R., Handlande.	D:o.	Joensuu.
Juli	12 Stenius, O. W., Handlande.	D:o.	Borgå.
Augusti	16 Lauenstein, David, Fabriksidkare.	Fabrik för tillverkning af vagnar.	Wiborg.
"	23 Grönlund, G. A., Smedmästare.	Sprittfabrik.	Uleåborg.
September	20 Thureson, Anna Sofia, Enka.	D:o.	Åbo.
Oktober	13 Liukoinen, G., Handlande.	D:o.	S:t Michel.
"	27 Milan, Joh., Handlande.	D:o.	Björneborg.
November	17 Nasaroff, Greg., Kollegieråd.	D:o.	Wiborg.
"	" Freederickz, A., Baron.	D:o.	D:o.
"	29 Hernström & Liander, Firma.	Fabrik för tillverkning af jernvägsvagnar.	Sörnäs invid Helsingfors.
December	1 Ruokonen, J. H., Bonde.	Tändsticksfabrik.	Ruovesi socken.

Sammandrag af förestående förteckning.

Sprittfabriker	12.
Fabrik för tillverkning af vagnar	2.
Tändsticksfabrik	1.

Summa 15.

Genom resolution af den 12 Juli har K. S:n utvidgat det Handlanden N. Lisitzin den 1te Maj 1869 förunnade privilegium att i Kexholm drifva en sprittfabrik.

Uteslutande privilegier äro under året tilldelade:

den 16 Augusti, Fabrikanten Henrik Gahn å ett af honom upfunnet konserveringsmedel, benämndt "Amykos" under fem år.

den 19 Oktober, Ingeniören G. Törnudd å en af honom konstruerad ångpanna under åtta år.

Helsingfors å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Förteckning öfver de fabriksanläggningar, för hvilka privilegier blifvit af Kejsarliga Senaten för Finland utfärdade under loppet af år 1872.

Tillståndsbrefvets datum.	Privilegieinnehafvarens namn.	Inrättningens ändamål.	Orten för fabriksanläggning.
1872.			
April 13	Öberg, A. G., Handlande.	Sprittfabrik.	Gamlakarleby.
" 25	Wicander, August, Fabrikant.	Korkfabrik.	Åbo.
Juni. 29	Nordgren, Hjalmar, Handlande.	Sprittfabrik.	Nikolaistad.
" "	Lassander, Joh., Bagaremästare.	D:o.	Gamlakarleby.
September 12	Hagelberg, E., Handlande.	D:o.	Heinola.
" "	Moliis, B. I., Apothekare.	D:o.	Nyslott.
November 15	Sacklén, G., Handelsbokhållare.	Tändsticksfabrik.	Nystad.
" "	Lydecken, R., Handlande.	D:o.	Wiborg.
December 13	Maikkula ångbränneri.	Sprittfabrik.	Uleåborg.

Sammandrag af förestående förteckning.

Sprittfabriker	6.
Korkfabrik	1.
Tändsticksfabriker	2.
Summa	9.

Under årets lopp har genom K. S:ns transportresolution af den 11 April det Landthushållaren A. af Forselles den 1 Maj 1869 beviljade privilegium att i Elimä socken anlägga en sprittfabrik blifvit öfverflyttadt å hans enka Emilia af Forselles.

Uteslutande privilegier äro under året tilldelade:

- den 15 Mars Destillatören C. Falkman å en af honom konstruerad distillationsapparat under åtta år.
- den 1 Maj Doktor G. A. Björklund m. fl. å af dem förfärdigade vattentäta väfnader under fem år.
- " " Apothekar A. Sandberg å en af honom uppfunnen method att tillverka tändstickor under fem år.
- den 1 November Ingeniören K. G. Hult å en af honom uppfunnen vattenturbin under tio år.
- den 15 November Apothekaren A. Sandberg å en af honom uppfunnen method att tillverka tändstickor till den 1 Maj 1877.
- den 5 December Civilingeniören J. Stenberg å en af honom konstruerad gångsättningsapparat för ångmaskiner under tio år.

Helsingfors å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Förteckning öfver de fabriksanläggningar, för hvilka privilegier blifvit af Kejsrliga Senaten för Finland utfärdade under loppet af år 1873.

Tillståndsbrefvets datum.	Privilegieinnehafvarens namn.	Inrättningens ändamål.	Orten för fabriksanläggning.
1873.			
Januari 18	Tshedajeff, Petta, Borgare.	Sprittfabrik.	Fredrikshamn.
Mars 22	Ranius, N., Fabrikant.	Tändsticksfabrik.	Mäntsälä socken.
April 7	Carsténs, K., Ingeniör.	Sprittfabrik.	S:t Mickel.
" 26	Krank, A., Apothekare och Helminen H. F., Brännmästare för Heinola bränneriaktiebolag.	Fabrik för förädling af bränvin för tekniska och andra behof.	Heinola.
Maj 10	Schiräkoff, Afanasi, Handlande.	D:o D:o.	Willmanstrand.
Augusti 19	Bergroth, Fr. E., Apothekare och Hiltunen, Chr., Handlande.	Tändsticksfabrik.	Kuopio.
September 16	Åberg, K. W., Handelsbokhållare.	Sprittfabrik.	Kristinestad.
" 30	Heimberger, S., Handlande såsom disponent för Helsingfors tändsticksfabriksaktiebolag.	Tändsticksfabrik.	Helsingfors.
November 22	Wullf, Viktor, Handlande.	Sprittfabrik.	Lovisa.
" 25	Styrelsen för Rörstrand-aktiebolag i Konungariket Sverige.	Fabrik för tillverkning af porslin-, fajans- och andra tillverkningar af lera.	Villan 4, kallad Arabia, underlydande H:fors stad.

Sammandrag af förestående förteckning.

Sprittfabriker	6.
Tändsticksfabriker	3.
Porslinsfabrik	1.

Summa 10.

Följande fabriksprivilegier hafva under årets lopp blifvit genom af K. S:n utfärdade transport-resolutioner å andra personer öfverflyttade:

- den 15 Mars för Apothekaren F. W. Langhoff att öfvertaga det Thölö sockerbruksbolag den 3 Februari 1871 beviljade privilegium å en sprittfabrik i Helsingfors.
- den 13 Augusti för Handlandeeken Anna Kravatinski att öfvertaga det hennes aflidne man Handlanden Sila Kravatinski i lifstiden den 19 Maj 1871 beviljade privilegium å en sprittfabrik i Willmanstrand.
- den 16 September för Handlanden F. Neppenström att ensam öfvertaga det honom och Handlanden R. Ryninen den 14 Juni 1871 beviljade privilegium å en sprittfabrik i Joensuu.
- den 10 December för Guldsmedsenkan Anna Sofia Thuresson att under firman "Aura" sprittfabrik begagna det henne den 20 November 1871 förunnade privilegium å en sprittfabrik i Abo.

Uteslutande privilegier äro under året tilldelade:

- den 18 Januari Banmästaren A. Eriksson å en af honom uppfunnen snöplog.

- den 9 April Destillatören K. Falkman å särskilda tillägg å ett honom förut meddeladt patent å en distillationsapparat.
- den 28 Maj Densamma å d:o d:o
- den 22 Mars Fabriksdisponenten A. J. Rönnblom å af honom uppfunnet sätt att tillverka tändstickor intill den 1 Maj 1877:
- ” ” Pianisten Maria procopé å af henne uppfunnen konstruktion af orglar under tio år.
- den 31 Augusti Teknikern H. Hollefreund å en honom konstruerad universal mask och kyl apparat under fem år.
- ” ” Ingeniören A. Friedman å af honom konstruerade pumpar och injektorer under fem år.
- den 19 Augusti Fröken Maria Procopé å af henne uppfunnet sätt att knyta nät under tre år.
- den 5 November Destillatören K. Falkman å särskilda tillägg till ett honom förut meddeladt patent å en distillationsapparat.
- ” 7 ” Ungerska undersåten M. Hatschek, å af honom uppfunnet förfarande vid maskning för ölbrygd jämte dertill hörande apparater under fem år.

Helsingfors å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Sammandrag, utvisande antalet af socknehandtverkare i Finland jemte deras lärningar, upprättadt i enlighet med de från Guvernörerne inkomne förteckningar från år 1872.

	Summa	Värfvare	Väfskedsmakare	Vagnmakare	Lrmakare	Svarfvare	Snickare	Smeder	Slagföre	Skräddare	Skomakare	Sadelmakare	Målare	Marare	Kruk- och kakel- makare	Kopparslagare	Orgelbyggare	Kammakare	Hofslagare	Hjelmakare	Hattmakare	Gördelmakare	Gällare	Guld- och silver- arbetare	Glasvästare	Gelbgjutare	Garfvare	Färgare	Bundmakare	Bokbindare	Bleckslagare	Bagare	lärningar.	mästare.	
Nylands län																																		1,785	441
Åbo och Björneborgs län	5																																	2,222	282
Tavastehus län	3																																	1,338	551
Wiborgs län																																		910	238
S:t Michels län	1																																	378	73
Kuopio län	3																																	335	75
Wasa län	2	1																																642	155
Uleåborgs län	1																																	145	3
Summa	15	1	2																															7,755	1,818

Helsingfors å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Litt. G.

Sammandrag, utvisande antalet af socknehandtverkare i Finland jemte deras lärlingar, upprättadt i enlighet med de från Guvernörerne inkomne förteckningar från år 1871.

	Summa	Värfvare	Vätskedsmakare	Vagnmakare	Urmakare	Svarfvare	Snickare	Smeder	Slagtare	Skräddare	Skomakare	Sadelmakare	Målare	Murare	Kruk- och kakel- makare	Kopparslagare	Orgelbyggare	Kammakare	Hofslagare	Hjelmakare	Hattmakare	Gördelmakare	Gällare	Guld- och silver arbetare	Glasmästare	Gelbgjutare	Garfvare	Färgare	Bundtmakare	Bokbindare	Bleckslagare	Bagare	lärlingar.	mästare.				
Nylands län											620	169	550	155	279	70	100	12	20	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,765	434		
Åbo och Björneborgs län	5										699	105	685	83	431	59	178	10	42	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,330	290	
Tavastehus län	3										415	207	348	145	296	79	104	52	9	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,338	551	
Wiborgs län		1									195	50	314	79	307	66	71	8	36	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,050	239	
S:t Michels län											144	31	133	26	50	8	30	1	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	420	85
Kuopio län	3										74	18	122	24	18	6	40	7	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	335	75
Wasa län	2	1	1								200	52	187	45	95	12	35	6	7	2	9	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	652	145
Uleåborgs län											33	—	64	—	32	—	25	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	204	3
Summa	13	—	1	—	2	—	—	—	—	—	1,508	300	583	98	1,300	24	22	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,094	1,822

Helsingfors å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Litt. G.

Sammandrag, utvisande antalet af socknehandtverkare i Finland jemte deras lärlingar, upprättadt i enlighet med de från Guvernörerne inkomne förteckningar från år 1873.

	Bagare	Bleekslagare	Bokbindare	Bandmakare	Färgare	Garfvare	Gelbgjutare	Glasvästare	Guld- och silfver arbetare	Gällare	Gördelmakare	Hattmakare	Hjulmakare	Hofslagare	Kammakare	Kardmakare	Kopparslagare	Kruk- och kakelmakare	Murare	Målare	Sadelmakare	Skomakare	Skräddare	Slaktare	Smeder	Snickare	Svarfvare	Urnmakare	Krönare af fjärtunnor	Väskedsmakare	Väfvare	Summa	lärlingar.	lärlingar.						
Nylands län					17	5	60	10		15			8					6	5	58	5	30	6	18		287	83	115	12	29	4	7		1,846	468					
Åbo och Björneborgs län	6				27	6	96	27	1	16			1			1	4	4	64	3	38	1	11	2	363	52	165	7	36	2	3		2,063	265						
Tavastehus län	5	2			30	10	72	32		3			2				2	1	30	12	17	3	3	2	298	45	95	31	10	3	5	1	1,318	381						
Wiborgs län			1		18	11	36	6	1	2							1		49	12	6		4		246	79	54	8	32	9			799	268						
S:t Michels län	1				13	3	29	14											9		5		3		44	6	28		7	3			378	73						
Kuopio län	4				18	7	35	13				3					4	3	15	3	12	2	4		24	3	50	5	11				402	63						
Wasa län	4	1	1		38	15	37	13	1	8				1				9	2	14	3	18	3		98	21	33	11	3	1	7	1	634	192						
Uleåborgs län	1				15	1	7			3							1	2	7		3		1		24		15					145	3							
Summa	21	2	1	2	176	58	372	115	3	47			11	5	1	1	12	6	23	8	246	38	129	15	44	2,250	558	2,133	521	2	1,384	289	555	74	128	22	22	2	7,585	1,713

Helsingfors å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Sammandrag af de till Manufakturdirektionen inkomna uppgifter å antalet af elever uti søndagsskolorne i landets städer vid slutet af år 1871.

	Antalet af		Beloppet af det till skolornas underhåll utgående årsanslag af statsmedel.	Anmärkningar.
	håndverks- gesäller och lärlingar i staden.	eleverne i søndags- skolan.		
			Mark silfver.	
Björneborg . . .	148	122	—	Elevernas antal under vårterminen utgjorde 80.
Borgå	92	80	500	D:o. d:o 67.
Brahestad	20	62	—	
Ekenäs	69	42	200	D:o. d:o 23.
Fredrikshamn . .	44	46	500	D:o. d:o 19.
Gamlakarleby . .	51	45	300	D:o. d:o 31.
Heinola	25	17	200	D:o. d:o 8.
Helsingfors . . .	553	336	2,400	D:o. d:o 257.
Jakobstad	21	94	—	D:o. d:o 58.
Joensuu	Ej uppgifvet.	83	200	D:o. d:o 45.
Jyväskylä	61	33	200	
Kajana	8	10	200	
Kaskö	—	14	200	D:o. d:o 14.
Kexholm	28	19	—	
Kristinestad . . .	79	105	300	D:o. d:o 58.
Kuopio	Ej uppgifvet.	91	500	
Lovisa	43	74	300	D:o. d:o 37.
Nikolaistad . . .	81	106	500	D:o. d:o 88.
Nykarleby	12	21	200	D:o. d:o 17.
Nyslott	55	20	200	
Nystad	63	72	500	D:o. d:o 59.
Nädendal	16	—	—	I brist på elever har undervisning ej meddelats.
Raumo	60	103	300	Elevernas antal under vårterminen utgjorde 67.
Sordavala	25	28	200	D:o. d:o 22.
S:t Michel	30	14	200	
Tammerfors . . .	222	536	1,300	D:o. d:o 249.
Tavastehus . . .	100	82	500	D:o. d:o 62.
Torneå	22	25	—	
Uleåborg	210	Ej uppgifvet.	500	
Wiborg	210	110	500	
Willmanstrand . .	35	19	200	
Åbo	644	379	2,000	
Summa	3,027	2,788	13,200	

Helsingfors, å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Sammandrag af de till Manufakturdirektionen inkomma uppgifter å antalet af elever uti söndagsskolorna i landets städer vid slutet af år 1872.

	Antalet af		Beloppet af det till skolornas underhåll utgående års anslag af statsmedel.	Anmärkningar.
	handtverks- gesäller och lärlingar i staden.	eleverne i söndags- skolan.		
			Mark silfver.	
Björneborg	151	132	—	Elevernas antal under vårterminen utgjorde 68.
Borgå	108	85	500	
Brahestad	18	59	—	D:o. d:o 37.
Ekenäs	73	44	200	
Fredrikshamn	41	35	500	
Gamlakarleby	36	40	300	D:o. d:o 22.
Heinola	31	20	200	
Helsingfors	604	334	2,400	D:o. d:o 250.
Jakobstad	29	108	100	D:o. d:o 48.
Joensuu	51	Ej uppgifvet	200	
Jyväskylä	59	38	200	
Kajana	8	12	200	
Kaskö	—	14	200	D:o. d:o 5.
Kexholm	28	30	—	D:o. d:o 23.
Kristinestad	80	73	300	D:o. d:o 56.
Kuopio	138	95	500	
Lovisa	39	75	300	
Nikolaistad	98	104	500	D:o. d:o 74.
Nykarleby	13	27	200	D:o. d:o 22.
Nyslott	30	21	200	
Nystad	44	70	500	D:o. d:o 53.
Nädendal	16	—	—	I brist på elever har undervisning ej meddelats.
Raumo	28	99	300	Elevernas antal under vårterminen utgjorde 65.
Sordavala	54	30	200	D:o. d:o 24.
S:t Michel	33	16	200	
Tammerfors	225	357	1,300	D:o. d:o 288.
Tavastehus	104	82	500	D:o. d:o 65.
Torneå	20	30	—	D:o. d:o 16.
Uleåborg	194	88	500	D:o. d:o 70.
Wiborg	243	124	500	D:o. d:o 93.
Willmanstrand	34	28	200	
Åbo	642	412	2,000	
Summa	3,272	2,672	13,200	

Helsingfors, å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Sammandrag af de till Manufakturdirektionen indkomne oppgifter å antalet af elever uti söndagsskolorna i landets städer vid slutet af år 1873.

	Antalet af		Beloppet af det till skolornas underhåll ut- gående års- anslag af statsmedel. Mark silfver.	Anmärkingar.
	handverks- gesäller och lärlingar i staden.	eleverne i söndags- skolan.		
Björneborg . . .	165	140	—	Elevernas antal under vårterminen utgjorde 89. D:o. d:o 43. D:o. d:o 25. D:o. d:o 11. D:o. d:o 249. D:o. d:o 59. D:o. d:o 41.
Borgå	114	90	500	
Brahestad	23	78	—	
Ekenäs	50	45	200	
Fredrikshamn . .	41	37	500	
Gamlakarleby . .	58	64	300	
Heinola	25	24	200	
Helsingfors . . .	604	367	2,400	
Jakobstad	26	117	100	
Joensuu	56	81	200	
Jyväskylä	59	62	200	
Kajana	10	14	200	
Kaskö	—	—	—	I brist på elever har undervisning ej meddelats.
Kexholm	33	22	—	Elevernas antal under vårterminen utgjorde 64. D:o. d:o 55. D:o. d:o 125. D:o. d:o 26. D:o. d:o 66. D:o. d:o 10. D:o. d:o 64. D:o. d:o 29. D:o. d:o 296. D:o. d:o 75. D:o. d:o 111.
Kristinestad . . .	81	112	300	
Kuopio	93	109	500	
Lovisa	53	97	300	
Nikolaistad . . .	118	Ej oppgivet	500	
Nykarleby	20	44	200	
Nyslott	30	25	200	
Nystad	49	83	500	
Nådendal	17	22	—	
Raumo	34	116	300	
Sordavala	54	60	200	
S:t Michel	35	18	200	
Tammerfors . . .	245	597	1,300	
Tavastehus	99	93	500	
Torneå	21	32	—	
Uleåborg	194	90	500	
Wiborg	278	163	500	
Willmanstrand . .	40	15	200	
Åbo	643	415	2,000	
Summa	3,368	3,232	13,000	

Helsingfors å Manufakturdirektionen, den 29 December 1874.

Ex officio:

C. B. Federley.

Polytekniska skolans i Finland Program för läsåret 1873—74.

Allmänna bestämmingar.

Om skolans organisation.

Polytekniska skolan har till ändamål att genom en systematiskt ordnad undervisning meddela en för tekniska och praktiska yrken erforderlig vetenskaplig bildning.

Öfverinseendet öfver Polytekniska skolan utöfvas af Manufakturdirektionen. Närmaste ledningen af dess angelägenheter handhafves af Direktor och lärarekollegium, hvilket utgöres af skolans samtliga ordinarie lärare med Direktor såsom ordförande, och deri uti frågor, som angå undervisning och disciplin å de klasser, der biträdande lärare undervisa, äfven desse hafva säte och stämma.

Om undervisningen.

Polytekniska skolan består af:

- 1:o *En lägre eller förberedande afdelning*, innefattande två klasser med ettårig kurs för hvardera.
- 2:o *En högre eller fackafdelning*, innefattande följande två- till fyraåriga lärokurser, nämligen:
  - a) för teknisk kemi,
  - b) för bro-, jernvägs-, väg- och vattenbyggnad,
  - c) för maskinbyggnad,
  - d) för landtmäteri och
  - e) för arkitektur.

Läroämnen vid skolan äro följande: matematik; fysik; mekanik; kemi; kemisk teknologi; bro-, jernvägs-, väg- och vattenbyggnad; maskinbyggnad; praktisk och deskriptiv geometri; arkitektur; mekanisk teknologi; mineralogi och geognosi; linear- och frihandsritning; modellering; ryska, engelska och tyska språken.

Läsåret, som tager sin början den 1 September, indelas i två terminer, nämligen *hösttermin* från den 1 September till den 20 December samt *vårtermin* från den 15 Januari till den 15 Juni.

I slutet af vårtermin anställas efter föregångna tentamina offentlig årsexamen, hvarvid jemväl elevernes under året utförda arbeten utställas.

Om eleverne.

Skolans elever äro dels *ordinarie*, hvilka efter undergången inträdesexamen följa undervisningen till den omfattning, som allmänna läse- och arbetsordningen för de särskilda afdelningarna föreskrifver, dels *extra*, hvilka i ett eller flere ämnen efter eget val begagna sig af undervisningen i skolan.

Extra elever emottagas icke till förberedande, utan endast till den högre afdelningen.

För att antagas till ordinarie elev i skolans förberedande afdelning, erfordras:

1:o att hafva fyllt fjorton år;

2:o att förete prest- och frejdebevis;

3:o att innehafva följande förkunskaper:

Kännedom om qvatuor med hela tal, bråk och sorter; proportionsräkning samt qvatuor species med obrutna och brutna algebraiska expressioner, läran om räta linien, vinklar; rätliniga figurer och cirkeln, proportionsläran och dess användning på förenämnda storheter;

Finlands historie och geografi samt det allmännaste af världshistorien och geografin;

Svenska språkets grammatik och dess användande i skrift.

Tyska språkets formlära jemte förmåga att öfversätta lättare stycken från tyska till svenska;

Någon färdighet i frihandsritning.

För att antagas till ordinarie elev i skolans högre afdelning, erfordras, utom hvad som är föreskrifvet för vinnande af inträde i dess lägre afdelning, att sökanden i kunskaper och praktiska färdigheter visar sig vara jemngöd med eleverna i den lärokurs, i hvilken inträde sökes.

De, som önska blifva antagne såsom ordinarie elever vid skolan, kunna anmäla sig å Direktors-kansliet under den sista veckan af Augusti månad, alla dagar kl. 11—12 f. m. till undergående af inträdes-examen, som verkställes af vederbörande lärare.

För att såsom extra elev få begagna sig af undervisningen vid skolan, skall sökanden anmäla sig hos Direktor samt dervid förete prest- och frejdebetyg.

Ordinarie elever emottagas endast vid läseårs början, men extra elever äfven under loppet af läseterminen.

Ordinarie elev erlägger vid början af hvarje termin en afgift af trettio i lägre samt fyratio mark i högre afdelningen.

Extra elev erlägger tjugu mark i termin för hvarje ämne, hvori han åtnjuter undervisning.

Ordinarie elever, som förete intyg öfver fullkomlig medellöshet, kunna af Lärarekollegium befrias från erläggande af terminsafgiften; dock att ej flere än högst en femtedel af hela antalet ordinarie elever vid skolan må på samma gång vara i åtnjutande af en dylik förmon.

Om ordinarie elev, efter genomgången årskurs icke befinnes hafva sådana kunskaper att han med nytta kan följa med undervisningen i den närmast högre, kan

han af lärarekollegium erhålla tillstånd att i den lärokurs han tillhört, ännu kvarstå ett år. Befinnes han efter denna tid icke hafva gjort tillräckliga framsteg, och har han ej genom sjukdom eller annat giltigt förfall under större delen af tiden varit hindrad att begagna sig af undervisningen, varder han från läroverket skild.

Betyg öfver genomgången fullständig kurs vid skolan utfärdas af Direktör och vederbörande lärare i den specialkurs eleven tillhört samt förses med skolans sigill.

Intyg öfver begagnad undervisning vid skolan och därvid ådagalagd flit och uppförande utfärdas af Direktör.

Andre lärare är ej tillåtet att åt elev, rörande hans kunskaper, flit eller uppförande vid skolan meddela enskildt betyg.

Disciplin.

Hvarje elev tillkommer att såväl inom som utom skolan iakttaga ett godt och stadgadt uppförande samt för öfrigt ställa sig till ovilkorlig efterrättelse Direktörens och de öfriga lärarenes föreskrifter. Förgår sig någon elev häremot eller visar han försumlighet eller gör sig på annat sätt ovärdig att åtnjuta undervisning vid skolan, bestraffas han härför med föreställning af Direktör antingen enskildt eller inför klassen eller afdelningen samt i svårare fall med förvisning från läroverket på bestämd tid eller för alltid.

Lärokurser.

I. Förberedande Afdelningen.

1. Matematik.

Första klassen.

Magister Pantsar.

a) Geometri 4 timmar i veckan.

Läran om räta linien, vinklar och rätliniga figurer, cirkeln i och omkring den förekommande räta linier, vinklar och rätliniga figurer. Proportionsläran och dess användning på rätliniga och solida figurer. Läran om räta liniers och planers lägen till hvarandra, och om solida vinklar. Plana figurers mätning (planimetri), och solida figurers mätning (stereometri). Läran om logaritmer och deras användning.

Rektor Lindberg.

b) Aritmetiken i sin helhet och

c) Algebra 8 timmar i veckan.

Digniteter och rötter; rotutdragning och kalkyl med radikaler; 1:sta gradens eqvationer med en och flere obekanta; 2:dra gradens eqvationer med en obekant; eqvationer af formen $x^{2n} + px^n + q = 0$; diskussion af den qvadratiske eqvationen och dess rötter, kvadratrotens utdragande ur expressioner, som bestå af en rationel och en irrationel del; andra gradens eqvationer med flere obekanta; speciela elimina-

tions- och lösnings metoder; talrika exempel och problem, såväl aritmetiska som geometriska.

Andra klassen.

Magister Pantsar.

a) Geometri 5 timmar i veckan.

Plan och sferisk trigonometri; analytisk geometri in plano; läran om räta linien, cirkeln och öfriga kroklänier af andra graden.

Rektor Lindberg.

b) Algebra 4 timmar i veckan.

Öfningar i lösning af dels rent algebraiska dels geometriska problem fort-sättas; utvecklingar och serier; konvergens och divergens; progressionerna; kombi-nationsläran; binominalteoremet jemte dess användning till rötters utdragande; kalkyl med exponentialer; läran om logaritmer med tillämpningar; kontinuerliga bråk; inde-terminerade koëfficienter; allmän eqvations teori (högre algebra).

2. Fysik.

Magister Amnell.

Första klassen 6 timmar i veckan.

Elementar mekanik; värmelära.

Andra klassen 4 timmar i veckan.

Läran om ljudet, ljuset, magnetismen och elektriciteten.

Vid undervisningen följes A. H. Focks lärobok i fysiken.

3. Kemi.

Direktor Saelan.

Andra klassen 2 timmar i veckan.

Denna kurs, afsedd hufvudsakligen för blifvande Arkitekter, Ingeniörer och Maskinbyggare, kommer att omfatta endast de i tekniskt afseende viktigaste delarne af oorganiska och organiska kemin, och endast de ämnen, som stå i närmare berö-ring med elevernes hufvudstudier, skola utförligare behandlas. — Såvidt möjligt är, skall föredraget belysas med experimenter och förevisande af profver.

4. Frihandsritning.

Arkitekten Høijer.

10 timmar i veckan på hvardera klassen.

Första klassen.

Frihands- och ornamentsritning efter planscher samt i mon af färdighet tusch eller färglavyr i 45° belysning efter gipser.

Andra klassen.

Ornamentlavyr efter gipser samt linearteckning efter planscher och modeller, 5 timmar i veckan för hvarje bransche.

5. Tyska språket.

Lektor Paul.

Första klassen: 3 timmar i veckan.

Lättare muntliga översättningar från svenskan till tyskan och tvärtom; skriftliga öfningar jemte grammatikaliska förklaringar.

Andra klassen: 3 timmar i veckan.

Svårare muntliga översättningar från tyskan till svenskan; talöfningar omvexlande med skriftliga öfningar efter diktamen.

6. Engelska språket.

Språkläraren Furuhjelm.

Första klassen: 2 timmar i veckan.

Under hösttermin 30 lektioner af Ollendorffs engelska lärobok och under vårterminen 20 lektioner af D:o d:o jemte repetition af det förut genomgångna.

Andra klassen: 3 timmar i veckan.

Översättning från engelskan till svenskan efter någon läsebok.

7. Ryska språket.

Lektor Palander.

Första klassen 2 timmar i veckan. Under höstterminen.

En kort grammatikalisk kurs, innehållande de viktigaste regelbundna formerna ur etymologin, samt några regler ur syntaxen. — Översättningar af enkla meningar från svenskan till ryskan, dervid de lästa grammatikaliska formerna inöfvas. — Memorering af c:ca 300 ord. — Som lärobok begagnas: "Lärobok i Ryska språket I" utgifven af E. W. Palander.

Under vårterminen.

Översättning ur "Rysk läsebok" utgifv. af E. W. Palander circa 15 pag. Försök till talöfningar med ledning af de lästa styckena.

Andra klass 3 timmar i veckan.

Översättning ur samma läsebok, som på I klassen. Talöfningar under hvarje timme.

II. Fack-Afdelningen.

1. Högre Matematik.

Magister Pautsar.

Kurs I. 5 timmar i veckan.

Analytisk geometri in spatio. Differential-räkning med en oberoende variabel och dess tillämpning på analytiska geometrin in plano; funktionens utveckling i se-

rier; erhållandet af obestämda funktioners verkliga värden; funktioners maxima och minima; Integralräkning med en oberoende variabel samt dess användning på liniers, ytors och kroppars mätning.

Kurs II. 4 timmar i veckan.

Differential- och integral-räkning med flere oberoende variabla och deras användning på geometrin; funktioners maxima och minima. Differential eqvationer; eqvationer med en oberoende variabel och en funktion deraf; differential eqvationer af första ordningen; integrerande faktorn, singuliära lösningar; homogna eqvationer; lineära eqvationer; eqvationer af formen $f\left(\frac{d^ny}{dx^n}, \frac{d^{n-1}y}{dx^{n-1}}\right) = 0$. $f\left(\frac{d^ny}{dx^n}, \frac{d^{n-2}y}{dx^{n-2}}\right) = 0$.

2. Mekanik.

Kand. Lindeberg.

Kurs I. 8 timmar i veckan med tillhjälp af lägre matematik.

1. Matematiska rörelseläran.

Inledning; Punktens rörelse, olika slag deraf; Rörelselagens uttryckande grafiskt och analytiskt; Hastighet och acceleration; Rörelsens sammansättning och sönderdelning; Projicierade rörelser; Solida figurers rörelse, olika slag deraf; Vinkelhastighet och vinkelacceleration; Absolut, relativ och medförande rörelse.

2. Materiela punktens mekanik.

Mekaniska grundprinciperna; Kraft och massa; Krafters sammansättning och sönderdelning; Materiela punktens jernvigt; Lefvande kraft; Mekaniskt arbete; Statiskt moment; Gravitations lagen; Cirkelrörelse; Svängningsrörelse; Direkt kraft och motståndskraft; Absolut, relativ och medförande kraft; Matematiska pendeln; Koniska pendeln; Centrifugal regulatorn; Fallaccelerationens beroende af geografiska bredden och höjden öfver jordytan.

3. Fasta kroppars statik.

Definitioner och lärosatser; Sammansättning af krafter med olika anbringningspunkter; Parallela krafter; Teorin för kraftpar; Härledningen af jernvigts eqvationerna; Teorin för tyngdpunkten; Barycentriska teorin; Stabil, labil och indifferent jernvigt; Teorin för vågar; Kroppars jernvigt, som äro understödde i flere punkter; Jernvigten hos en kedja af två eller flere stänger; Tågpolygonen; Om friktionsmotståndet, dess betydelse vid statiska och dynamiska konstruktioner; Jernvigten hos en af tvenne lutande plan understödd kropp; Teorin för inklämning; Teorin för kilen; Om hvalf; Kilpressén; Friktion vid axeltappar; Friktions rullar; Friktions vågen; Prony'ska bremsen; Friktionshjul; Remskifvor; Bremsband; Tågböjnings motstånd; Blocktyg; Skrufven; Skrufpressen; Srukilpressen; Differentialskrufven.

4. Fasta kroppars dynamik.

Allmänna lärosatser; Principen om virtuella hastigheten; D'Alemberts princip; Tröghetsmomentet; Centrifugalkraftens verkan vid rotationsrörelser; Fria axlar; Accelererad rotationsrörelse; Teorin för svänghjul; Fysiska pendeln; Reversions pen-

deln; Om sammansatta forskridande och rotationsrörelser; Lagen för tyngdpunktens rörelse; Svänghjulspressen.

5. Elastiska kroppars statik.

Elasticitets lagen; Elasticitets modulus; Teorin för absoluta-, återverkande-, relativa- och torsions-elasticiteten och hållfastheten; Beräkning af spänningarne vid tak- och bro-konstruktioner enligt teorin för statiska momentet.

6. Elastiska kroppars dynamik.

Elasticitets motståndens mekaniska arbete; Elastiska kroppars motstånd mot lefvande kraften hos rörliga massor; Teorin för stöten; Centrifugalspänningar.

7. Flytande kroppars statik.

Lagen för hydrostatiska trycket; Hydrauliska pressen; Hydrauliska tapplager; Vätskors tryck mot plana och buktiga ytor; Tryckmedelpunkten; Lyftkraften; Absolut, relativ och specifik vikt; Hydrostatiska vågen; Areometrar; Simmande kroppars jemnvikt; Metacentrum; Mariottés lag; Gay-Lussacs lag; Centrifugalpumpar och ventilatorer.

8. Flytande kroppars dynamik.

Vattnets och luftens utströmning; Teoretiskt beräknade utströmnings hastigheter, utströmningsmängder och utströmningstider; Hydrostatiska och hydrauliska trycket; Reaction och stöt af utströmmande vatten; Erfarenhets resultat angående vätskors rörelse; Hastighets-, kontraktions- och utströmnings-koëfficienter; Vattnets och luftens rörelse i rörledningar; Vätskors motstånd mot rörliga fasta kroppar.

9. Öfningar i exempelräkning.

Kurs II. 5 timmar i veckan med tillhjälp af högre matematik.

Analytisk mekanik; Mekaniska värmeteorin; Grafisk statik; Öfningar i exempelräkning.

3. Deskriptiv geometri.

Ingeniör Reuter.

4 timmar föredrag, 8 timmar ritning.

Orthogonala projektionssystemet.

Projektioner af punkter och räta linier i olika lägen; räta liniers och planers tracer samt deras konstruktion; skärningslinier emellan gifna planer; lutningsvinklar emellan räta linier och planer; olika problem, lösbara med användning af det föregående; prismet; pyramiden; cylindriska och koniska ytor; deras skärning med planer och genomträngningar sinsemellan samt ytornas utbredning i ett plan; förändring af projektionssystemet; koniska sektioner; buktiga ytor i allmänhet, sferen, hyperboloiden, rotations-ytor; tangerande planer och deras bestämmande för olika buktiga ytor; skruflinien och skruffytor.

Skuggkonstruktioner.

Skuggors kontur-linier; slag-skugga; reflex, dertill hörande olika problem, ljusets intensitet för olika punkter.

Linear-perspektiv.

Bildplan; hufvudpunkt; sammanträffningspunkt (point de concours); distanspunkt; perspektivisk framställning af olika objekter; skuggors perspektiv.

Axonometri.

Parallel perspektiv; isometriska, monodimetriska och anisometriska projektioner; axonometrisk framställning af tekniska objekter.

4. Praktisk geometri.

Ingeniör Reuter.

4 timmar föredrag, 11 timmar ritning.

I. Inledning.

Allmänna geografiska begrepp; geodetiska linien; linier och planer, viktiga för en på jordytan antagen punkt; hufvudläran ur optiken (katoptrik, dioptrik).

II. Mätningssinstruments teori.

1. Sjelfständigt användbara delar.

Lodet, libellen, lupen, tuben, dioptern, dioptriska tuben, nonien, mikrometer-skruven, mätkilen.

2. Signaler.

Stång-, pelare-, pyramid- och lampsignaler; heliotropen.

3. Vinkelmätningssinstrumenter.

Vinkelkorset; vinkelspegeln; prisma; mätbordet med taflan och dioptriska tuben, kompassen, theodoliten, repetitions-theodoliten, spegelsextanten, reflektions-cirkeln.

4. Längdmätningssinstrumenter.

Normalmått; komparator; apparat för basis-mätning; landmätare-keden; distansmätare.

5. Höjdmätningssinstrumenter.

Nivelleringsinstrumenter; barometern; utveckling af barometerformeln.

6. Instrumenter för bestämmande af hastigheten hos flytande vatten.

Ström-qvadranten; Pitots rör; Woltmans flygel.

I denna afdelning afhandlas instrumenternas konstruktion, användning, pröfning och justering.

III. Teorin för mätningar.

Val af instrument vid lösning af gifna praktiska problem; beräkning och utstakning af kurver, parallela och perpendikulära linier; centrering af en vinkel; Pothenots problem; affattning af mindre jordlotter medelst polar-, coordinat-, periferi- och triangulerings-metoden; beräkning af jordlotters areal, planimeter; (linear- och polarplanimeter); ekonomiska delningsarbeten, utstakning af den ny indelta plä-

nen; affattning af större sträckor land; basismätning; trigonometriska och grafiska trianguleringsarbeten; beräkning af triangel-punkternas coordinater, detaljmätningen; nivelleringsarbeten, refraktion; inflytandet af jordens sferiska form på nivelleringsarbeten; betraktelser och beräkningar öfver den inverkan, vissa fel hos instrumenterna och mätningarnes utförande kunna utöfva på mättningsresultatet; samt feleliminerande metoder.

VI. Teori för kart- och planritning.

Val af konstruktions-metoden; horisontal-kurver; beteckning af olika på jordytan förekommande mättnings-objekter; perspektiviska projektioner; koniska och cylindriska projektioner; topografiska planer; reduktion af kartor medelst pantografen.

Situationsritning; öfningar på fältet och utarbetning af dervid anställda mätningar.

5. Arkitektur.

Arkitekten Sjöström.

Kurs I. 5 timmar föredrag, 10 timmar ritning.

Byggnadskonstruktions-lära.

Konstruktioner i trä, sten och jern.

Arkitektonisk formlära och ornamentik.

Utveckling af den grekiska och romerska byggnadsstilens former, och förklaring af deras konstruktion och estetiska betydelse. De allmänna principerna af de grekiska och romerska ornamenterna. Ritning och lavering af de grekiska och romerska kolonnordningarne samt kopiering af enklare byggnader.

Obs. Fordringarne till denna kurs äro nöjaktig färdighet i frihands- och linearteckning, skuggkonstruktioner samt äfven nöjaktig kändedom i lavering af föremål efter 45° belysning.

Kurs II. 5 timmar föredrag, 10 timmar ritning.

Byggnadskonstruktionslära.

Anläggning af trappor, snickeri- och smedarbeten, taktäckning, putsarbeten m. m.

Fortsättning af arkitektonisk formlära och ornamentik, inredning af boningshus och utkast till sådana, samt enklare arkitektoniska föremål.

Kurs III.

Uppgörande af kostnadsförslag till en af eleven sjelf affattad mindre byggnad. Utkast till större boningshus samt mindre publika byggnader efter gifna program. Ritning af byggnadsdetaljer och ornament från den romaniska och göthiska byggnadsstilen. Öfning i perspektivritning.

Kurs IV.

Utkast till monumentala och andra byggnader efter gifna program; ornamentala kompositioner.

Åt de elever, som visa anlag och håg, meddelas undervisning äfven i aquarellmålning.

6. Bro-, väg-, jernvägs- och vattenbyggnad.

Ingeniör Lékwe.

Kurs I. 5 timmar föredrag, 6 timmar ritning.

a) Grund- eller fundamenteringsbyggnad.

Olika slag af byggnadsgrund; undersökning af grunden; principerna för de olika fundamenteringssätten, dessas anordning och utförande; omständigheter, som inverka på valet af fundamenteringssätt; samt i förening härmed:

b) Byggnadsarbeten.

Stensprängning öfver och under vatten; upprödjande af grund under vatten; muddring, pålning, afsågning af pålar under vatten; utdragning af pålar; dykare-apparater; vattenösning.

c) Jordbyggnad.

Jordtryckets teori; stödjemurar och bollverk, undersökningar, som erfordras för utförande af större jordarbeten; beräkning af jordkvantiteter och transportlängder; anordning och utförande af jordbankar och inskränningar.

Kurs II. 10 timmar föredrag, 15 timmar ritning.

a) Brobyggnad.

Byggnadskonstruktionernas af jern och trä statik i allmänhet och brokonstruktionernas isynnerhet; historisk öfversigt jemte kritik öfver de viktigaste af trä och jern utförda brokonstruktioner. Hvalf teorin och utförandet af hvalfda broar. Förarbeten för brobyggnader. Konstruktionsöfningar.

b) Vägbyggnad.

Kort framställning af kommunikationsanstaltarnas utveckling och de problem på hvilkas lösning denna berott; principiella olikheter emellan vägar, jernvägar och kanaler; vägars stigningsförhållanden och krökningar; tvärprofilens form, bredd och anordning; anläggning af väg på olika slags teräng; vägundersökningar; material till vägbanan, trä (spårväg, kafvelbro, gatläggning), sten (makadamisering, gatläggning), asfalt, beton; rökverk å vagnar m. m.

c) Jernvägsbyggnad.

1) Allmänna frågor (enkelt eller dubbelt spår; fri profil; terrassementets bredd; stigningar; krökningar; spårvidd).

2) Underbyggnad (några kompletteringar till tidigare föredrag).

3) Öfverbyggnad: skenors tvärsektion, deras understöd (sleepers af trä, stenblock; understöd af jern) och fabrikation; ballastning; spärkorsningar, vaxlingar, vändskifvor, skjutbord.

4) Stationsinrättningar.

5) Rörlig materiel.

6) Kort öfersigt öfver de olika signaleringssystemerna och dertill hörande inrättningar.

d) Vattenbyggnad.

1) Kort framställning af lagarne för vattnets rörelse, dess utströmning genom öppningar, dess rörelse i rörledningar, i kanaler och floder; dämmningshöjd och dämmningsvidd.

2) Källbildning: uppkomst af bäckar och floder; cisterner, brunnar (vanliga, artesiska).

3) Sjöfällningar, uttorkning af mossor.

4) Kanal- och slussbyggnad.

5) Dambyggnad.

6) Flodregleringar, vattendrags rensning.

7) Vattenledningar.

8) Hamnbyggnad; öfersigt öfver de särskilda dervid förekommande anläggningar, såsom fyrbåkar, vågbrytare, dockor m. m.

7. Allmän Maskinlära.

Ingeniör Kolster.

3 timmar i veckan.

Sättet att mekaniskt bestämma de vid olika maskiner verksamma krafter, och det genom desamma frambragta arbetet, samt en noggrann beskrifning af de härtill vanligast använda apparaterna, såsom räknearranger, urverk dynametrar.

Öfersigt öfver de maskiner, som tillgodogöra i naturen förekommande krafter, med närmare beskrifning af nu brukliga konstruktioner af vattenhjul, turbiner, vattenpelaremaskiner, ångmaskiner jemte ångpannor och tillbehör, väderqvarnar, hästvandringen m. m. Öfersigt af äldre och ännu brukliga konstruktioner af lokomotiver, ångmaskiner på ångfartyg med tillbehör, samt kranar och andra hissverk, pumpar och blästerverk, maskiner för bearbetning af jern och trä, qvarnar, m. m.

8. Maskinbyggnad.

Ingeniör Kolster.

Kurs I. 5 timmar föredrag, 10 timmar ritning.

Läran om kroppars hållfasthet och elasticitet; utveckling af konstruktionsregler för skrufvar, nitnaglar, kilar, tappar, vaxlar med tillhörande lager och koplingsmuffar, remtrissor, friktions- och kuggghjul, härfarmer och balancer, vefvar och vefstakar, rör, ventiler, stuffingboxar, pistonkannor m. m.

Obs. Förutsättes kännedom i Mekanik kurs I och Högre matematik kurs I.

Kurs II. 5 timmar föredrag, 15 timmar ritning.

Repetition i mekanik och hydraulik.

Teoretisk undersökning och utveckling af konstruktionsreglerna för hissverk, vertikala vattenhjul och turbiner, ångmaskiner med tillbehör samt ångpannor väderqvarnshjul, lokomotiv- och fartygsmaskiner, pumpar och blästerverk.

Obs. Fullständig kurs i Mekanik och Högre matematik samt allmän maskinlära förutsättes:

9. Kemi.

Direktor Saëlan och Ingeniör Qvist.

Kurs I. 6 timmar föredrag och derjemte praktiska arbeten i laboratorium.

a) Organisk kemi.

Denna kurs, afsedd för blifvande kemister, kommer att omfatta metalloïdernas och metallernas kemi i sin helhet, samt isynnerhet alla i praktiskt afseende viktiga föreningars egenskaper och omsättningar; äldre och nyare teorier såvidt de äro behöfliga för riktiga uppfattningen af läro- och handböcker samt journaler.

b) Kemisk teknologi.

Vattnets egenskaper och derpå beroende användning till olika ändamål; svafvel, svafvelsyra och dermed sammanhängande tillverkningar, såsom soda, klor-kalk m. m. samt alkalimetri, acidimetri och klorimetri; kalkbränning, cement, gips; jern (tackjern, stångjern och stål, deras olika egenskaper, galvaniseradt jern, masugns- och färskningsprocesserna).

Kurs II. 8 timmar föredrag och derjemte praktiska arbeten i laboratorium.

a) Organisk kemi.

Nomenklatur; kvantitativ bestämning af elementerne i organ. ämnen, samt dessas allmänna förändringar genom inverkan af oorgan. ämnen; alkoholer samt dermed i samband stående ämnen; kolhydrater och deras förvandlingar; växtsyror; aromatiska ämnen; färgämnen m. m.

b) Analytisk kemi.

Fullständig kvalitativ analys; kvantitativa bestämningar; titrer analys.

c) Kemisk teknologi.

Glas; lergods; ultramarin; bränvinsbränning; färgämnen (deras beredning och användning); lysgasberedning; konservering af trä m. m.

Kurs III. Arbeten i laboratorium.

(Kvantitativ analys; arbeten med organiska ämnen samt dertill hörande studier i löpande litteratur).

Obs. Laboratorium hålles öppet de fem första dagarne i veckan fr. kl. 8—2.

10. Mineralogi.

Docenten Wahlforss.
(2 timmar i veckan).

1. Krystallografi och mineraliernas egenskaper i allmänhet.
  2. Beskrifning af och försök med c. 160 mineralspecies; mineralogin efter muntliga föredrag.
- Praktiska öfningar i kristallografi och mineralogi.

11. Geognosi.

Docenten Wahlforss.
(2 timmar i veckan.)

Beskrifning af de viktigaste bergarter; derefter kort framställning af jordens utvecklingshistoria.

12. Modelling.

Artisten Sjöstrand.
(8 timmar i veckan.)

13. Engelska språket.

Språkläraren Furuhjelm.
(2 timmar i veckan).

Öfversättning samt tal- och skriföfningar.

14. Tyska språket.

Lektor Paul.
(2 timmar i veckan).

Öfversättning samt tal- och skriföfningar.

15. Ryska språket.

E. o. Lektor Palander.
(3 timmar i veckan).

Öfversättning samt tal- och skriföfningar.

Studioplaner.

A. Kurs för Arkitekter.

Första och andra året: förberedande kurs.

Tredje året: Högre Matematik I.

Mekanik I.

Deskriptiv geometri.

Kem. teknologi I.

Mineralogi.

Språk.

Fjerde året: Högre matematik II.

Mekanik II.

Allmän maskinlära.

Arkitektur I.

Kem. teknologi II.

Geognosi.

Femte året: Arkitektur II.

Praktisk geometri.

Bro-, väg-, jernvägs- och vattenbyggnad II.

Sjette året: Arkitektur III.

Sjunde året: Arkitektur IV.

B. Kurs för Ingeniörer.

Första och andra året: förberedande kurs.

Tredje och fjerde året: samma som för arkitekter.

Femte året: Bro-, väg-, jernvägs- och vattenbyggnad II.

Praktisk geometri.

Föredrag i Arkitektur II.

Sjette året: Bro-, väg-, jernvägs- och vattenbyggnad III.

Föredrag i maskinbyggnad I.

C. Kurs för landtmätare.

Första och andra året: förberedande kurs.

Tredje året: Deskriptiv geometri.

Högre matematik I.

Mekanik I.

Kemisk teknologi I.

Mineralogi.

Situationsritning.

Språk.

Fjerde året: Geodesi och situationritning; praktiska öfningar på fältet samt utarbetning af praktiska problemer.

Allmän maskinlära.

Arkitektur I.

Kemisk teknologi II.

Geognosi.

D. Kurs för Maskinbyggare.

Första och andra året: förberedande kurs.

Tredje året: samma som för arkitekter.

Fjerde året: Högre matematik II.

Mekanik II.

Maskinbyggnad I.

Föredrag i arkitektur I.

Allmän maskinlära.

Kem. teknologi II.

Femte året: Maskinbyggnad II.

Bro-, väg-, jernvägs- och vattenbyggnad II.

Öfningar i praktisk geometri.

E. Kurs för Kemister.

Första och andra året: förberedande kurs.

Tredje året: Oorganisk kemi II.

Deskriptiv geometri.

Mekanik I.

Kem. teknologi I.

Mineralogi.

Arbeten i laboratorium.

Språk.

Fjerde året: Arkitektur I.

Allmän maskinlära.

Organ. kemi.

Analytisk kemi.

Kem. teknologi II.

Geognosi.

Arbeten i laboratorium.

Femte året: Arbeten i laboratorium.

Program för realskolan i Åbo.

1. Matematik.

(19 timmar i veckan.)

a) Aritmetik.

- 1 klassen: Qvatuor species och reduktionsräkningar med vanliga och decimalbråk samt sorträkningar, enligt Eklöfska upplagan af Zweiberghs aritmetik, jemte muntliga tillägg och förklaringar.
2 klassen: Hela aritmetiken enligt samma lärobok.
3 klassen: Repeterat ofvanstående kurs.

b) Geometri.

- 1 klassen: Första boken af Alreiks lärobok i elementargeometrin.
2 klassen: De fyra första böckerna af samma lärobok.
3 klassen: Hela geometrin; samt praktiska öfningar på fältet.

c) Algebra.

- 3 klassen: Bergroths algebra, förra delen.

d) Trigonometri.

- 3 klassen: Läran om logaritmer, samt plan trigonometri, enligt Langenskjölds trigonometri.

2. Fysik.

(10 timmar i veckan.)

- 2 klassen: Kropparnes allmänna egenskaper aggregationsformer; naturkrafter och naturlagar, värmeläran, samt läran om ljuset och ljudet, enligt Focks lärobok i fysiken.
3 klassen: Repetition af föregående, samt läran om elektrisiteten.

3. Mekanik.

(2 timmar i veckan.)

- 3 klassen: Geometrisk rörelselära, mekanikens grundbegrepp och grundprinciper, krafters sammansättning och fördelning; materiella punkters jämvigt och rörelse; mekaniskt arbete; hydrostatiken och aerostatiken enligt Focks lärobok.

4. Kemi och Minerologi.

(6 timmar i veckan.)

- 2 klassen: Elementerna af kemin; aequivalent och atomteorin; kemisk förening och lagarne för densamma; metalloider; vatten, luft, värme och lysmaterialier; syror och salter; kristallografi samt spektralanalys, enligt muntliga föredrag och med experimentella belysningar.
- 3 klassen: Metaller, deras framställning, egenskaper och användning; analytisk kemi, experimentelt; det allmännaste om mineralier och bergarter; grunderna i organisk kemi samt de i det dagliga lifvet allmännast förekommande organiska ämnen, enligt muntliga föredrag och med experimentella belysningar.

5. Bokföring.

(1 timme i veckan.)

- 3 klassen: De allmännaste grunderna för bokföring samt en kort kurs uti enkelt bokhålleri för näringsidkare, innefattad i journal, hufvud-, kassa- och varubok, enligt muntliga föredrag.

6. Deskriptiv geometri.

(2 timmar i veckan.)

- 2 klassen: Punkters, räta liniers och planers skärningar, lägen m. m. Bugtiga ytor, deras skärningar med planer samt skärningar sinsemellan; bugtiga ytors utbredning samt skrufkonstruktioner.
- 3 klassen: Grunderna för skuggkonstruktionsläran, samt isometriskt perspektiv.

7. Linearritning.

(7 timmar i veckan.)

- 2 klassen: Sammanfaller med kurserna i deskriptiv geometri.
- 3 klassen: Allmän linearritning, situationsritning, modellritning efter enklare maskinmodeller; konstruktion af enklare maskindelar.

8. Frihandsteckning och kalligrafi.

- 1 klassen: Nybegynnare hafva öfvats i frihandsteckning med linier, vinklar och geometriska figurer; de öfriga hafva fått öfvergå till ornaments-, klots-, figur- och landskapsteckningar med blyerts och crayon. Skönskrifning efter Borgman och textning efter Ljunggren.
- 2 o. 3 klassen: Ornamentsteckning efter gipsmodeller med blyerts och crayon samt laving med tusch och aqvarell.

9. Svenska språket.

(5 timmar i veckan.)

- 1 klassen: Grammatik: sats- och formlära; rättskrifningsöfningar.
- 2 klassen: Skriftligt återgivande af upplästa smärre berättelser samt början till ämneskrifning; repetition af grammatiken.
- 3 klassen: Ämneskrifning.

10. Tyska språket.

(7 timmar i veckan.)

- 1 klassen: Enligt Lyths lärobok: etymologin, innanläsning och stilöfningar.
 2 klassen: Repetition af föregående, syntaxen med motsvarande explikations- och talöfningar.
 3 klassen: Repetition af form- och satsläran; explikationsöfningar efter föredrag samt öfversättningar ur Handtverkaren.

11. Historie.

- 1 klassen: Gamla och större delen af medeltidens historie, enligt Bredou-Renvallska läroboken.
 2 klassen: Gamla- och medeltiden repeterade samt nya tiden, enligt samma lärobok.

12. Geografi.

(4 timmar i veckan.)

- 1 klassen: Matematiska, fysiska samt Europas politiska geografi ur Modéns och Hallsténs mindre lärobok.
 2 klassen: Helä geografien enligt nämnde lärobok.

13. Religion.

(4 timmar i veckan.)

- 1 klassen: Gamla testamentet samt större delen ur nya testamentet enligt Leinbergs lärobok. Luthers lilla katekes jemte Lindbloms förklaring af densamma.
 2 klassen: Repeterat gamla och nya testamentet. Kort redogörelse öfver innehållet af Evangelierna, Apostlagerningar och Romarebrevet, enligt Helsingii handledning till den heliga skrifts kännedom, samt en utförligare utläggning af Luthers katekes.

Af praktiska öfningar hafva eleverna utfört endast enklare *fältmätningar* och *uppmätning af byggnadstomter*.

Program för tekniska realskolan i Nikolaistad.

1. Matematik.

a) Aritmetik.

- 1 afdeln.: Läran om vanliga och decimalbråk med tillämpning på sorträkningar, enligt Zweigberghs lärobok.
- 2 afdeln.: Proportionsräkning.
- 3 afdeln.: Hela förenämnde lärobok genomgången och repeterad.

b) Geometri.

- 1 afdeln.: Första boken af Alreiks lärobok i elementargeometrin.
- 2 afdeln.: De fyra första böckerna af samma lärobok.
- 3 afdeln.: Repetition af förestående kurs samt femte boken. Öfningsexempel ur planimetrin.
- 4 afdeln.: Sjetta, sjunde och åttonde boken af nämnde lärobok och repetition af hela kursen; lösning af talrika stereometriska uppgifter.

c) Algebra.

- 2 afdeln.: Qvatuor species med obrutna och brutna expressioner.
- 3 afdeln.: Till och med eqvationer af 2:dra graden, enligt Bergroths algebra.
- 4 afdeln.: Hela första delen af sagde lärobok samt repetition af kursen.

d) Trigonometri.

- 4 afdeln.: Läran om logaritmer, samt plan trigonometri, enligt Langenskjölds lärobok.
Öfningar i fältmätning och nivellering.

2. Fysik och Mekanik.

- 2 afdeln.: Fysiken enligt Källgrens bearbetning af Schödlers, "Das Buch der Natur;" undervisningen, så vidt den fysikaliska apparatsamlingen det medgifvit, beledsagad af experimenter.
- 3 afdeln.: Läran om magnetismen och elektrisiteten, vågrörelsen, ljudet och ljuset enligt Focks lärobok, äfvensom i föredrag.
- 4 afdeln.: Värmeläran samt mekaniken enligt samma lärobok. Lösning af problem.

3. Kemi och minerologi.

- 2 afdeln.: Läran om metalloiderna enligt Berlins lärobok; repetition af kursen. Laborationsöfningar.

3 o. 4 afdeln.: Lärnan om metallerna samt repetition af metalloiderna och de lätta metallerna; praktiska arbetsöfningar på laboratorium.

4 afdeln.: En kortare kurs i mineralogi, i föredrag kvalitativa kemiska analyser, enligt Berlin.

4. Bokföring.

4 afdeln.: Grunderna för bokföring enligt Lillius' lärobok samt en kortare kurs i enkla bokhålleriet.

5. Deskriptiv geometri.

2 o. 3 afdeln.: Punkters, räta liniers och planers skärningar, lägen m. m. Bugtiga ytors skärningar med planer, samt skärningar sinsemellan; bugtiga ytors utbredning samt skrufkonstruktioner.

6. Lineärritning.

2, 3 o. 4 afdeln.: Allmän lineärritning; modellritning efter maskinmodeller, företrädesvis motorer; enklare detaljkonstruktioner.

7. Frihandsteckning och kalligrafi.

1 o. 2 afdeln.: Öfningar i frihandsteckning af linier, vinklar och geometriska figurer; ornaments-, klots-, figur- och landskapsteckningar med blyerts och krita. Skönskrifning efter Meijerberg och textning.

3 o. 4 afdeln.: Ornamentsritning; arkitektoniska teckningar efter planer och gipser med blyerts och krita samt lavering med tusch och aquarell. Modellering efter gipsmodeller.

8. Svenska språket.

1 afdeln.: Form- och satsläran efter Sohlbergs lärobok; öfningar i rättskrifning. Läsning af Berlins naturlära.

2 afdeln.: Repetition af grammatiken; innanläsning jemte öfningar i de syntaktiska reglernas användning; rättskrifning.

3 o. 4 afdeln.: Läsning och deklamation af stycken ur Fänrik Ståls sägner; utarbetande af skriftliga uppsatser på modersmålet.

9. Tyska språket.

2 afdeln.: Ur Pauls språklära stycket 1—16, muntligt, skriftligt samt memorerad; det motsvarande i formläran; innanläsning.

3 afdeln.: Ur samma lärobok stycket 5—23 jemte motsvarande i formläran, dessutom flexionerna och det allmännaste af grammatiken; öfversättningsöfningarna memorerade.

4 afdeln.: Ur Schödlers fysik från § 151 till arbetets slut; det allmännaste af etymologin enligt Lyth; skriftlig öfversättning till tyska ur densammes tillämpningsöfningar till etymologin; öfversättning till svenska af särskilda berättelser ur Lyths läsebok.

10. Historie.

- 1 o. 2 afdeln.: Gamla tidens historie, enligt Hallsténs lärobok, genomgången och repeterad.
- 3 o. 4 afdeln.: Förenämnde lärobok till Franska revolutionen; repetition af kursen.

11. Geografi.

- 1 afdeln.: Matematiska, fysiska samt af Europas politiska geografi till Tyskland, enligt Hallsténs mindre lärobok.
- 2 afdeln.: Hela läroboken genomgången; repeterad till Asiens politiska geografi.

12. Religionskunskap.

- 1 o. 2 afdeln.: Gamla testamentets bibliska historie till "rikets delning", enligt Leinbergs lärobok. Memorering af Luthers lilla katekes och förklaring af dess två första hufvudstycken enligt Svibelius—Lindbloms lärobok. Psalmverser och bibelspråk, lämpade till den i katekesen genomgångna kursen. Läsning och tolkning af Matthei evangelium, kap. 1—16.
- 3 o. 4 afdeln.: Repetition af de viktigaste berättelserna i bibliska historien samt hela katekesen. Läsning och tolkning af hela Matthei evangelium under jämförelse med de öfrige evangelisterna. Psalmverser och bibelspråk memorerade.

13. Arbete för fl- och snickareverkstäderna.

Samtliga elever hafva, under verkmästarens ledning, under läsåret utfört särskilda arbeten i träd och metaller, såsom diverse husgerådssaker, stolar, bord, hyllor, hvarjehanda trädsnideri- och löfsågningsarbeten, verktyg, skåp- och lådlås, vanliga och dyrkfria, bösslås, tjärn- och spolmaskiner, handsvarfvar, smärre fysikaliska apparater m. m.